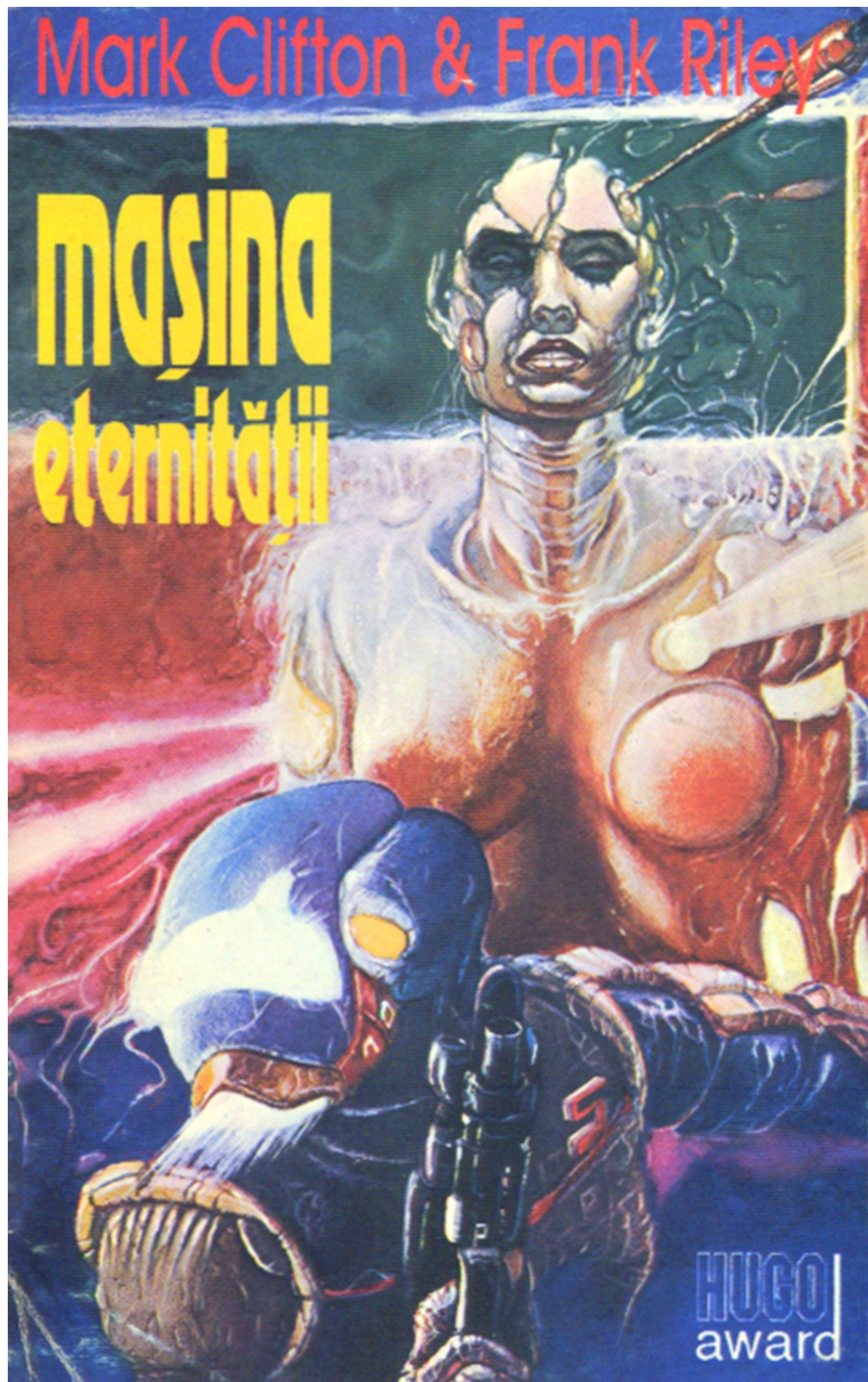

Mark Clifton & Frank Riley
mașina
eternității
HUGO
award

Mark Clifton - Frank Riley

MAŞINA ETERNITĂŢII

Titlul original: They'd Rather Be Right (The Forever Machine)

în româneşte de Dora Sandolache

Premiul **HUGO**
World Science Fiction Convention, 1955
Cleveland, SUA

Capitolul I

Drept în faţă, pe Third Street, se distingea gara Southern Pacific din San Francisco, aproape pierdută în fuioarele de ceaţa şi lumina difuză de ianuarie. Joe Carter trase camionul platformă pe care îl închiriase în parcarea acum goală şi scrută întunericul. Primise un semnal de alarmă – obişnuita furnicătura care-i străbătea spatele şi senzaţia de apăsare din ceafă.

Răspândi un câmp de unde telepatice, dar era prea multă lume în zona gării ca să poată realiza de unde anume venea semnalul de pericol, dacă nu identifica în prealabil un posibil focar. Atmosfera generală de agitaţie, de tristeţe şi bucurie, ce părea să plutească în gară ca o pală de fum, îl împiedică să depisteze ameninţarea îndreptată asupra sa.

În afara gării, totul părea normal. Luminile galbene, estompate de ceaţă, ale unui taxi părăsiră parcarea şi cotiră pe strada Townsend către Embarcadero. Zgomotele îndepărtate ale traficului de pe autostrada suspendată ce ducea spre Bay Bridge se alăturau ca un acompaniament corului de cuvinte şi frânturi de conversaţie, captate din gândurile oamenilor din zonă.

Urmări, cu privirea o maşină de poliţie patrulând cu viteză redusă si dispărând apoi în ceaţă. Selectă gândurile celor doi poliţişti

Privirile lor îl înregistrară în memorie: şofer de camion, alb, vârsta în jur de douăzeci şi doi, fără semne particulare evidente, în momentul de faţă nu încalcă nici o lege. Dar nu erau indicii că l-ar fi recunoscut.

Scrută din nou strada cu ochii fizici şi era gata să treacă de beţivul care se trăsese ceva mai încolo de refugiul obişnuit al vagabonzilor. Individul se oprise la adăpostul lipsit de căldură oferit de faţada unui magazin cufundat în întuneric şi părea să bea cu disperare dintr-o sticlă de vin vârâtă într-o pungă de hârtie. Era o imagine foarte obişnuită, care făcea parte din peisaj şi Joe era aproape să facă greşeala de a nu se concentra. Dar, cum dădu să-şi

mute privirea, muşchii cefei i se contractară şi mai puternic, ascuţindu-i senzaţia de pericol.

Îndoindu-se totuşi că preţul somatic pe care trebuia să-l plătească pentru a împărtăşi disperarea şi deprimarea beţivului merita plătit pe cantitatea infimă de informaţie îmbibată în alcool oferită de aceasta, Joe se concentra asupra lui.

Execută o serie de înregistrări, precise şi clare.

Deghizarea agenţilor federali atingea perfecţiunea. Joe râse pe înfundate, sincer amuzat. Ducând vinul la gură să capete miros, pentru cazul în care vreun alt beţiv s-ar fi împiedicat de el, agentul trăsese o înghiţitură zdravănă din poşirca aceea ieftină. Joe simţi, deopotrivă cu el, efectul somatic al vinului în nasul, gâtul şi stomacul individului.

Dar greaţa agentului nu făcuse să dispară problema care-i stăpânea gândurile. Primise de curând o misiune şi nivelul superior al conştiinţei sale păstra încă imaginile conceptuale.

În gară se mai aflau încă doi agenţi: unul stătea lângă rândul celor ce aşteptau validarea biletelor; celălalt citea un ziar la intrarea spre sălile de aşteptare.

Într-un punct pe care cei doi îl ţineau cu uşurinţă sub observaţie, se afla prada: profesorii Billings şi Hoskins. Billings fusese recunoscut la gara din St. Louis, unde schimbase trenul în tentativa de a-şi pierde urma prin ţară. Hoskins nu fusese depistat până când nu se întâlnise cu Billings, cu o jumătate de oră în urmă. Agentul era bucuros de această întâlnire, căci ca putea să însemne că, pe undeva pe-aproape, era capătul pistei – cei doi mai aşteptau pe cineva.

Şi când acel cineva avea să vină, era posibil ca, fără a bănui nimic, cei trei să-i conducă pe agenţi direct la Bossy.

Până acum nu existase nici cea mal vagă urmă care să indice locul unde se afla ascuns creierul acela artificial. În sinea sa, agentul era dezgustat şi plin de dispreţ pentru faptul că, în toţi aceşti ani, la Huxworth şi la alte universităţi se făcuseră experimente pentru a construi această bijuterie a ciberneticii, subvenţionate din fondurile guvernului, birocraţii din Washington nerealizând ce putea să însemne ea. Fusese nevoie de o revoltă din partea poporului, care să reamintească celor din Washington care este reacţia oamenilor care îşi văd distruse conceptele prestabilite despre funcţionarea minţi umane şi valorile pe care le credea eterne.

Cineva spusese atunci că această maşină era mai importantă decât fusese cu patruzeci de ani în urmă bombă atomică; că implozia

influenţei ei asupra psihicului uman ar putea face crea ce n-au putut face bombele atomice: că omul are capacitatea de a supravieţui distrugerii fizice, dar problema cea mare e dacă poate supravieţui cunoaşterii de sine.

— Ai foarte multă dreptate, murmură Joe şi-şi aprinse o ţigară pentru a întări impresia că parcase acolo pentru a-şi relaxa umerii şi gâtul după un drum lung la volan.

Ordinele agenţilor erau cât se poate de clare. Profesorii Hoskins şi Billings erau personajele principale în realizarea creierului sintetic. Drumurile celor doi aveau să ducă, mai devreme sau mai târziu, la Bossy. Până atunci, trebuiau să-i ţină pe cei doi profesori sub supraveghere fără ca ei să bănuiască ceva; nu trebuiau angrenaţi prea mulţi agenţi pentru a nu trezi suspiciuni; trebuiau să opereze o arestare numai dacă acţiunile celor doi le-ar fi forţat mâna.

Joe trase din ţigară şi se concentra pentru a penetra mai adânc. Şi descoperi ceea ce căuta. Agentul era obosit şi îi era frig. Se îndoia că era necesar să stea înţepenit acolo. Rapoartele spuneau că profesorul Billings, care avea vreo şaptezeci de ani, era naiv ca un copil; că nu era în stare să păcălească nici un puşti de şase ani. Şi agentului începuse să-i fie rău din stomac de la vinul prost pe care îl înghiţise.

Era obosit, îl era frig, îi era greaţă. Joe se lăsă pradă disconfortului somatic, îşi intensifică senzaţia, respinse senzaţia intensificată; o reluă; o făcu să oscileze între cele două extreme după principiul feedback, înaintând de fiecare dată cu câte o treaptă şi aşteptă.

Agentul îndreptă privirile pe stradă in jos către un mic restaurant. Îi era tot mai rău. Poate că se otrăvise din vinul acela. O clipă îl fulgeră întrebarea dacă avea să fie inclus pe lista celor căzuţi la datorie. Apoi raţiunea se împotrivi pornirii de autocompătimire. După care admise compromisul de a se trata mai întâi cu o ceaşcă de calea, sperând că ea o să-i alunge frigul, o să-l reconforteze, o să-i potolească stomacul. Oricum, era sigur că se afla într-o situaţie extremă care justifica părăsirea postului

În timp ce Joe manevra camionul pentru a ieşi din parcare, agentul era deja la jumătatea drumului, grăbindu-se spre restaurant, încă strângând în mână gâtul sticlei de vin din punga de hârtie. Dacă era să moară, sticla ar fi putut constitui o probă importantă.

Comportându-se ca un şofer de camion oarecare, Joe trase platforma la una din rampele de încărcare aflate pe o laterală a gării.

Se autosugestionă pentru a îndepărta ultimele rămăşiţe de rău din stomac, căpătat prin telepatie şi se caţără sprinten pe rampă. Păşi, fără să pară că are vreo grabă, pe uşa cu însemnele căii ferate.

Funcţionarul îl măsură din cap până în picioare, îi înregistra haina de piele pătată de unsoare, pantalonii cu pete de ulei, şapca mototolită, cu cozorocul crăpat.

— Mda? începu funcţionarul. Ce vrei?

— Încărcătură pentru Brown Appliance Company, răspunse Joe calm. Ambalaje pentru piese de televizoare.

Nici o undă de agitaţie sau suspiciune nu se distingea în mintea funcţionarului. Era confirmarea că nimeni nu ştia de Bossy. Îi înmână documentele pe care le obţinuse când expediase părţile componente ale lui Bossy dintr-un oraş aflat la o sută de mile depărtare de Hoxworth.

— Nu avem un asemenea ambalaj aici, rosti automat funcţionarul.

Nu era nici o urmă de ostilitate în vocea sau în mintea lui. Era simpla pornire de a pune piedici, pornire pe care o are oricine şi care se manifestă atunci când nu există teama de represalii.

— Şefu' a dat telefon schimbului dumitale de zi, i-o tăie Joe. Şi i s-a spus că marfa e aici. Ce-ar fi să te mişti şi s-o găseşti?

Funcţionarul îl privi pieziş şi schiţă un rânjet. Dacă şefu' căzăturii ăsteia dăduse telefon şi luase legătura cu conducerea peste zi, nu prea mirosea a bine. Hotărî că e cazul să fie cooperant. Găsi ambalajul, în magazia din spate, potrivi cârligul la remorcă, bodogăni că e mare şi grea şi o împinse spre rampa de încărcare. Se trezi, fără să-şi dea scama, foarte preocupat să-l ajute pe Joe să prindă remorca de platforma camionului. Joe reveni cu funcţionarul în birou.

— Şefu' a zis să-mi iau şi-un bilet spre Los Angeles, zise Joe. De unde iau aşa ceva?

— De-acolo, îi spuse funcţionarul şi arătă cu degetul către uşa ce ducea spre sala de aşteptare a gării. Ai cumva nevoie să te duc de mână?

— Nu, răspunse Joe. Nu-mi place să mă murdăresc pe mâini.

Ieşi pe uşă şi o luă pe coridorul ce ducea spre sala de aşteptare a gării. Era conştient că funcţionarul rămăsese în picioare la biroul său cu gura căscată. Faptul că fusese bătut cu propriile sale arme îi produsese un şoc, pe care Joe îl folosi ca o punte de legătură pentru a tulbura imaginea proprie din mintea acestuia. În ciuda poantei pe care i-o făcuse, nu avea să fie ţinut minte. Orice judecător ştie că

tulburările emoţionale pot duce la descrieri complet distorsionate. Funcţionarul îi schimbase deja imaginea, amintindu-ţi de el ca de o brută de şofer, mătăhălos, cu o claie de păr neagră şi zburlită şi plin de zeamă de tutun pe barbă.

La intrarea în coridorul ce ducea spre sălile de aşteptare, Joe se opri şi-şi concentra privirea şi vederea psionică pentru a-i selecta pe cei doi profesori Deghizarea lor era simplă, dar încă intactă. Bătrânul profesor Billings îşi tunsese părul alb care i clădea atâta distincţie şi îl vopsise în negru. Elegantul său *pince-nez* de aur fusese înlocuit cu nişte ochelari cu rame de os. Purta un costum ieftin, fără nici o linie. Dar dincolo de aceste schimbări de suprafaţă, Joe notă schimbările din comportamentul acestuia, care-i ascundeau cel mai bine identitatea. Îi dispăruse alura de personalitate universal recunoscută, a cărui figură era familiară oricărui copil, din filme, desene animate, jurnale de actualităţi, ca fiind renumitul Decan al Facultăţii de Medicină Psihosomatică de la Universitatea Hoxworth. În loc de toate acestea apăruse frustrarea, consternarea, neîncrederea un bătrân epuizat, obosit. Dar, cu toate acestea, fusese recunoscut şi urmărit până aici.

Profesorul Hoskins, care avea patruzeci de ani, avusese mai puţină grijă să-şi schimbe înfăţişarea, dar nu fusese recunoscut până la întâlnirea cu Billings.

Acum, cei doi se aflau acolo, conform planului, aşteptându-l pe Joe, care să le spună ce urmau să facă.

Concentrat asupra stării de spirit a agentului-beţivan, Joe nu întâmpină nici o problemă cu focalizarea celor doi urmăritori. La rândul lor, aceştia aveau o înfăţişare foarte neutră. Aşteptau răbdători, ca nişte soţi bine dresaţi, care-şi aşteptau soţiile, fără să atragă atenţia asupra lor, dar şi fără a face eforturi s-o respingă.

Joe avu o strâmbătură ce se voia zâmbet şi se folosi de naturala pornire a celor doi de a mai scăpa puţin de plictiseală. Cel cu ziarul îi semnală din ochi celuilalt că era cazul să schimbe ceva păreri. Aparent din întâmplare, se întâlniră lângă intrarea gării. Ieşiră unul după altul pe uşă şi porniră împreună în susul străzii, către un restaurant.

Lucru care nu surprinse pe nimeni, îl cooptară pe agentul deghizat în beţiv şi cei trei se aşezară să discute despre misiunea încredinţată, făcând speculaţii cu privire la persoana care avea să-i contacteze pe profesori şi la cât avea să dureze până ce pista pe care o urmăreau avea să-i ducă la Bossy. Agentul-beţiv îşi recâştigase

buna dispoziţie cu o rapiditate uimitoare şi ajunsese la concluzia că de fapt nici nu îngheţase prea tare. Nu se obosi să le explice celorlalţi de ce-l găsiseră acolo, iar acestora nu le veni ideea să-l întrebe.

Timp de jumătate de oră, mult după ce se îndepărtase bine de gară împreună cu cei doi profesori şi cu Bossy, Joe le menţinu agenţilor convingerea că discuţia lor tihnită de la restaurant se integra perfect în îndatoririle misiunii lor.

Pe urmă, cum Joe nu era lipsit de un oarecare simţ al umorului, le transmise simultan ideea că plecaseră aiurea şi că-şi lăsaseră prada nesupravegheată. Se priviră brusc, holbându-se consternaţi şi ţâşniră de la bar ca arşi.

O ţinură tot într-o fugă până-n gară. Căutară peste tot, prin toate ungherele. Lăsând la o parte orice precauţie, luară la întrebări pe toată lumea. Dar nimeni nu-şi amintea să-i fi remarcat pe cei doi.

Se întruniră din nou lângă docurile de încărcare şi se porniră să analizeze şi să justifice ceea ce făcuseră, dar asta numai după ce ajunseseră la concluzia că nu avea rost să dea vina unul pe altul. Dispuneau de o vastă experienţă în a ţese poveşti pe care să le creadă şi judecătorul şi juraţii, dar şeful lor era şi el un expert şi nu putea fi dus de nas cu una, cu două.

Aşa de tare se străduiră să-şi justifice deciziile şi acţiunile, încât ajunseră la o ţesătură deosebit de ingenioasă, didactică, logică. Povestea lor se apropia de infailibilitatea concluziilor ce numai în manualele ştiinţifice mai putea fi găsită.

Explicaţia simplă, conformă cu realitatea, pentru ceea ce se întâmplase, ieşise cu totul din vederile lor. Şi dacă cineva le-ar fi sugerat o asemenea explicaţie, l-ar fi considerat nebun de legat

Capitolul II

Hotelul Deluxe, plasat chiar la periferia din jurul gării, făcea eforturi să cinstească numele ce i se dăduse, folosindu-se de nişte lambriuri înalte de un stat de om, ce separau cămăruţele şi se continuau către tavan cu obişnuitele plase de sârmă. Era o tentativă de compromis între a ridica standardul de modestie şi a descuraja furturile. Hotelul respecta cerinţele Ministerului Sănătăţii, schimbând lenjeria – între clienţi, fără prea mari mustrări de conştiinţă – dar în ce priveşte mirosul de substanţe deparazitare, era acelaşi ca pretutindeni.

Jonathan Billings stătea aşezat pe marginea patului îngust, cu capul în mâini, ţinându-şi coatele sprijinite pe genunchii osoşi – un bătrân obosit, despuiat de orice urmă de demnitate, siguranţă, încredere; complet rătăcit în aceste împrejurări noi.

Ridică privirea şi se uită la tovarăşul său, Duane Hoskins, fost profesor de cibernetică la Hoxworth, care stătea acum cam în aceeaşi poziţie pe patul lui şi care constata cu uimire că, în aspectul lor exterior, nimic nu-i deosebea acum de alţi vagabonzi, beţivi şi neisprăviţi ce îşi duceau traiul în această zonă din San Francisco. Cum îi numea Joe: „Oameni intraţi pe linia moartă”.

— Trei zile e mult, şopti Billings, conştient că totul se auzea în partea cealaltă. Sper foarte tare ca Joe să rezolve lucrurile.

Hoskins îşi întrerupse cugetarea şi ridică privirea; faţa lui exprima o profundă confuzie, dar şi un început de fermitate

— Doctore Billings, m-am tot gândit, o luă el pe ocolite.

Obişnuinţa, chiar şi în aceste împrejurări, îi făcea pe cei doi să respecte formalismele şi protocolul universitar.

— M-am tot gândit că, noi doi, suntem doi nebuni. De ce fugim noi? De ce suntem...

Nu-şi termină fraza, dar mătură cu privirea cămăruţa cu două paruri şi o etajeră, arătând astfel că se referea la hotelul mizerabil, la periferie, la San Francisco.

— Suntem puşi sub urmărire federală, ştii asta, doctore, îi reaminti Billings cu brutalitate.

— Da, aşa este! explodă Hoskins, fără să-şi dea seama că ţipă.

— Terminaţi acolo, se aude? bodogăni o voce de dincolo de peretele despărţitor. Ori vorbiţi tare, să aud şi eu, ori ţineţi-vă gura şi lăsaţi-mă să dorm.

Priviră amândoi indignaţi spre zidul despărţitor, apoi se uitară unul la altul prevenindu-se reciproc

— Da, aşa este, repetă Hoskins, şoptind abia auzit. E adevărat că suntem puşi sub urmărire federală. Dar dacă fugim şi ne ascundem, lucrurile se agravează, nu se simplifică. Nu am făcut nimic rău. Avem conştiinţa curată. Nu trebuie decât să privim lucrurile în faţă şi să clarificăm. Nu-nţeleg de ce am intrat în panică şi am fugit ca nişte animale turbate dintr-un staul cuprins de flăcări.

Tăcu o clipă, reflecta, apoi adăugă, subliniind:

— Sunt multe lucruri în treaba asta pe care nu le înţeleg

Se uită la Billings întrebător, aproape provocator.

Acesta îl privi, la rândul său, pe deasupra ochelarilor. Era tentat să-i spună lui Hoskins că Joe era telepat; că Joe ştia ce face; că dacă i-ar fi dat mai multă atenţie lui Joe în trecut, altfel ar fi stat lucrurile acum. La universitate nu avusese dificultăţi cu păstrarea secretului lui Joe. Acolo fusese în elementul lui şi etica tăcerii era ceva natural. Dar acum era altceva.

Luă mâinile de pe genunchi şi-şi frecă pumnul în palmă. Deschise gura să vorbească şi-o închise la loc Nici măcar acum, când avea atâta nevoie de cooperarea şi înţelegerea lui Hoskins, nu putea deconspira secretul. Aşa că nu spuse nimic.

— Poate că e ceva adevărat în glumele care se fac pe seama profesorilor distraţi, doctore.

Hoskins schiţă un zâmbet slab.

— E adevărat că încercăm să ne înconjurăm de munca noastră, să pierdem contactul cu ceea ce în mod obişnuit se numeşte realitate. Iată-ne încă fugind de câteva săptămâni, ascunzându-ne – şi acum aici. Mă tot întreb de ce?

Se opri, căutând un termen de comparaţie

— Parcă am fi într-o piesă de amatori unde actorii se poartă şi spun lucruri complet lipsite de naturaleţe, unde regizorul pune personajele în nişte situaţii cât se poate de false. Eu nu sunt ca unul dintre acei actori care îşi dă dintr-o dată seama ce rol fals are şi că-i este imposibil să-l mai joace. Eu sunt acel profesor – distrat scos din ritmul său atâta vreme cât să-i ajungă să-şi dea seama că nu este şchiop. E numai cu un picior în rigolă.

Se strâmbă într-un zâmbet amar realizând reuşita neaşteptată a metaforei.

— S-ar putea, doctore, protestă Billings în şoaptă, ca noua la percepţie a realităţii să fie la fel de nerezonabilă ca cea pe care vrei s-o eviţi.

Fără să vrea, dădu drumul unui oftat adânc.

— Nu e nimic mai teribil ca o gloată dezlănţuită, murmură ei.

Îşi lăsă repede ochii în jos către genunchi, pentru a-şi ascunde durerea din ei pentru a nu lăsa să se vadă că-i este zdrobită încrederea în bunătatea înnăscută a omului, disperarea profunda de a fi văzut că era posibil ca raţiunea să nu triumfe asupra ignoranţei.

— Poate că, dădu el glas gândurilor, a crede în triumful inevitabil al raţiunii, s-ar putea să nu fie, de fapt, nimic altceva decât o altă expresie a aceleiaşi categorii de superstiţii pe care noi le dispreţuim la cei ignoranţi. Pare să fie o boală profesională, fatală poate, a oamenilor de ştiinţă care doresc cu prea multă ardoare să conducă prin raţiune. Sunt atât de puţine date pe care te poţi baza...

Fu întrerupt de un scârţâit brusc de arcuri din camera de alături, care-l împiedică şi pe Hoskins să răspundă. Tăcură amândoi, şi rămaseră cu privirile aţintite la linoleum-ul rece de pe jos. Simultan, şi-aproape paralel gândurile li se întoarseră la evenimentele din urmă cu un an sau doi.

Mai întâi veniseră ordine de la Washington transmise ca de obicei, prin cercetătorul Rezident. Ordinele fuseseră să construiască un servomecanism, pe principiul proiectilului teleghidat, care să împiedice un avion să se ciocnească de un altul, sau să se lovească de versantul unui munte, să-i asigure oricând o aterizare în siguranţă, care să nu fie controlată de un pilot sau de personalul de la sol. Pe scurt, un servomecanism care să prevadă şi să prevină orice situaţie şi să acţioneze pentru a modifica acea situaţie...

Probabil că frazele fuseseră rostite, una după alta, de băieţii deştepţi din Washington, fără să le fie clar ce cereau. Pe undeva, li se păruse că s-ar putea ivi vreo problemă psihologica, aşa că fusese ales Billings pentru a conduce proiectul. Pentru nereuşită, ca de obicei, pedeapsa era o anchetă publică, iar pentru refuzul de a se supune ordinelor, închisoarea.

Şi-atunci, se întâmplase un lucru ciudat. De parcă presiunea inventivităţii umane, luată timp de patruzeci de ani în derâdere de opinia publică, izbucnise fără a mai putea fi controlată.

Bossy[1], denumit aşa în derâdere, pentru că maşina semăna oarecum cu capul unei vaci, a devenit mai mult decât un servomecanism.

Febra gândirii originale s-a extins dincolo de departamentele din Hoxworth. Toate instituţiile academice, chiar şi unele laboratoare industriale, aprinse de flacăra entuziasmului, veniseră cu contribuţii.

---

[1] (Bossy, termen american apelativ şi eufemism pentru vacă, văcuţă)

Părea că oamenii de ştiinţă hotărâseră că Bossy urma să aibă puterea de a gândi în domenii care lor le erau interzise. Căpătaseră siguranţa argumentelor pe care plănuiseră să le ofere în apărarea lor.

„Dar nu este decât o maşină”, spuneau ei „Nu poate fi făcută responsabilă moral pentru vina de a fi ajuns la singurele răspunsuri logice posibile; chiar dacă aceste răspunsuri nu vin în sprijinul ideilor voastre politice. Logica raţională nu e nici subversivă, nici non-subversivă. Este o simplă expunere de fapte. Poţi distruge maşina, dar biciuirea şi răstignirea publică, prin defăimare, nu o poate afecta psihic Ea este doar o maşină.”

Conştient şi subconştient, Bossy era reacţia ştiinţei la dispreţul opiniei publice.

Informaţiile cu privire la ceea ce devenise Bossy se scurseseră către marele public. În zvonuri era destul de mult adevăr pentru a produce o profundă tulburare în opinia publică. Bossy putea ocupa orice slujbă, şi putea să lucreze mai bine ca oricare om. Bossy putea înlocui chiar şi managerii sau directorii. Deciziile lui Bossy erau de o perfectă acurateţe, judecata lui nefiind alterată de tensiuni de ordin personal.

Bossy putea să aleagă adevărul de minciună!

Probabil că interpretarea eronată a acestei de pe urmă posibilităţi întunecase judecata oamenilor şi-i aruncase în braţele unei spaime oarbe, superstiţioase. Aceasta era probabil punctul slab de care se foloseau agitatorii de profesie, care-şi simţeau ameninţat monopolul asupra judecăţilor de valoare.

Opinia publică ridicase mănuşa aruncată de ştiinţă.

În ultima clipă, înainte ca mulţimea dezlănţuită să dărâme porţile universităţii, cei trei bărbaţi rămaşi la urmă, Billings, Hoskins şi Joe Carter, reuşiseră să fugă. Mai pe urmă, Billings aflase că Joe şi Hoskins, anticipând această situaţie, îl împachetaseră pe Bossy şi-l expediase de-acolo.

Ei fugiseră, cuprinşi de panică.

Continuaseră să fugă, susţinuţi de speranţa, de visul aproape imposibil, de a ajunge într-un sanctuar liniştit, unde să lucreze netulburaţi. Tipic acestei categorii de oameni, ei nu aveau idee unde s-ar putea afla; sau cum avea să poată acest nou sanctuar să anuleze presiunea maselor exercitată împotriva muncii lor; sau cum avea să fie finanţată munca lor, sau măcar traiul lor de zi cu zi. Toată viaţa lor trăiseră în tumul de fildeş. Nici Billings şi nici Hoskins nu se gândiseră vreodată că ar putea exista şi oameni altfel decât ei.

Şi-acum, se ascundeau într-un hotel mizerabil de la periferie Şi mai de necrezut pentru Hoskins era că orice mişcare a lor depindea de un tânăr de numai douăzeci şi doi de ani.

— Incredibil, rosti Hoskins, nevenindu-i să creadă.

— Mă-ntreb când o să se-ntoarcă Joe, se tângui Billings.

Hoskins îl privi nemulţumit, fără să-i răspundă.

Stăteau amândoi faţă în faţă pe marginea paturilor înguste, îndurând cu greu aşteptarea.

Hoskins se întinse şi mai luă un sandviş din cele aduse de recepţionerul hotelului, la comanda lui Joe. Billings se gândea dacă ar fi prudent să facă o incursiune până jos, la duşul comun, să mai facă o baie. Zâmbi în sinea sa cu tristeţe faţă de această pornire de a se spăla foarte des, pornire ce constituia un protest la adresa mediului în care se afla. Îşi alungă din minte ideea cu baia. Cu cât erau văzuţi de mai puţină lume, cu atât erau mai în siguranţă. Joe îi spusese că dăduse dispoziţii în zonă ca nimeni, dar nimeni, să nu vorbească nimănui, dar nimănui, despre Joe şi cei doi amici ai săi ascunşi în Hotelul Deluxe. Dar existau totuşi unii indivizi ahtiaţi după băutură sau droguri, vulnerabili, gata să se lase ademeniţi şi care puteau încălca tabu-ul.

Analiza lui Billings îl duse înapoi la consecinţele controlului opiniei publice, aceleaşi consecinţe care se manifestaseră repetat în istorie. Existaseră nenumărate situaţii în care omul fusese obligat să adopte singura părere justă. De fiecare dată avântul oamenilor scăzuse, stagnase, apoi se stinsese. Cândva, în vremuri întunecate îi trebuiseră aproape o mie de ani pentru asta.

Gândirea ştiinţifică are o caracteristică ciudată. Odată blocat un domeniu de cercetare, în care n-are voie să facă speculaţii, imediat toate căutările par să ducă spre acel domeniu.

Un copil poate supravieţui foarte bine fără grija borcanului de dulceaţa, dar, interzice-i să se atingă de el şi n-o să se mai poală gândi la nimic altceva.

— Ce păcat că s-a întâmplat de data asta, spuse Billings fără să realizeze că vorbea prea tare. Şi dezlegarea s-a aflat la îndemâna noastră tot timpul. Dacă ne-am fi dat seama că sistemul de coordonate al lui Einstein era adaptabil la toate domeniile ştiinţei, nu numai în fizică, omul ar fi putut progresa mai mult decât a visat vreodată. Dacă te gândeşti numai în domeniul sociologiei...

De dincolo de peretele subţire se auzi un scârţâit de arcuri ce suna a protest. Nu era făcut de o simplă răsucire a insului în pat. Nişte mâini încercau să se caţere pe separeul de lemn. Degetele ajunseră sus şi se apucară de plasa de sârmă. Se albiră de efort şi-apoi urma zgomotul trupului care se ridica pe perete.

Mai întâi apăru claia de păr blond spălăcit. Apoi ochii, urduroşi, clipind. Un nas roşu, diform, apoi gura. Gura zâmbi într-un fel care se voia amical. Era un rânjet împăciuitor, a scuză de alcoolic

— Chiar vrei să aplici legile fizicii cuantice ale relaţiei spaţiu-timp în sociologie? întrebă gura.

Cuvintele erau gângave; buzele flasce uitaseră de mult cum să rotunjească vorbele exact şi clar.

Billings şi Hoskins rămăseseră cu ochii la arătarea ivită acolo sus, peste peretele despărţitor. Billings fu primul care-şi reveni, întrebarea îl instalase în lumea lui academică

— E o idee care-ar trebui luată în consideraţie, răspunse el.

Ochii se închiseră. Pleoapele, mai albe, scoseseră şi mai tare în evidenţă murdăria de pe faţă. Apoi ochii se deschiseră iarăşi.

— Mă gândeam, rosti gura, cum de această idee nu mi-a venit niciodată? Poate c-ar trebui să dau vina pe timpurile pe care le trăim. Da, merită cu siguranţă luată în consideraţie.

Capul dispăru în spatele peretelui, pentru a apărea din nou. De data aceasta, faţa era luminată de pasiune.

— V-aş trata cu un pahar de ceva, domnilor – dacă aş avea cu ce, spuse gura cu o undă de speranţă în glas.

— Ne pare rău, dar nici noi n-avem nimic de băut, spuse plin de regret Billings.

Ochii se uitară la ei căutând să le citească adevărul pe faţă. Părea că este satisfăcut că nu ascundeau, egoişti, băutura.

— Deci şi voi sunteţi faliţi, rosti gura cu o strâmbătură de zâmbet filosofic. Deprimant, nu? Dar vă mulţumesc, domnilor, pentru ideea cea nouă. Mă răsplăteşte din plin pentru odihna tulburată.

Capul se retrase brusc în jos, şi de data asta nu mai apăru din nou. După câteva minute; prin peretele subţire se auziră sforăituri uşoare, care acompaniau unele mai puternice care veneau de jos, din hol.

— Ca să vezi şopti într-un târziu Hoskins. Să găseşti un asemenea creier într-un loc ca acesta.

— Bunul meu Dr. Hoskins, şopti Billings cu amărăciune, şi noi suntem tot aici, nu-i aşa?

Capitolul III

Era trei dimineaţa când Joe veni să-i viziteze la hotelul Deluxe. Le plătise camera în avans, bineînţeles, şi vizita lui însemna nimic mai mult decât ca le lăsa cheia de la cameră la recepţie.

Recepţionerul de noapte o luă fără să-ntrebe nimic, fără comentarii, fără speculaţii. Era un om care văzuse multe şi care-şi pierduse curiozitatea în legătură cu oamenii intraţi pe linie moartă. Conducându-se după legea periferiei, îi era uşor să nu bage în seamă dacă era vorba despre un bătrân decăzut, un beţivan între două vârste, sau un putregai tânăr.

Holul era puţin mai întunecat decât strada. În faţa uşii înainte de a ieşi, Joe îl apucă pe Hoskins de cot şi-i spuse încet.

— Eu o să ies primul. Voi veniţi în urma mea la o oarecare distanţă. Ţineţi-vă unul de altul ca şi cum aţi fi băut prea mult, dar nu exageraţi

Hoskins vru să spună ceva, dar apoi dădu încruntat din cap.

— Dacă dăm de poliţişti? întrebă Billings în şoaptă. Nu suntem în primejdie?

Joe îi privi critic pe cei doi şi zâmbi.

— Păreţi prea amărâţi pentru a plăti amendă, aşa că probabil n-au să se deranjeze pentru voi. Agenţilor federali li s-a cam dereglat programul în ultimele zile. Se pare că vreo câţiva din oamenii lor nu prea şi-au făcut datoria. Şi încă vă mai caută în cartiere mai selecte. În mod normal, e totuşi prea devreme pentru voi să fi decăzut până la a ajunge în periferie. Aşa că faceţi bine şi !!!

bucătăria alăturata: unde cafeaua începuse să dea în fiert. Undele somatice din încăpere erau minunate. Nu fusese nevoie să difuzeze nici o sugestie pentru a instaura bună dispoziţie

— Dacă am înţeles bine, aţi fost prezentat ca Doctor[1] se întoarse Billings înspre Carney. În ce domeniu, dacă nu vă supăraţi?

Joe auzi întrebarea şi veni în uşa bucătăriei cu fierbătorul în mână.

— Doc este un titlu onorific, i se adresă lui Billings. El este un linguşitor.[2]

— Ce spuneai, Joe? întrebă Billings.

— Doc Carney a fost un psiholog practicant, explică Joe. Un psiholog de carnaval ambulant. Avea un rol pe scenă, îţi putea spune tot felul de lucruri despre persoana ta. Într-o vară, în vacanţă, eu am fost ajutorul lui, mă folosea când era vorba să aleagă pe cineva din public Aşa am ajuns să-l cunosc. Împreună îi dădeam gata, ce mai.

— N-am mai întâlnit pe nimeni care să se prindă la sugestiile mele aşa de repede, comentă Carney. Am încercat să-l conving să rămână să lucreze cu mine. Ne-am fi umplut de bani.

Mabel era în elementul ei. Trecuse multă vreme de când în salonul ei nu mai stătuseră nişte gentelmeni care să poarte discuţii la un aşa nivel. Luase o poziţie de eleganţă studiată, gătită în pulovărul ei roşu, şi arunca pe furiş câte o privire în oglinda din perete să verifice dacă pudra ei, prea portocalie, şi rujul prea aprins nu se şterseseră. Cu gesturi provocatoare, moştenite din tinereţe, îşi răsucea cu degetul o şuviţă, plimbând-o pe obraz şi încerca să-şi

---

[1] Doc = prescurtare de la Doctor, lb engleză.

[2] Carney – linguşitor, lb engleză.

aranjeze hainele largi şi ponosite ca să arate cât mai seducătoare. Cu arătătorul de la mâna cealaltă încerca să râcâie în zadar o pată de murdărie de pe vechea ei fustă neagră

Dintr-o dată, în cameră nu mai vorbi nimeni, şi cu toţii întâmpinară bucuroşi cafelele aburinde aduse pe o tavă de Joe. Începură să soarbă din ceşti, încet, mulţumiţi. Mabel era preocupată de degetul mic de la mâna în care ţinea ceaşca, nehotărâtă dacă să-l ţină strâns sau întins, nereuşind să-şi amintească poziţia care era mai elegantă. Trecuse aşa de multă vreme de când era o fată de o sută de dolari pe noapte. Aşa de multă vreme.

— Şi-acum să trecem la afaceri, rosti Joe pe un ton tranşant, punând ceaşca de cafea pe un capăt de masă de-alături.

Hoskins şi Billings deja nu se mai mirau de nimic. Li se părea absolut normal că Mabel era gazda lor, că deţinea jumătate din proprietatea de la periferie, că ea avea documente, scrisori, bijuterii şi informaţii din vremea tinereţii, care o protejau de faliment şi şantaj.

— V-aş putea spune multe despre aceşti moşnegi făţarnici care au pretenţia să înveţe lumea să fie bună, tună ea. Dar îi las în pace şi ei sunt bucuroşi să mă lase în pace. La fel şi cu locatarii mei. Atâta vreme cât voi, băieţi, vă purtaţi bine cu mine, vă achitaţi notele de plată şi nu mă amestecaţi în încurcăturile voastre, vă las în pace. Nu ştiu ce învârtiţi voi pe-aici. Nici nu vreau să ştiu. Nu e treaba mea. Nu-mi bag nasul şi nu trag cu ochiul, nici nu e nevoie. Am văzut deja tot ce era de văzut.

— Chiar aşa e cum spune, zise Joe. Ştiţi, Mabel nu pretinde că e o persoana respectabilă. Dar nu simte nevoia să primească bobârnace pentru că trage cu urechea şi spionează, ca după aceea să se prefacă scandalizată şi indignată.

Mabel se întoarse şi-l privi cu ochii ei vicleni.

— Ce ştii tu, băiete? întrebă ea. Nici nu ţi-ai şters bine nasul.

Joe îi făcu cu ochiul şi-şi strâmbă gura într-un rânjet ironic.

— Hei, Mabel, o tachina el, cred că ai auzit şi tu despre această teribilă generaţie mai tânără. Aş putea chiar să-ţi povestesc câte ceva.

Ea îşi azvârli capul pe spate într-un hohot de râs. După care reveniră la afaceri.

Doc Carney avea să fie omul lor de legături din afară şi avea să le facă aprovizionarea. Hoskins şi Billings nu aveau voie să iasă deloc afară. În spatele dormitoarelor din apartament se afla o cameră mare, care putea fi transformată în laborator. Cu multă vreme în urmă,

cablurile electrice fuseseră racordate la linia principală de sub strada. Nu se spusese niciodată lucrurilor pe nume, dar cu vremea se întărise convingerea că proprietarii de înainte, care săpaseră şanţurile pentru cabluri, fuseseră falsificatori.

Se subînţelegea acum, aşa cum plănuise Joe, că Mabel şi Carney presupuneau ca şi ei erau tot falsificatori. În mod evident, Billings trebuia să fie gravorul, neîndoielnic, un boşorog decăzut care lucrase la trezorerie. Hoskins trebuia să fie mecanicul, meseriaşul, chimistul Joe era coordonatorul. Şi-acum, că Mabel şi Carney îi văzuseră pe toţi trei, Joe era totodată creierul afacerii. Ceilalţi doi se prefăceau c-ar fi profesori? DAR NU ERA NUMAI prefăcătorie. Se vedea că erau rupţi de realitate şi că nu se descurcau în lucrurile practice.

Când începură să enumere câteva din lucrurile de care aveau nevoie, bănuielile lui Carney primiră confirmarea, cu toate că făcu ochii mari când văzu lista cu echipamentul electronic şi chimic de care ziceau că au nevoie. Expresia lui arăta că e de părere că tipii ăştia lucrau în stil mare.

— Nu se pot cumpăra toate astea cu bani falşi, interveni el dându-şi pe faţă bănuielile. Pot să capăt ieftin toată marfa asta. Băieţii o fură din depozite, sau din transporturi, sau o şterpelesc din laboratoare şi fabrici. Nu stau să se gândească ce s-ar vinde repede. Pun mâna pe orice. Dar e bine să joci cinstit cu ei. Dacă-i plăteşti cu bani falşi, ţi-ai tăiat craca de sub picioare.

— Banii n-o să fie falşi Carney, îl linişti Joe. Noi facem afaceri cinstite.

— Pe mine asta mă interesa, răspunse Carney uşurat. Cum îţi plasezi tu marfa ca să faci în schimb bani nefalsificaţi pentru plata băieţilor, asta-i treaba ta.

— Eu n-am zis c-o să umblu să plasez bani falşi, îi atrase Joe atenţia.

— Asta aşa e, băiete, îl întrerupse Mabel. N-ai zis niciodată.

— Dar cum o să facem rost de bani? întrebă Hoskins. O să ne trebuiască foarte mulţi. Şi nu mai suntem subvenţionaţi acum.

— N-o să fie nevoie de aşa mulţi cum crezi tu, zise Joe. Suntem aproape gata. Acum nu mai sunt de făcut decât câteva adăugiri şi modificări. Am făcut tot ce am putut. Am eu un plan.

Carney îl privi admirativ. Băiatul se gândise la toate. Asta era răspunsul la toate întrebările despre provenienţa banilor. Era un truc vechi, dar bun. Dădu capul pe spate şi izbucni în râs.

Mabel crezu că Joe glumise cu ei şi râse şi ea. Oricine ştia că planurile erau pentru mieii de sacrificiu. Hoskins crezu că Joe îl mustrase pentru că deschisese discuţia de faţă cu străini. Râse şi el să-ţi mascheze gafa.

— N-aş crede că poţi fi sigur de câştig la un pariu ca acesta, se arătă serios îndoit Billings.

Rîseră iarăşi cu toţii

— Nu vă faceţi griji, zise Joe. Niciunul dintre voi. Asta e treaba mea.

— Numai să ai grijă să-ţi ştergi nasul, băiete, tună Mabel.

Stăteau toţi roată şi se priveau admirativ. Fiecare era convins că-i înţelegea pe ceilalţi. Doar Joe ştia că niciunul nu înţelegea nimic.

Pentru că el nu le spusese încă lui Billings şi Hoskins ce intenţiona să facă cu Bossy. Ei încă nu realizaseră că de un an de zile el se folosise de el; se folosise de facilităţile de la Hoxworth; se folosise de facilităţile de la toate instituţiile care contribuiseră la Proiectul Bossy, se folosise de subvenţiile de la Washington. Se folosise de totul în mod egoist, conştient, servindu-se de aplicaţiile practice ale psihologiei pentru a-şi atinge scopul.

Nu se simţea câtuşi de puţin vinovat pentru asta. Era o practică normală şi bine cunoscută ca anumiţi indivizi să deturneze banii proveniţi din impozite în interesul personal. Era unul din instinctele primare care se perpetuaseră în societatea modernă. Membrii tribului îşi plăteau dările către şefii de trib, către bătrâni, către vracii tămăduitori – ca întotdeauna.

Şi fără a încerca măcar să se justifice cu „scopul scuză mijloacele” era vorba despre un târg între cele două părţi. Pentru rasa umană exista acum o maşină înzestrată cu gândire, care avea discernământ şi judecată şi le putea folosi. Când troglodiţii îşi vor putea învinge spaima superstiţioasă faţă de flăcări, vor descoperi că focul este folositor.

Iar pentru el însemna mântuirea.

Îndelunga lui singurătate avea să ia sfârşit. Avea deja clar în minte felul în care cunoştinţele de terapie psihomatică ale lui Billings puteau fi încorporate în maşină, felul în care maşina putea interacţiona cu o fiinţa umană pentru a pătrunde în miezul oricărei prejudecăţi, inhibiţii, reţineri ale unei persoane. Felul în care acestea aveau să fie înlocuite cu o ghicire sistematică.

Din această maşină, cu timpul, avea să se nască un bărbat sau o femeie adevărată; nu o caricatură chinuită, pervertită, demnă de plâns ce trece drept făptură umană.

Şi dacă presupunerile lui erau corecte – un nou telepat

Capitolul IV

Timp de-o săptămână, aproape zi şi noapte, Duane Hoskins lucrase la reasamblarea lui Bossy. Acum că părţile lui componente se aflau în mâinile sale şi că avea un loc unde să lucreze netulburat, el lăsase deoparte conflictul personal cu condiţiile de trai şi-şi subordonase complet gândirea preocupării de a-l aduce din nou pe Bossy în starea de funcţionare iniţială. Se autolinIştise, propunându-şi

ca, atunci când treaba va fi încheiată, să încerce să trateze într-un mod mai realist relaţiile sale cu guvernul şi cu restul lumii.

Reasamblarea îi ocupă în întregime gândurile. Se apucă de lucru ca şi cum aceasta n-ar fi fost decât o chestiune de rutină pe care trebuia s-o îndeplinească, din moment ce el străbătuse toate etapele la prima asamblare. Dar pe măsură ce subansamblele începuseră să se contureze în forma definitivă, era tot mai subjugat de pasiune.

Ghidat cum era de o onestitate intelectuală rigidă, acea calitate unică ce face ca un om de ştiinţă să se deosebească de unul care are orice altă ocupaţie, el acceptă, fără ca cineva să-i impună, ideea că Bossy nu era creaţia sa. Bossy nu era nici măcar un adevărat produs al ciberneticii – cel puţin nu la modul în care fusese conceput când se iniţiase acest proiect.

Undeva, cumva, el depăşiseră concepţiile fragile şi înguste ale predecesorilor lor. De-abia acum, având înaintea ochilor creaţia împlinită, era în măsură să realizeze cât de fragile şi înguste fuseseră acele concepţii.

Mai important dar şi mai de neînţeles, ei depăşiseră sterilitatea controlului public. Deşi, strict vorbind, domeniul său era departe de ştiinţele sociale periculoase; încă de la începutul carierei sale, Hoskins realizase că există o implicaţie socială inerentă chiar şi în simplul act de răsucire a unei piuliţe pe un şurub.

Desigur, niciodată nu spusese lucrul acesta într-o sală de clasă. În afară susţinuse părerea generală că omul de ştiinţă nu are nici o responsabilitate faţă de oameni pentru ceea ce realizează. La fel ca toţi ceilalţi dascăli, el ştia că în fiecare serie de studenţi erau în mod sigur cel puţin doi-trei care, pregătindu-se pentru viitoarea lor carieră, aveau pretenţia de a fi supra-analiştii care stabilesc singura opinie corectă. Aceştia arătau mult zel în a raporta grupurilor de presiune sau direct Cercetătorilor Rezidenţi.

Consecinţa era ca până şi cei mai străluciţi studenţi nu ajungeau să fie mai mult decât nişte ingineri ca la carte Acesta era tristul adevăr pentru mai mult de nouăzeci şi cinci la sută din studenţi. Dar înainte de controlul opiniei publice fuseseră, cel puţin cinci la sută, studenţi ale căror nunţi erau îndeajuns de fertile pentru a concepe o idee alternativă.

De o jumătate la secol, însă, nu mai apăruse nimic nou. Se înregistrase, bineînţeles, un aparent progres. Inginerii ca la carte reuşeau încă să scoată amestecuri noi din ingrediente vechi. Mai existau încă invenţii mărunte care să amăgească orice critică. Dar nu

exista nici o tentativă de a explora zone noi, nici o căutare de noi frontiere.

În domeniul său cibernetic, el studiase experimentele de la jumătatea secolului cu computere ultrarapide, jucători mecanici de şah, mecanism de vizualizare a sunetelor şi altele asemenea. Descoperise cât erau de aproape discipolii lui Baggage şi Vannevar Bush de visul unei a doua revoluţii industriale. Dar acum, la sfârşitul ultimei decade a secolului cibernetica încă executa jocuri mecanice după aceleaşi concepte.

Singur Bossy era ceva aparte.

Pe măsură ce avansa cu reasamblarea, Hoskins era tot mai tulburat. Uneori avea sentimentul că se află foarte aproape de un nou concept care-i scăpa printre degete; era ca şi cum ar fi zărit nişte contururi vagi ale unui continent total necunoscut acolo unde, dintotdeauna, ştiinţa, presupusese că nu există altceva decât marea. Blestema sterilitatea, memorarea mecanică ce trecea drept învăţătură. Era profund nemulţumit de gândirea sa pe care o simţea ca pe un muşchi epuizant, nesolicitat de multă vreme şi care acum era incapabil de un efort care ar fi trebuit făcut cu multă uşurinţă.

Nu că n-ar fi fost capabil să realizeze reasamblarea. Deşi foarte complexă, îşi amintea fiecare etapă într-o ordine perfectă. Şi-acum cu părţile componente în faţă, cunoştea construcţia şi rolul fiecăreia. Ceea ce nu putea pătrunde cu mintea era felul în care maşina fusese concepută iniţial.

Îşi amintea perfect, din primele zile ale proiectului, consternarea, incompatibilitatea dintre un departament ştiinţific şi altul. În comparaţie cu legendarul Turn Babel era un model de înţelegere. Aşa cum e de aşteptat când oamenii sunt profund tulburaţi de un sentiment de neadaptare, fiecare ramură a ştiinţei se retrăsese în hotarele ei, devenise tot mai închistată, mai rigidă. Aşa cum un om neadaptat caută şi scoate în evidenţă deosebirile pentru a-şi demonstra superioritatea, la fel fiecare domeniu al ştiinţei se îndepărtase de scopul ei normal – acela de a cunoaşte. Astfel fusese debutul acestui proiect, în spirit şi în faptă, acolo la Hoxworth.

Apoi, dintr-o dată, fără vreun, motiv aparent, oamenii începuseră să se înţeleagă, problemele fuseseră rezolvate; vechile gelozii vindecate; prejudecăţile date uitării în întreaga universitate departamentele fuseseră captivate de spiritul pe care doar câtorva le e dat să-l cunoască – dorinţa de a trece peste deosebirile de suprafaţă, de a înţelege despre ce e vorba, de a privi cu dispreţ şi milă

pe cei care încă puneau superioritatea personală mai presus de cooperare.

Şi ceea ce era mai uimitor, toată lumea acceptase starea de fapt. Nimeni nu părea să încerce să înţeleagă ce se întâmplase şi cu atât mai puţin de ce. Nici el nu înţelesese până acum; până când reasamblarea tui Bossy nu-l forţase să-şi amintească cu de-amănuntul fiecare etapă a construcţiei. Abia luată în totalitate îşi dezvăluia imposibilitatea logică.

După-amiaza încercă să-l descoase pe Billings în timp ce lucra la instalarea selectorilor sinaptici care răspundeau la impulsurile senzorilor.

— Doctore Billings, rosti el prudent, din moment ce se pare că nici una din părţile componente individuale ale lui Bossy nu erau cunoscute ştiinţei, nici măcar în urmă cu cincizeci de ani, atunci asamblarea părţilor componente şi, mai ales, întreaga noastră concepţie despre ceea ce se întâmplă în procesul de gândire, sunt noi. Cum de-au reuşit? Dumneavoastră aţi fost conducătorul proiectului. Ar trebui să ştiţi.

Văzu aceeaşi ezitare, aceeaşi tentă de camuflare care umbrea de obicei ochii albaştri, candizi, ai lui Billings, atunci când, la Hoxworth, era adus în discuţie acest subiect

— Probabil că n-au fost decât nişte circumstanţe fortuite, răspunse Billings evaziv.

— Nu cred c-a fost asta, şi nici dumneavoastră, atacă direct Hoskins.

Arătă spre comprimatorii de ioni de hidrogen, către receptorii câmpurilor de unde.

— Sunt acestea un simplu accident? întrebă el cu o neîncredere ce semăna a ironie. A fost un accident că Departamentul Muzical a fost capabil să ne furnizeze ideea de a căuta activatori pentru selecţia informaţiilor? Că Departamentul de Textile a fost capabil să ne arate cum să polimerizăm şi să catalizăm lanţurile de molecule pentru a obţine materialul care a devenit dispozitivul de memorizare al maşinii?

Era foarte agitat şi se plimba de colo-colo prin încăpere, trăgând nervos din ţigară.

— Că Bossy e capabil să recepteze fragmente de mesaj, continuă el pe acelaşi ton, şi să-l completeze operând selecţia

probabilităţilor cu ajutorul proprioceptorilor? Că noi am fost capabili să ne dăm scama că acesta este miraculosul şi misteriosul proces al gândirii umane?

Se opri din mers şi se rezemă cu mâinile de marginea bancului de lucru.

— Şi mai ales, – tonul îi deveni aproape implorator – a fost un simplu accident că am reuşit să ne înţelegem între noi, să trecem de barierele semantice şi să pătrundem în miezul fenomenului când ştii bine, preocuparea noastră de bază era de a distruge orice tentativă de a ne înţelege între noi? Doctore Billings, nu sunt nici copil, nici prost. Nu pot accepta teoria circumstanţelor fortuite.

— Noi am făcut-o, răspunse scurt Billings, întrebându-se cum de lăsase Joe o asemenea întrebare să se nască în mintea lui Hoskins şi tocmai acum. Joe ar fi trebuit să-l prevină, ar fi trebuit să-i spună ce să facă. Întrebarea însemna conflict, şi Bossy nu era încă asamblat complet

— Noi am făcut-o, repetă et fără rost. Nu este acesta lucrul cel mai important?

Hoskins îşi roti privirile prin încăpere, uitându-se la parchetul gol, la pereţii cu ciment pătat ai camerei de la subsol, la becurile puternice din tavan, la uşa dinspre dormitoarele lor care constituia singura sursă de aer curat

— Ce sunt eu? întrebă el răstit. Un simplu executant? Pentru asta m-am pus eu în pericol, mi-am asumat atâtea riscuri, pentru o slujbă de mecanic subordonat – şi fără nici o răsplată? Constituim o echipă, doctore? Avem încredere unul în celălalt; sau n-avem?

— Nu ştiu ce răspuns să-ţi dau, Duane, spuse Billings încet şi Hoskins remarcă faptul că numele lui mic fusese folosit pentru prima dată în discuţiile lor. Nu ştiu de ce ţi s-a permis să gândeşti astfel.

— Mi s-a permis să gândesc astfel? explodă Hoskins.

Billings ridică mâinile şi le flutură ca şi cum ar fi încercat să alunge violenţa.

— Va trebui să-l întrebi pe Joe, răspunse el, coborând glasul.

Capitolul V

Cei trei bărbaţi stăteau la camera de zi a locuinţei lor de la subsol, consumând un ultim sandviş înainte de a merge la culcare. Undele somatice din încăpere erau tensionate.

Hoskins studia cu atenţia schema sistemului multiplu de feed-back, frământat totodată de gândul dacă avea Carney să găsească tubul potrivit pentru amplificatorul cuplului de tensiune, care se spărsese în timpul transportării şi fierbând tu sinea lui datorită ofensei de a fi trimis la Joe pentru răspunsurile pe care le ceruse.

Billings era preocupat de problema sugerată de Joe cu câteva zile mai înainte, modalităţii în care mecanismele terapiei psihosomatice automate puteau fi încorporate în Bossy, care ar putea fi cel mai eficient contact al electrozilor cu subiecţii umani şi cu revizuirea gândurilor ce putea fi implementată la nivel celular, aşa cum Joe insistase că e necesar.

Joe lucra la masa cea mică, extinzând sistemul său de posibilităţi la rezultatul întrecerii de la Tanforan, pentru a câştiga din pariuri suma de bani de care aveau nevoie până la următorul sezon de curse. Sistemul avea unele imperfecţiuni datorită faptului că jocheii îşi schimbau uneori gândurile în timpul cursei, îşi presau calul când nu era cazul, câştigau când nu te aşteptai să câştige. Trebuiau lăsate nişte alternative care să acopere o astfel de surpriză. Şi totuşi era metoda cea mai sigură de a câştiga destui bani fără a atrage atenţia asupra sa.

Compoziţia tabloului era foarte asemănătoare celui de Hoxworth, când el era secretarul Proiectului Bossy, dar condiţiile, atât cele de suprafaţă, cât şi cele somatice, erau diferite.

Era conştient că Hoskins trecea printr-o criză, care se adâncea de două săptămâni încoace şi pe care nu trebuia s-o lase să continue. Însuşi Bossy ar putea fi pus în pericol. Ar fi putut să o evite, bineînţeles, aşa cum o evitase atâtea luni la Hoxsworth. Cu abilitate, i-ar fi putut implanta lui Hoskins impulsurile corecte, în aşa fel încât descoperirea să nu fie percepută ca un şoc. Dar avusese un motiv puternic să procedeze astfel. Hoskins avea un creier de cea mai înaltă calitate şi Joe îşi dăduse seama că acceptarea oarbă a percepţiilor sale extrasenzoriale nu i ar fi putut oferi ocazia de a afla cum ar putea crea aceleaşi calităţi lui Bossy. Era necesar ca frământările lui Hoskins să fie împinse spre nivelul cerebral.

În plus, avea aceleaşi sentimente de loialitate faţă de Hoskins, ca şi pentru Billings. Şi dorea ca Hoskins să beneficieze, pe cât posibil,

din plin de Bossy. Aceasta însemna că Hoskins trebuia să ajungă, prin voinţă, să-şi fie propriul stăpân.

În momentul acela, Hoskins întinse mâna spre suportul aflat lângă el şi mai luă un sandviş. Aruncă o privire furişată spre Joe, curiozitatea aproape învingându-i resentimentele. Joe alese acest moment pentru a ridica ochii de pe lucrul lui.

— Orice om îşi împrejmuieşte mintea cu un fel de plasă de protecţie, rosti Joe, fără a se adresa cuiva anume, formată din prejudecăţi, idei preconcepute despre ceea ce este acceptabil pentru el. Tot ceea ce recepţionează, trebuie să treacă prin acest filtru.

Hoskins îl fixă curios, ca un copil precoce de cinci ani care încearcă să afle în ce constă secretul relaţiilor dintre doi soţi. Brusc, se enervă şi formulă în sine:

— Ce-ar putea şti un tânăr neisprăvit ca tine despre asta?

Dar era prea politicos pentru a da glas cuvintelor.

— Aşa ţi se pare ţie, rost el fără nici o intonaţie.

— Aşa este doctore, spuse Joe, fără ezitare. Primele fire ale acestei clase de protecţie sunt ţesute foarte devreme. „Nu face asta! Asta e răul Aşa e bine, copilaşul mamei! Asta e obrăznicie, să-ţi fie ruşine! Eşti prea mic să faci asta singur! Asta nu-i de tine, aşteaptă să mai creşti! Spune-i mamei când copiii se poartă urât ca tine!” Şi tot aşa...

— Şi ce-i cu asta? întrebă Hoskins, ridicând din umeri.

— Astfel se formează nişte tipare. Totul este judecat în conformitate cu aceste tipare. Totalitatea comenzilor, admonestărilor, remarcilor ocazionale sunt susţinute, implantate şi întărite de impactul emoţional, uneori de tratamentul fizic de şoc administrat cu nuiaua în palmă, unde prinde cel mai bine.

— Atunci intervine educaţia, rosti Hoskins cu un zâmbet, care distruge filtrul de care vorbeai.

— Numai teoretic, zise Joe. Dar nu şi în practică. Chiar şi atunci tot ce se recepţionează este modificat de către filtru. Poate că uneori mai apare câte o ruptură pe ici-colo, care este reparată cu o ţesătură nouă. Dar, oricum, apare o ţesătură nouă, şi asta este important. Filtrarea oricum are loc. Chiar dacă o idee nouă forţează filtrul cu destulă putere pentru a fi luată în consideraţie, de obicei ea ajunge aşa de deformată după ce a fost „selectată de filtru” încât va avea exact semnificaţia pe care doreşte să i-o dea cel ce a primit-o.

— Primul scop al educaţie, Joe, îl informă Hoskins, este să asigure o gândire deschisă, capabilă să judece o idee după meritele pe care le are, să accepte realitatea fără a o distorsiona.

— Te-ai întrebat, în ultima vreme, cum de a luat naştere Bossy, zise brusc Joe.

Hoskins îl privi întrebător, după care se uită acuzator la Billings. Billings nu avea nici un drept să relateze discuţia lor acestui tânăr necopt

— Sunt telepat rosti Joe cu simplitate

— Pe dracu! explodă Hoskins cu dispreţ.

Joe izbucni în râs, dând capul pe spate

— Înţelegi ce vreau să spun, doctore? hohoti el.

— Înţeleg că am destule probleme pe capul meu, n-am nevoie să-mi mai înşiri şi tu tâmpenii, i-o trânti Hoskins.

Continuă, cu o undă de milă în glas:

— Joe, te-am considerat întotdeauna un student sârguincios şi la locul tău. N-am bănuit niciodată că îţi trec asemenea idei superstiţioase prin cap. Joe! Chestiile astea sunt pentru naivi, pentru fraieri! Este... este sub nivelul oamenilor raţionali

— Doctorul Rhine nu era de aceeaşi părere, replică Joe.

— E o deosebire. Era vorba de cercetare ştiinţifică în condiţii de laborator. Oricum, trebuie ţinut cont că Doctorul Rhine nu a găsit, nici nu a pretins că a găsit, un telepat adevărat.

— Nici eu nu am pretins niciodată, rosti Joe liniştit.

Se străduia să păstreze un ton normal, pentru a nu lăsa să se vadă singurătatea întunecată a unui regim de carceră, cum numai un om care n-a putut comunica vreodată cu cineva asemenea lui poate cunoaşte.

— Cel mult continuă Hoskins cu convingere, a descoperit un fenomen care depăşeşte legea probabilităţilor. Acesta ar putea constitui oarecare dovezi, e-adevărat Dar ar putea şi să însemne că noţiunile noastre despre legea probabilităţilor ar putea fi revizuite.

— Şi filtru de protecţie preferă a doua variantă, zise Joe.

Billings ridică privirea peste ochelari şi tuşi.

— Eu ştiu despre Joe, rosti el nehotărât, de când avea opt ani. Doctorul Martin de la universitatea Steiffel mi-a scris. De aceea l-am adus pe Joe la Hoxworth. Erau suficiente dovezi, Duane. Nu puteam să le neglijez. Şi... am... încercat şi eu.

— Ai fost probabil victima unei farse pusă la cale, doctore Billings, îl mustră cu asprime Hoskins.

Joe se uită la Hoskins netulburat.

— Profesore, întrebă el, ce a scris Algazzali despre „al patrulea nivel de dezvoltare intelectuală”?

Imediat ca cineva care recită un fragment dintr-o poezie învăţată la şcoală, Hoskins cită:

— „Când un alt ochi se deschide, prin care omul percepe lucruri ascunse la alţii ...percepe ceea ce va fi... percepe lucruri care scapă percepţiei raţiunii...”

— Nu ştiaţi că vă amintiţi asta, nu-i aşa, profesore?

Hoskins dădu din umeri.

— Asta nu înseamnă nimic, spuse el. Nici vorbele astea, nici faptul că mi le-am amintit. Un student tânăr memorează tot felul de astfel de fleacuri, înainte de a se apuca de lucruri mai serioase. Ai citit chestia asta undeva, Joe, E de presupus că şi mie nu s-a întâmpla la fel,nu?

— Dar ce bine ţi-ai reamintit! îl tachina Billings. Şi mai ales după atâţia ani.

— Nici asta nu înseamnă nimic. Am demonstrat prin Bossy că un concept poate să zacă inactiv, să nu fie folosit niciodată, până ce anumite circumstanţe stimulează apariţia lui acolo unde este nevoie.

Joe întinse mâna, luă o foaie de hârtie şi un creion, mâzgăli ceva, o împături şi i-o întinse lui Billings. În momentul acela Hoskins se ridica de pe scaun.

— Scuzaţi-mă, murmură el cu o voce gâtuită şi se îndreptă către baie.

După câteva momente, reveni în cameră. Avea ochii umezi şi era palid la faţă.

— Nu mai mâncaţi din sandvişurile astea, zise el. Cred că e carnea alterată. Cel puţin într-unul pe care l-am mâncat eu.

Joe făcu semn şi Billings îi dădu biletul lui Hoskins. Curios, Hoskins îl despături şi citi:

„Profesorul Hoskins va simţi nevoia să vomite în mai puţin de un minut” scria pe hârtie.

Hoskins mototoli hârtia şi-o zvârli în coşul de gunoi, dezgustat.

- Asta numeşti telepatie? îl ironiza el. Probabil că m-ai văzut că devin palid. Te-ai cam grăbit cu concluziile.

— Ţi-a fost rău şi mai-nainte, profesore? râse Joe. Şi, mă rog, câte concluzii pripite trebuie să mai trag până ce evidenţa va penetra prin filtrul tău?

— Încă multe de tot, răspunse tăios Hoskins. Eu...

Se auzi o bătaie scurtă şi hotărâtă în uşă.

— Încă o demonstraţie, rosti cu asprime Joe, în timp ce se ridica să deschidă. La uşă e Carney. Este însoţit de Mabel. E foarte tulburat. Din întâmplare, ţi-a adus tubul pentru amplificator. Şi, domnilor, a aflat cine suntem. Urmează o scenă tare, aşa că lăsaţi-mă să mă descurc eu.

Carney şi Mabel păşiră înăuntru, iar Carney închise repede uşa, de parcă s-ar fi temut că-l urmăreşte cineva. Ochii bătrânului aruncau scântei de furie. Obişnuita atitudine prietenoasă a lui Mabel fusese înlocuită de o mască de curiozitate şi prudenţă. Deşi Carney îşi pregătise un lung discurs, părea că, acum că se afla aici nu ştia cum să înceapă.

— Am făcut rost de tub, începu el ocolit, pe un ton acuzator. Marfa asta e a naibii de suspectă. Federalii şi poliţaii locali au dat sfoară-n ţară să fie urmărit oricine cumpără aşa ceva. Au anunţat şi nişte recompense grase. Băieţi, sunteţi urmăriţi al dracului.

Se întoarse către Joe, adoptând un ton de furie amestecată cu dezamăgire

— M-ai tras pe sfoară, izbucni el, dând pe faţă ce-l deranja mai tare. Nu ştiam că voi sunteţi Creierele. Nu ştiam că voi sunteţi ăia trei de la colegiul ăla din est pe care-i caută-n toată ţara.

Billings şi Hoskins îl priviră cu curiozitate, după care se uitară la Joe care stătea degajat, în picioare lângă uşa închisă, fără să spună nimic.

Carney se răsuci înspre Mabel.

— Jur, Mabel, se scuză el, nu ştiam că indivizii ăştia sunt Creierele când te-am rugat să le închiriezi locuinţa. Am crezut că sunt falsificatori sau ceva de felul ăsta.

După care adăugă cu amărăciune:

— Da’ cred c-ar fi trebuit să ştiu. Felu’ în care Joe prindea mesajul meu era ajutorul meu pe vremuri. Am crezut că era un fel de ghicitor. N-am ştiut că e un Creier.

Joe]i aruncă o privire lui Hoskins, reţinându-şi un zâmbet.

— Acum vezi ce înţelegeam prin filtrul prejudecăţilor, doctore? întrebă el. Lui Carney i-ar conveni de minune acum dacă aş fi un simplu ghicitor. Dar să am un creier educat – acesta este un aspect care creează antagonisme

— Da’ voi nu sunteţi deloc oameni ca noi, se răsti Carney, simţind cum se-nfurie din nou. Nu faceţi parte dintre noi. Şi m-aţi tras pe sfoară.

Ajutorul veni dintr-o direcţie nesperată şi fără ca Joe să facă vreun efort

— Da' cine suntem noi, Carney, întrebă încet Mabel, ca să arătăm pe alţii cu degetul?

— Tipii ăştia sunt ăia care au inventat maşina aia care-o să arunce lumea-n aer, Mabel, ţipă Carney. Ei sunt ăia care au gândit maşinăria aia care o să facă sclavi din noi toţi când o să pună stăpânire pe lume şi-o s-o conducă. Ei l-au construit pe Bossy.

Aruncă o privire furioasă spre camera din spate.

— Pun pariu că maşina aia, Bossy, e acolo în camera din spate şi nu o presă de făcut bani Ăştia vor să şteargă omenirea de pe fata Pământului şi noi îi ajutăm!

Hoskins şi Billings dădură să protesteze împotriva formulelor luate din ziarele de scandal, dar Joe îi reduse la tăcere cu o privire de avertisment. Lasă-i să fiarbă şi să dea în foc. Nu poţi pătrunde în mintea unui om pe calea raţiunii, atâta vreme cât aceasta este invadată de furie; în momentul acela, filtrul prejudecăţilor funcţionează la cotele cele mai înalte. Era obişnuita confruntare dintre ignoranţa fără educaţie şi ignoranţa cu educaţie. Numai Mabel părea să se afle în afara conflictului.

— Întotdeauna am spus, comentă ea, că un om face ce are de făcut. Poate că Joe şi profesorii nu pot să fie altceva decât ceea ce sunt – cum nici tu, nici eu, n-am putut fi decât ceea ce am fost.

Joe o privi cu multă atenţie. Ştia acum că ea l-ar fi putut acuza că-l foloseşte pe Bossy în scopuri personale şi se aştepta la asta. Fusese inteligent când alesese periferia. Numai aici, printre cei ce erau ei înşişi de acuzat, îi putea găsi pe cei ce nu erau porniţi pe acuzaţii. Numai aici, printre victimele unui prea îngust sentiment al dreptăţii, îi putea găsi pe cei care nu erau prea siguri de calitatea lor de a o defini. La aceeaşi concluzie se mai ajunsese odată, cu două mii de ani în urmă.

— Nu noi putem să hotărâm, Carney, adăugă Mabel.

Stătea acolo, înfiptă pe picioare – o matahala diformă, cu pulovărul roşu şi fusta ei neagră, veche. Picioarele umflate le ţinea mult depărtate. Strângea încontinuu, dureros, pumnii cu degete roşii, reumatice. Masca de fard de pe faţă, ce încerca să-i ascundă ridurile lăsate de vârstă şi necazuri, nu-i putea ascunde calitatea. Mabel era om.

Capitolul VI

Timp de aproape o săptămâna, Joe evitase pe cât posibil pe toata lumea, lăsând ca schimbarea statutului lor să se aşeze de la sine în relaţii acceptabile. Ştia că Billings şi Hoskins purtau adesea

lungi conversaţii despre capacitatea sa psionică, că Hoskins se adapta gradat ideii că Billings nu fusese totuşi victima unei farse.

— Mă refer la faptul, spunea Billings în timpul unei discuţii, că trebuie să fim pregătiţi să trecem dincolo de frontierele fizicii pentru a înţelege însuşirea psionică a lui Joe. Trebuie să trecem peste concepţia că un lucru, pentru a fi ştiinţific, trebuie să aibă roate.

„Frontierele fizicii...” Expresia aceasta îşi făcu efectul asupra lui Hoskins, îl ajută să privească acest aspect nelămurit cu mai multă înţelegere.

— Nu mă îndoiesc, profită Billings de avantajul creat, că explicaţia se găseşte în vreun domeniu al energeticii încă neexplorat Trebuie să depăşim simpla enunţare a teoriei sistemelor de coordonate ale lui Einstein şi să ne gândim la o aplicare reală a acesteia.

— Nu prea văd cum am putea face asta aici, se mulţumi să spună Hoskins.

— Ochiul nu este altceva decât un mecanism celular activat de câmpul de unde energetice pe care-l numim lumină, teoretiza Billings. Encefalograful arătă că şi creierul generează propriul său câmp de unde energetice. O zonă obscură a creierului lui Joe a suferit vreo mutaţie şi este activată de acel câmp de unde, aşa încât el poate percepe gândurile direct, aşa cum ochiul percepe lumina. O astfel de zonă poate să fie prezentă în orice creier, dar rudimentară, aşa cum sunt celulele sensibile la lumină la formele primitive de viaţă.

Aceasta nu constituia teoria completă a lui Joe, dar era suficientă pentru a-l orienta pe Hoskins spre ideea că Joe nu era altceva decât un mutant eugenic. Deplasa ideea din domeniul metafizicii pe tărâmul fizicii.

Dar chiar luând astfel lucrurile, implicaţiile emoţionale ale faptului că trebuia să trăiască în preajma unui telepat erau mai mult decât Hoskins putea accepta imediat. Omul, chiar şi cel mai strălucit dintre oameni, nu este făcut numai din intelect. Nu există nici un om fără micile sale ascunzişuri, fără micile sale abateri şi motivaţii josnice, mici amănunte ruşinoase, pe care nu le dezvăluie nici doctorului, nici confesorului, nici psihanalistului său. Desigur că Hoskins avea în sinea sa asemenea lucruri şi desigur că le ţinea ascunse. Mintea lui refuza ideea că Joe le putea vedea cu claritate.

— Cum ai putea să continui să mă respecţi dacă ai şti asemenea lucruri despre mine ?

Nu reuşise încă să înţeleagă că Joe văzuse mii de asemenea radiografii ale acestor lucruri la alţii, crescuse cu ele, acceptându-le de la început ca fiind ceva normal la orice fiinţă omenească. Că în balanţa unei vieţi de om, opera era cu atât mai minunată cu cât ea se ridicase deasupra acestor mici cusururi; că omul era cu atât mai nobil cu cât, în acelaşi timp, era atât de condamnabil.

Hoskins avea să ajungă la această înţelegere, dar asta cerea timp.

Carney s-a adaptat mult mai uşor. Resentimentele sale se transformaseră în admiraţie, ajutat în parte, fără să ştie de măsurile somatice de precauţie ale lui Joe, în parte de exemplul dat de Mabel. Clienţii localurilor de noapte au un dispreţ suveran faţă de ipocrizia organizată a societăţii. Incapabili să o accepte, devin o parte din ea, sunt striviţi de ea. Arareori reuşesc să se detaşeze îndeajuns pentru a vedea că această dorinţă a omului de a fi mai bun decât este, e cea care-l face să transforme dorinţa în realitate.

Carney era încântat, după primul şoc, să vadă că şi Creierele puteau uneori să se afle în aceiaşi barcă a proscrişilor de la periferie.

Nu se ştie cum se împrăştiase zvonul că cei doi profesori fuseseră depistaţi, apoi pierduţi, în zona oraşului San Francisco. Urmărirea lor, până atunci extinsă în toată ţara, fusese acum concentrată în această zonă. Iar această zonă, era ideală pentru urmăriri. Înconjurat din trei părţi de apă, San Francisco aproape că are statutul unei insule, şi căile de comunicaţie sunt ideal concentrate pentru o urmărire eficientă.

Ziarele şi canalele de informaţii ale televiziunii şi radioului, care duceau lipsă de evenimente majore la momentul acela, preluată cazul cu mult entuziasm. Toate lugubrele interpretări erau din nou aduse pe tapet, exagerate, ţesute în cele mai senzaţionale poveşti pe care le puteau născoci minţile creative ale reporterilor. Vânătoarea de vrăjitoare era la apogeu, şi Carney era foarte ocupat cu colectarea comentariilor. Deşi pericolul era mare, aproape că nu-şi încăpea în piele, de înaintare şi mândrie că se afla în interiorul afacerii şi că un singur cuvânt din partea lui ar fi putut arunca totul în aer. Pentru prima dată în viaţă, se simţea răzbunat pe societate. Stătea în puterea lui să deţină exact informaţia după care societatea era ahtiată. Şi, în momentul acela, această cunoaştere îi oferea suficientă satisfacţie.

Cu o jumătate de secol mai înainte mulţi cavaleri s-ar fi ridicat să argumenteze cele două aspecte ale problemei Bossy; mulţi ar fi

apărat dreptul celor doi profesori de a împinge înainte frontierele cunoaşterii. Dar patruzeci de ani de control public efectiv înrădăcinase obiceiul de a aproba fără rezerve opinia oficială, fără a tine seama de cât de des se schimba această opinie sau se contrazicea.

Şi totuşi, un singur om avusese curajul să facă apel la calm şi la o raţională judecată asupra problemei.

Howard Kennedy publică un articol într-unul din ziarele la care deţinea cea mai mare parte de acţiuni. Citase cazurile precedente din istorie în care reacţia maselor respinsese cu violenţă alte descoperiri ştiinţifice; anestezia, forţa aburilor, curentul electric, legile mişcării ale lui Newton, concepţia lui Galileo Galilei despre sistemul solar, o listă lungă care, analizată, conţinea aproape toate progresele pe care omul le făcuse în ascensiunea sa din negura unei vieţi primitive. El raportase toate aceste progrese la Bossy şi făcuse să plutească în aer întrebarea dacă nu cumva şi acesta este un caz de opoziţie nejustificată.

Era o poziţie îndrăzneaţă, pentru că era contrară opiniei publice. Părea că se bazează pe faptul că milioanele sale, poziţia sa liberală faţă de clasa muncitoare, actele filantropice cunoscute, puterea pe care o deţinea, aveau să-i ofere protecţie.

Billings şi Hoskins desprinseseră din articol raze de speranţă. Billings văzu în el posibilitatea ca oamenii să revină la un punct de vedere raţional. Hoskins, strivit de apăsarea condiţiilor din locuinţa întunecoasă de la subsol, de lipsa de asistenţi competenţi, de presiunea urmăririi guvernamentale, văzu în el un protector, un sprijin, o întoarcere la respectabilitatea turnului de fildeş.

Şi lui Joe articolul îi dădea speranţe. Construcţia lui Bossy era aproape gata. Billings petrecuse câteva ore introducând conceptele psihosomatice în memoria lui Bossy. Bossy reuşise să pună conceptele de acord cu informaţiile practice care se introduseseră la Hoxworth. Nu respinsese concepţiile psihosomatice ca fiind fără suport material. Acceptarea lui oferise cu atât mai multă mulţumire cu cât el refuzase cea mai mare parte a structurilor teoretice ale psihologiei ortodoxe pe motiv că aceste structuri au prea puţin sau deloc legătură cu datele reale.

Joe nu avea intenţia de a-l păstra pe Bossy pentru el odată ce-şi văzuse ţelul împlinit. Şi el avea nevoie de cineva cu curaj şi influenţă, aşa cum era Howard Kennedy. Dar nu era atât de naiv ca cei doi profesori încât să nu încerce să afle ce anume era în mintea lui Kennedy, înainte de a da curs invitaţiei de a avea încredere în el.

Omul nu riscase boicotarea opiniei publice numai pentru a-şi spune părerea. Motivul era evident acela de a lua legătura cu ei. Mai mult de atât, Joe nu putea afla, până ce nu ajungea în apropierea lui sau obţinea un obiect aparţinând lui Kennedy, un canal de penetrare. Aceasta era una din capacităţile lui Joe, că nu putea s-o folosească la modul în care credeau ceilalţi indivizi nedotaţi că poate s-o facă.

Dintre toate persoanele care acceptaseră starea de fapt Mabel era cea mai importantă. Şi când Billings îl anunţă că nu mai era nimic de completat la mecanismele terapeutice ale lui Bossy până când cele pe care le avea deja nu erau testate şi corectate, Joe ştiu că era momentul să-i vorbească lui Mabel.

În mod clar, nu era nimeni mai potrivit pentru asta. De Hoskins era nevoie pentru înţelegerea principiilor mecanice. Billings trebuie să lucreze în tandem cu Bossy, omul şi maşina colaborând perfect în domeniul terapiei până ce Bossy reuşea să şi-o însuşească. Pe lângă faptul că Joe constituia singura lor protecţie împotriva lumii din afară, capacitatea sa psionică era prea valoroasa pentru a risca să fie folosit pentru experiment. Carney îi sprijinea, dar păstra totuşi în sinea lui un miez de antagonism şi suspiciune. În plus, Carney era foarte mulţumit de sine aşa cum era şi nici un sistem de psihoterapie nu putea face nimic împotriva unei bariere impusă de împotrivirea la schimbare.

Şi atunci au mai rămânea decât Mabel. Mabel se pronunţase clar pentru libertatea de a gândi liber. Suferea mult după urma unui reumatism combinat cu artrită, agravate de faptul că era grasă. Dacă Bossy se dovedea cât de cât eficient, aveau să se producă îmbunătăţiri notabile.

Cel puţin acestea erau argumentele pe care Joe le invocă faţă de Billings şi Hoskins. Dar plănuielile lui aveau o bătaie mult mai lungă.

Se duse s-o vadă pe Mabel în apartamentul ei de la etaj.

Ea-l primi cu multă naturaleţe, fără întrebări, fără să se scuze pentru cine ştie ce deranj din casă. Din multele pretenţii pe care trebuie să le fi avut, Mabel rămăsese cu o uşoară urmă de vanitate şi aceea inofensivă. Mabel nu fusese niciodată o femeie respectabilă. Aşezându-se pe scaunul ei cel mai de soi, Joe zâmbi în sinea lui, cu milă, de vanitatea ei. Chiar şi în această atitudine, ea era profund umană, pentru că alesese să fie vanitoasă exact în direcţia în care n-avea nici o justificare. Mintea ei era prea simplă şi directă, onestitatea ei înnăscută, era lipsită de răutatea care se naşte din împingerea psihicului spre distorsionări care nu-i stau în fire. Nu putea fi, chiar

dacă încercase vreodată. Lui Mabel îi lipseau caracteristicile de vază care ar fi calificat-o pentru a putea fi respectabilă.

Nu că i-ar fi lipsit conflictele interioare. Artrita, combinată cu grăsimea erau suficiente dovezi că nu scăpase de ele.

Nici măcar averea ei considerabilă nu era rezultatul unei avariţii calculate, ci rezultatul întâmplător al unui capriciu al soartei. În zilele tinereţii ei, câţiva bărbaţi cu greutate, găsind la ea calităţile care nu le puteau găsi acasă, păreau să fi avut o plăcere sfidătoare de a-i dărui de bună voie obiecte pe care nevestele lor se străduiau să comploteze, să tragă sfori, să ţipe şi să ameninţe pentru a le câştiga. Prin comportamentul lor de băieţandrii ajunşi bărbaţi, ei contribuiseră la creşterea averii ei ca formă a unei gratitudini perverse.

De obicei, din profesiunea pe care o practicase ea, doar şantajiştii şi turnătorii poliţiei se îmbogăţeau, dar pe măsură ce crescuse numărul de clienţi influenţi, numărul arestărilor scăzuse şi nu mai fusese nevoită să-şi dea tot surplusul de bani pentru a fi lăsată în pace.

Instantaneu, viaţa ei se derula fulgerător prin mintea lui Joe, în timp ce se lăsa pe spate în scaun.

— Avem nevoie de ajutorul tău, Mabel, spuse el fără a încerca să ocolească motivul vizitei sale.

— Despre ce este vorba, băiete? întrebă ea, şi vocea ei puternică răsună mai încet decât de obicei.

El îi povesti pe scurt, cum stăteau lucrurile cu Bossy, cum ajunseseră să construiască maşina, câteva din lucrurile la care se aşteptau de la ea.

— Nu e prima dată când ziarele răstălmăcesc lucrurile.

Mai pe urmă îi povesti cum că ei sperau să facă din Bossy o maşină care să aline suferinţele oamenilor, cum era de exemplu artrita ei. Billings era întradevăr doctor în medicină şi dacă Mabel era cât de cât informată, atunci ştia că el avea o reputaţie internaţională.

Mabel dădu din cap că ştie. După care puse întrebarea pe care Joe o aştepta:

— Cum de o maşină poate face lucruri pe care un medic nu le poate face?

— Medicii sunt oameni, răspunse Joe, şi deci au anumite limite. Secretul unei psihoterapii este ca medicul să fie mai puţin dezechilibrat decât pacientul. Acest lucru se întâmplă rar. Este adevărat că poate să fie dezechilibrat în alt sens, dar dacă nu face decât să înlocuiască un dezechilibru cu altul, atunci nu e nici un

câştig. S-a depus un efort deosebit când Bossy a fost educat, să i se introducă în memorie numai lucruri absolut dovedite şi de necontestat. Bossy interpretează totul singur. El respinge părerile nefondate sau prejudecăţile construite pe false premize. El este mult mai capabil să aplice un tratament sigur decât ar putea fi un om.

— Nu cred că înţeleg ce vrei să spui, Joe, spuse Mabel cu sinceritate.

Atunci el îi expuse bazele terapiei psihosomatice. Pentru a-i putea preda teoria la nivelul experienţei sale, el îi dădu de exemplu stomacul ei care refuza hrana daca încerca să mănânce când era foarte îngrijorată.

— O celulă, spuse el, este ca şi stomacul. Ea refuză să funcţioneze bine când este afectată de represiune, de inhibiţii, de suprimări şi aşa mai departe. Nu după multă vreme, ea trece din starea de sănătate la starea de boală. Ideea psihoterapiei este de a îndepărta aceste piedici pentru ca omul să funcţioneze din nou cum trebuie. Majoritatea psihologilor lucrează cu acel lucru misterios numit gândire. Medicii psihosomatici lucrează direct cu celulele organismului. Nu numai în creier, dar şi în întreg corpul, fiecare celula pare să aibă o judecată şi o memorie proprie. Fiecare este capabilă să capete propria dereglare datorită inhibiţiilor şi suprimărilor. Ideea este de a pătrunde până la nivel celular şi de a îndepărta povara fiecărei celule aşa încât să se destindă şi să se dezvolte şi să funcţioneze din nou.

— Ca şi cum s-ar afla într-o jachetă strâmtă pe care o dezbracă, comentă Mabel. Mi-am format o idee generală, cred eu. Cred că, nefiind şcolită, la mai mult nu pot spera.

— Nu ştiu cum o să meargă cu Bossy, îi spuse Joe, cu francheţe. Dar nu văd ce rău ar putea să-ţi facă. Lucrul cel mai rău care ţi se poate întâmpla este să nu te vindeci. Şi, bineînţeles, n-o să te vindeci dacă te agăţi în continuare de motivele care ţi-au pricinuit boala. Asta este partea cea mai importantă, Mabel, să fii gata să accepţi că s-ar putea să nu ştii ce e bine şi ce nu.

Ea dădu capul pe spate şi hohoti cu râsul ei neforţat şi puternic

— Băiete dragă, spuse ea cu toată sinceritatea, asta n-am ştiut-o niciodată.

— S-ar putea să te schimbi mult, o preveni el. S-ar putea să nu mai vrei să locuieşti aici. S-ar putea... orice s-ar putea întâmpla. Este o încercare pe care trebuie să fi sigură că vrei să o faci. Nimeni n-a privit

vreodată realitatea fără ochelari de protecţie. N-avem idee cum este ea într-adevăr, privită fără ochelari. Tu o să fii prima.

Ea privi în jos la pulpele groase, la fusta neagră veche. Ridică mâna plină de zbârcituri, cu încheieturile îngroşate.

— Cu ce sunt mai bună asa? întrebă ea

— Nu ştiu exact, spuse Joe simplu, dar cred că ai face un mare serviciu omenirii.

Capitolul VII

Nu era deloc de aşteptat ca terapia psihosomatică să nu întâmpine nici o problemă. Când Carney primi vestea că Mabel se va supune testului, se opuse foarte categoric Suspiciunea şi

resentimentele sale răzbătură la suprafaţă, făcându-l când să se îmbufneze, când să-i interzică lui Mabel să aibă de-a face în vreun fel cu Bossy, iar mai pe urmă să ameninţe că-şi va face datoria de cetăţean şi-i va da pe mâna federalilor.

Părea hotărât să demonstreze încă o dată vechiul truism: că singurul mare duşman al omului este omul. Universului nu-i pasă dacă omul îşi lasă secretele în vânt sau le ţine închise. Apei nu-i pasă dacă omul face baie în ea sau se îneacă; dacă îi udă culturile sau i le inundă, distrugându-le.

Dacă omul stăpâneşte legile ei şi-şi foloseşte inteligenţa, apa devine o forţă în serviciul său. Dar fie duşman, fie servitor, apei nu-i pasă. Dintre toate forţele, numai omul pare hotărât să nu lase omul să stăpânească universul.

Carney cedă numai pentru şansa de însănătoşire pe care Bossy i-o putea oferi lui Mabel şi omenirii. El nu putea înţelege decât că Mabel îl părăsise, că trecuse de partea acestor indivizi aflaţi de cealaltă parte a drumului. Constatase cu amărăciune că îndelungata lor prietenie contase atât de puţin.

Mai presus de cunoaştere sau iluminare sau înţelegere, omul preţuieşte ascendentul pe care-l are asupra a ceva sau a cuiva. Soarta omenirii îl interesează prea puţin dacă e vorba să-şi piardă ascendenţa. Carney se simţea singur şi părăsit. Fu nevoie de o doză bună de calmare somatică din partea lui Joe şi de comenzile hotărâte ale lui Mabel să-şi vadă de treaba lui, pentru a-l potoli.

O altă piedică veni de la Bossy.

Hoskins insistase din toate puterile că, datorită faptului că urmărirea lor se concentrase în San Francisco şi că descoperirea lor era inevitabila, cel mai bun lucru pentru ei era să ia legătura cu guvernul, să se predea şi să spere că avea să fie bine. Sau, ca alternativă, să ia legătura cu Howard Kennedy, al cărui articol fusese aşa de liberal şi să-l lase pe industriaş să negocieze pentru ei. Joe contra-argumentă că populaţia era încă foarte irascibilă în legătură cu subiectul Bossy şi a setei lor de sânge.

Sublinie, totuşi, că dacă reuşeau să demonstreze, cu un caz reuşit, că Bossy era un tămăduitor, atunci Kennedy va avea un atu cu care să încerce să determine poporul să-şi schimbe opinia în legătură cu Bossy. Hoskins căzu de acord, fără pic de entuziasm

În ultima săptămână, zi şi noapte, Billings introdusese în memoria lui Bossy cunoştinţele sale acumulate într-o viaţă întreagă din toate domeniile terapiei psihosomatice. Şi cunoştinţele sale

reprezentau cunoştinţele acumulate ale întregii omeniri. De aceea, pentru ei fu o dezamăgire cruntă când prima lor întrebare adresată lui Bossy despre cât timp ar fi necesar pentru tratarea lui Mabel declanşa refuzul de a răspunde.

— Date insuficiente.

Era vechea expresie binecunoscută care, chiar şi la Hoxworth, îi făcea să se îngrijoreze. O fiinţă umană este adesea confruntată cu date insuficiente, cu cât are mai puţine date, cu atât este mai pornită să pună un diagnostic ferm; un om preferă un răspuns, oricare, chiar şi unul greşit, decât să facă investigaţii mai profunde şi să descopere cauze.

Aici, presaţi de timp, ştiind că puteau fi descoperiţi în orice zi răspunsul politicos al lui Bossy, apărut pe ecran, le strânse inima. Şi totuşi, fără chiar a trece problema în revistă, la ce altceva se puteau aştepta?

Problema nu fusese Mabel. Ea fusese mai mult decât cooperantă. Având în vedere situaţia, Billings se hotărî să încerce să aplice în mod repetat terapia şi Mabel fusese de acord să aranjeze cu avocatul să-i supravegheze, timp de zece zile afacerile. La fel de binevoitoare, se lăsase cuplată la electrozi şi se întinsese foarte încrezătoare pe canapea. Ultimele cuvinte, înainte ca Billings să înceapă să inducă hipnoza, fuseseră adresate lui Carney, care urmărea pregătirile cu priviri ostile.

— Nu fi un bătrân prost, zise ea, dă-mi o şansă să fiu iar sănătoasă.

În primele patru ore, Billings, în tandem cu Bossy, îi analizară în amănunt memoria, încercând să depisteze tensiunile centrale, care constituiau sursa suferinţelor ei. La capătul celei de a patra oră, în timp ce ea rememora, incoerent, un incident din copilărie, Billings îi puse din nou lui Bossy întrebarea referitoare la estimarea duratei.

— Date insuficiente, arată iarăşi ecranul lui Bossy.

— Ce date îţi mai trebuie, se răsti Hoskins la Bossy.

— O analiză completă a memoriei fiecărei celule pentru a determina cuantumul de represori, îi întoarse Bossy.

Joe, care stătuse deoparte, făcu un pas înainte.

— Bazându-te pe tehnicile folosite acum, întrebă el, cât timp o să fie necesar?

— Date insuficiente, spuse ecranul lui Bossy.

— De ce anume ai nevoie pentru completarea datelor?

— Încetarea interferenţelor, spuse Bossy. Prin metodele verbale folosite acum, analiza ar dura ani întregi, sau nu s-ar termina niciodată. Eşecurile din trecut ale terapiei psihosomatice nu se datorau teoriei, ci metodei. Mintea umană este prea înceată, reacţiile sunt prea greoaie. Lucrul cel mai bun pe care-l poate realiza un om este să încurce lucrurile.

— Dacă eşti lăsat singur, cum ai să duci terapia la bun sfârşit? întrebă Billings curios.

— Este simplu, spuse Bossy, să utilizez principiile encefalogramei. Voi folosi toate informaţiile din memoria mea pentru acest pacient. Orice tulburare de alfaritm va indica o sursă de tensiune la pacient – după principiul detectorului de minciuni. Toate tensiunile de acest fel pot fi degajate prin înlocuirea deducţiei cu înţelegerea.

— Cât are să dureze asta? întrebă Hoskins.

— Date insuficiente, veni răspunsul lui Bossy.

— E de-nţeles, totuşi, spuse Billings. Am ştiut dintotdeauna că timpul este cel mai mare duşman al nostru; că, uneori, luni de zile, abia reuşeam să descoperim tensiunile cele mai evidente. Bossy poate opera revizuirea a mii de informaţii pe secundă.

— Care ar urma să fie degajarea tensiunilor? îl întrebă Joe pe Bossy.

— Când represorii sunt îndepărtaţi din celule, răspunse Bossy, ele pot funcţiona din nou normal, redresându-se.

— Ceea ce, bineînţeles, ar însemna însănătoşire, zise Billings. E cineva împotrivă să-l lăsăm pe Bussy s-o facă, domnilor?

— Dumneavoastră sunteţi medicul, replică Hoskins.

Abia o săptămână mai târziu, o săptămână de supraveghere permanentă, de administrare intravenoasă a hranei, de îngrijire fizică a corpului, timp în care Mabel zăcuse pe canapea într-un fel de comă, observară o oarecare schimbare.

Era în dimineaţa celei de-a şaptea zile, după ce Hoskins îşi încheiase veghea de noapte la căpătâiul lui Mabel, când observară ce modificare uimitoare se produsese. Era ca şi cum toate tensiunile eliberate şi-ar fi arătat brusc, efectul.

Nu mai avea obrajii buhăiţi, pungile de sub ochi nu mai erau aşa proeminente, dungile de grăsime de pe gât se retrăseseră, încet-

încet, ca o figură conturându-se din bolovanul de lut al unui sculptor, apărea o altă Mabel, o Mabel mai tânără.

Era ceva mai mult decât pielea sănătoasă şi întinsă, decât relaxarea dată de odihnă, decât dispariţia zbârciturilor, decât scăderea umflăturilor de la încheieturi.

Cei trei bărbaţi stăteau privind la silueta relaxată, întinsă pe canapea. O priveau cu ochii măriţi, neîncrezători. MABEL ÎNTINEREA!

Bâzâitul slab al lui Bossy, ce lucra la cea mai înaltă viteză, le zbârnâia în urechi.

Capitolul VIII

Nu era un miracol

Regenerarea şi reîntinerirea lui Mabel nu era altceva decât rezultatul final al aplicării terapiei psihosomatice complete. Dar era un rezultat la care, un terapist uman, neasistat de Bossy, n-ar fi putut ajunge. Oricât s-ar strădui să se detaşeze de deviaţii, nici un om nu poate ajunge la maturitate fără a căpăta acel filtru de prejudecăţi; şi terapistul, în timp ce înlătură deformările unei matriţe, le înlocuieşte, cu altele.

Mai mult, mii de ore de terapie verbală, Bossy le redusese la secunde. Nimeni nu ştiuse vreodată cât de completă terapie putea realiza. Şi nici ei, acum, nu ştiau. Doctorul Billings, profesorul Hoskins, Joe Carter cei trei bărbaţi stăteau şi se uitau la Mabel care stătea întinsă pe canapea, legată printr-un complex de fire de Bossy şi se minunau.

Nu înţelegeau în profunzime transformările trupului lui Mabel, dar, erau martorii lor.

Era caracteristic pentru Billings, ca, până şi în momentele de uimire să înregistreze avantajele evidente ale terapiei. Spre mirarea lui ultimele picături de plasmă sintetică, transferate dintr-un recipient suspendat în venele lui Mabel, se scurgeau din container. Fusese un recipient întreg noaptea trecută şi, pentru ritmul ei scăzut de activitate, acesta ar fi trebuit să ajungă pe încă două zile.

Aproape instantaneu, în timp ce ultimele picături se scurgeau prin tubul transparent, buzele începură să se mişte.

— Mi-e foame, murmură ea. Foame, foame, foame, FOAME!

Ecranul lui Bossy pâlpâia, semnalând pericol.

— Celulele nu se pot regenera fără hrană, repeta maşina. Această afirmaţie, oamenilor le apărea că indică o nerăbdare plină de dispreţ, ca şi cum era de aşteptat ca oamenii aceştia să ştie măcar atâta lucru.

Billings traversă în grabă camera, înşfacă unul din puţinele recipiente de plasmă care mai rămăseseră, îi rupse sigiliul pe când revenea cu el şi-l înlocui, pe cel gol. Când lichidul începu să se scurgă prin tub în jos, murmurul lui Mabel încetă şi ea rămase iar nemişcată şi tăcută. Joe, doctorul Billings şi profesorul Hoskins aproape că o puteau vedea cum se transformă şi se întrebau care ar putea fi transformările psihicului ei.

Joe încerci să le urmărească, dar, gândurile ei erau atât de rapide şi atât de variate, de parcă ai fi încercat să selecţionezi şi să urmăreşti pe cineva care vorbeşte pe un disc pus pe viteza maximă.

— Foamea creează tensiuni care acţionează ca represori ai celulelor, împiedicând terapia, apăru, nesolicitată, explicaţia pe ecranul lui Bossy, ca şi cum ar fi vrut să le reproşeze şi să-i avertizeze să aibă grijă să nu se mai întâmple.

După cum e obiceiul oamenilor, ei îi dăduseră o treabă de făcut, după care urmăriseră procesul pentru a-l sabota şi a-l împiedica s-o facă. Cum e, în general cazul cu oamenii, ei nu îi puneau piedici intenţionat, pur şi simplu lăsau ca lipsa lor de înţelegere s-o facă pentru ei.

Nivelul lichidului din recipient scădea văzând cu ochii. În ritmul acesta rezerva, plănuită să ajungă pentru încă două zile, avea să se epuizeze în două ore. Şi nu mai aveau de rezervă decât un recipient.

Plasma sintetică fortificată – nu poate fi obţinută într-o bucătărie obişnuită şi nici unul dintre ei nu se pricepea într-atât la biochimie încât să încerce s-o prepare. Singura modalitate de a nu întrerupe terapia, lucru pe care nu-l dorea nici unul, era să obţină repede plasma, în timp de patru ore cât mai ţinea rezerva pe care-o aveau. Şi nici nu era sigur că dispuneau de atâta timp, căci consumul se putea accelera progresiv.

Îl chemară pe Carney în salon.

El se ţinuse departe pe timpul desfăşurării experimentului, chiar de la început, nu fusese admis în camera de lucru şi nici nu

ceruse să fie admis, din moment ce Mabel îi spusese să nu se amestece. Nu mai era îmbufnat şi nici pornit pe ceartă, ci îngrijorat. Îngrijorarea lui era atenuată de încredere îşi dăduse seama că, odată ce Mabel hotărâse astfel, ea nu se putea afla pe mâini mai bune.

Dar rapoartele pe care i le dăduseră îi creaseră îndoieli. Erau mereu aceleaşi, iar în ce-l priveşte, erau vagi şi nesatisfăcătoare.

„Mabel se odihneşte natural şi progresează normal.”

Nu prea avea el multă experienţă cu spitalele. Concepţiile lui despre ceea ce, probabil, se petrecea acolo, erau căpătate din filmele de senzaţie în care aveau loc drame peste drame, crize aproape fatale în lanţ, ce încercau să mişte publicul tot mai imun la suferinţă. Şi chiar fără ideile sugerate de filme, lui Carney i se părea că i se ascunde ceva.

Reacţia lui, când Joe îi spuse că aveau nevoie urgentă de noi provizii de plasmă, fu mai mult de uşurare decât de alarmă. Aşa mai mergea. Ca şi autorii de scenarii, nu-şi dădea seama că o criză după alta era de obicei un semn de ineficientă şi nepricepere. Nu-i veni ideea să pună întrebarea cât se poate de normală, de ce această necesitate de plasmă nu fusese prevăzută, sau ce se întâmplase de Mabel le dăduse socotelile peste cap.

De fapt, el fu cuprins de un sentiment de satisfacţie. Avea şi el ocazia să fie de folos, viaţa lui Mabel depindea de el. El, Carney, era la fel de important pentru ea ca şi aceste Creiere.

Era cooperant. Adică, dorea să fie.

— Dar nu ştiu de unde aş putea face rost de marfă aşa de repede, mormăi el. Am primit o mulţime de avertismente când am făcut rost de ultima şi mi-am luat gândul de la alta. Trebuie să aveţi grijă cu astfel de lucruri. E altceva decât cu instrumentele şi piesete electrice.

Billings, care stătea lângă Joe, era vizibil tulburat.

— Pur şi simplu trebuie să mai facem rost, insistă el. Rezervele pe care le avem ne ţin numai încă patru ore. Mabel nu poate fi vindecată fără asta. Este periculos să încercăm.

Carney se albi. Mâna-i tremura când încercă să-şi aprindă o ţigară.

— Dacă aş avea mai mult timp, îngăimă el, dar patru ore, în plină zi...

Joe se uită la ceas.

— E ora nouă. Asta înseamnă că trebuie să fim înapoi la prânz, ca să fixăm o limită. Unde este cel mai apropiat spital mare?

— Este o staţie de urgenţă la câteva strazi de aici, zise Carney.

— O secţie de urgenţă nu dispune de cât avem noi nevoie, spuse Joe. Vreau un spital unde să aibă mai multă.

— Nu ştiu, rosti Carney nesigur. Mai e Memorialul pe strada Protrero.

— Îmi trebuie nişte halate de medic. De unde aş putea face rost?

— Mă descurc eu, spuse Carney uşurat. Nu-mi ia mai mult de cinci minute.

Se răsuci şi ieşi din cameră aproape în fugă. Fu înapoi în mai puţin de cinci minute. Uniforma era completă, avea până şi ecuson.

— Chiar că băieţii ăştia pun mâna pe orice, este? zâmbi Joe.

Carney rânji.

Ajunseră aproape de autogara interurbană, unde erau parcate o mulţime de taxiuri, când Carney puse prima întrebare.

— Ce ai de gând să faci, Joe? întrebă gâfâind, căci mergeau toarte repede.

— Să fur, răspunse Joe scurt. Sunt momente când etica trebuie lăsată pe planul al doilea.

Carney dădu din cap cu un aer savant, fără, de fapt, să înţeleagă nimic din vorbele lui Joe.

— În plină zi! mormăi el. Oftă şi-şi îndreptă umerii înguşti. Dar pentru Mabel aş fi în stare de orice, adăugă el, simţindu-se oarecum ca-ntr-un scenariu de film.

Când taxiul coti în parcarea largă din faţa spitalului, Joe plăti cursa şi-i dădu şi bacşiş şoferului.

— Dacă vrei să aştepţi zise Joe, ne întoarcem peste vreo zece minute.

Rostise fraza pe un ton neutru, dar adevărul era că înregistrase o undă de alarmă în mintea şoferului.

— Am să aştept, promise taximetristul, pe un ton solemn.

Joe o porni în sus pe scări, urcând câte două trepte deodată, cu Carney gâfâind în urma lui.

În hol Joe îi zâmbi tinerei asistente din spatele geamului de la biroul de informaţii şi-i transmise un câmp puternic pentru a o linişti.

— Vă rog, unde aş putea-o găsi pe sora şefă?

Îi dădu de înţeles din ochi că, după ce o văzuse pe ea, nu mai era absolut deloc interesat să găsească nici o băbătie de soră şefă.

Fata-i întoarse zâmbetul, în timp ce, automat, îi evalua vârsta, starea civilă, posibilităţile financiare. Îl considera deja un tip simpatic. Avea un proces de gândire normat şi previzibil. Joe se conecta la el, şi-l impulsiona, având grijă să proiecteze imaginea unui tânăr internist cu spatele bine asigurat de nişte părinţi bogaţi.

Asistentei îi luciră ochii şi se hotărî să-i arate lui Joe un aspect ceva mai tentant.

— Doriţi cu supraveghetoarea de zi? clipi ea mărunt Vreţi să o caut la telefon?

Tonul şi gândurile ei îl îmbiau să nu fie aşa grăbit să mărească, numărul membrilor anturajului.

Pe lângă imaginea unui internist tânăr şi bogat, necăsătorit, Joe îi mai sugeră tabloul unei maşini decapotabile, albastră nou-nouţă, capitonată cu piele roşie, după care urmă un tablou cu nişte chelneri amabili într-o sufragerie cufundată în semiîntuneric.

— Este foarte ocupată la această oră, de obicei, spuse asistenta plină de îndoială. Dacă vă pot fi de vreun ajutor...?

— Mda, de fapt, caut Banca de Sânge, rosti Joe cu seninătate. Trebuie să iau o rezervă cu împrumut pentru spitalul St. Luke.

Tabloul căpătă conturile unei seri de dans prelungite la Salonul Veneţian din Fairmont, mult mai puţin aglomerat decât Casa de pe Colină.

— Oh, asta căutaţi ciripi ea cu o încântare extremă. Aş fi fericită să vă conduc, Doctore..?

— Doctorul Carter, în curând, adică... sper, se prezentă el, făcându-i cu ochiul.

Asistenta se întoarse spre fata fără uniformă care bătea la maşină în spatele ei

— Mă-ntorc imediat, draga mea, gunguri ea. Dacă întreabă cineva de mine...

— Ştiu, zise fata plictisită. Eşti dusă să-ţi pudrezi nasul. Ce mai aere îşi dau şi surorile astea!

Nici una nu-i dăduse vreo atenţie lui Carney. Evident, în ierarhia castelor dintr-un spital, un sistem care face să pălească până şi India, el era un paria, mai prejos chiar decât un sanitar. În timp ce Joe şi asistenta mergeau pe culoar, tocurile ei ţinând cu eleganţa ritmul, Joe era conştient de impresia lui Carney, care păşind în urma lor, îl privea cu o admiraţie vecină cu veneraţia. Cât dură scurta călătorie până la etajul al doilea, Joe îşi făcu datoria, conformă cu protocolul, de a afla

numele asistentei, orele când era de serviciu şi când era liberă, numărul de telefon de acasă.

Odată ajunşi la camera de depozitare a sângelui, asistenta se adresă pe un ton tranşant, ca de la egal la egal, internului de serviciu.

— Dumnealui este Dr. Carter, de la St Luke...

Internul, care evident nu avea spatele asigurat de nişte părinţi bogaţi sau de o decapotabilă albastră, se uită cu invidie la Joe

— Mi-aş fi dorit să lucrez la St Luke, zise el. Cât mai ai?

— Încă două luni, răspunse Joe, uitându-se insistent la asistentă. Mai e puţin şi capăt numirea. Mi-ar face plăcere să te recomand.

— Oh, mulţumesc. M-ar bucura nespus!

Internul îi întinse mâna.

— Harry Vedder, se prezentă el. Spune-mi...

— De la Universitatea Harvard, murmură Joe.

Internul încuviinţă plin de respect şi deveni şi mai amabil. Deci presupunerea lui era bună. Acesta era unul dintre băieţii ăia de bani – gata; Probabil că avusese dintotdeauna bani, încât nici măcar nu se mai gândea la asta; tonul lui amabil era natural, nu impus. Un tip pe cinste! Asistenta nu-şi mai încăpea în piele de încântare.

— Vreo patruzeci de sticle ar fi de-ajuns, spuse Joe, readucându-i cu picioarele pe pământ.

— Secţia de chirurgie a rămas fără rezerve. I-am dat telefon administratorului vostru. Bănuiesc că aţi primit ordinul. Vi-l înapoiem mâine dimineaţă.

Rostise toate astea pe un ton neutru, dar pe faţă i se citea clar părerea pe care-o avea despre administraţia unui spital care lăsa chirurgia în situaţia de a rămâne fără această rezervă vitală. Cum se întâmplă întotdeauna cu subordonaţii unui şef prea aspru, erau încântaţi să-şi prindă superiorii pe picior greşit.

— Nu, n-am primit nici un ordin, zise internul.

Joe avu un rânjet atotştiutor. Nimeni, de la un capăt la altul, nu-şi făcea datoria.

— Atunci poate ar trebui să dai un telefon la birou să ceri confirmarea, sugeră el senin.

Din spate, se auzi suspinul înăbuşit al lui Carney.

— Nu fac eu aşa ceva, se grăbi internistul. Poate voi la St. Luke, da, dar la Memorial noi nu obişnuim să atragem atenţia superiorilor că nu-şi fac datoria. Voi luaţi ce aveţi de luat şi eu îmi văd de ale mele până ce-şi amintesc ei să dea ordinul.

Schiţară cu toţii un zâmbet sarcastic, iar asistenta avu grijă ca zâmbetul ei să devină apoi plăcut şi atrăgător.

Peste alte două minute, Carney abia mergea pe coridor, încărcat cu lăzile de carton. Spre uimirea internistului şi a asistentei, Joe însuşi luă pe umăr ultima cutie. Uimirea se transformă în admiraţie. Chiar că acesta era un tip pe cinste; avea atâta bun simţ să nu-l lase pe bătrân să facă două drumuri; era aşa de sigur de sine încât nu făcuse gestul în mod ostentativ.

Cu mâna rămasă liberă, Joe dădu încă o dată noroc cu internistul. Asistenta păşea alături de el pe coridor, afectată, de parcă Joe era proprietatea ei. Îl escortă până la ieşire, ca nu cumva să fie oprit şi luat la întrebări de vreun oficial care i-ar fi văzut pe cei doi cărând cutiile cu recipiente de plasmă

— Să nu uiţi, şopti ea, ţinând larg deschisă uşa masivă ca el să poată ieşi.

Joe râse, râsul lui promiţând o mulţime de lucruri. Şoferul de taxi le veni în întâmpinare pe scări şi luă o parte din cutiile lui Carney. Pe la jumătatea drumului spre spital, şoferul începu să fie convins că era vorba de o misiune foarte importantă; iar când îi ajută să descarce cutiile în faţa spitalului de urgenţă, era sigur că e martorul unei drame. Când ei refuzară să-l lase să-i ajute să care cutiile în spitalul de urgenţa, nu mai avu nici o îndoială că păstrarea secretului era de cea mai mare importanţă. Porni maşina şi se îndepărtă şi onoarea lui de cercetaş, de mult uitată, îl împiedică şi să privească înapoi prin oglinda retrovizoare.

— Băiete, nu se mai abţinu Carney pe când intrau pe uşa apartamentului lor de la subsol dacă reuşeşti să nu intri în puşcărie, eşti de milioane.

Era aşa de pătruns de admiraţie, încât era cât pe-aici să-i ierte lui Joe că era un Creier.

Joe îl opri pe bătrân în salon, pentru că nu voia ca el să intre în laborator, să vadă ce se întâmpla cu Mabel

— Oricum, ce este aici, o să ne ajungă pentru câteva zile, spuse Joe. Dar ar fi bine dacă i-ai anunţa pe amicii tăi să mai facă rost de nişte plasmă.

— E nevoie de multă, după câte văd, răspunse Carney cu o undă de curiozitate.

— Aşa trebuie, ridică Joe din umeri, ca şi cum nu se întâmpla nimic deosebit. Crezi că mai poţi face rost?

— Sigur că da, aprobă Carney cu uşurinţă, acum am destul timp.

Carney plecă satisfăcut şi, pentru prima dată în ultima săptămână, era bine dispus că avea şi el ceva de făcut, şi era din nou important.

În camera de lucru, Billings şi Hoskins erau tot în picioare, lângă Mabel privind la ea. Nu se ştie cum, probabil din reflex, Hoskins pregătise cafeaua de dimineaţă şi, tot din reflex, amândoi sorbeau din ceşti.

O analiza rapidă a evoluţiei psihice a lui Billings îi dădu satisfacţie lui Joe, care constată că prima reacţie de uimire slăbise, fiind înlocuită de o nouă evaluare a priorităţilor terapiei psihosomatice. Billings încerca să discute despre asta cu Hoskins, să-şi pună ordine în idei.

— Toate astea pot fi înţelese, spunea el încet, precaut, dacă facem o analogie între celulă şi un glonte tras dintr-un pistol. La început apare un moment al forţei destul de puternic pentru a imprima o traiectorie. Celulele se regenerează cu o vigoare sănătoasă. La fel ca amoeba (amiba), dacă supravieţuiesc accidentului sunt nemuritoare, adică au forţa de a fi nemuritoare printr-o reînnoire continuă.

— Dar rezistenţa aerului, rezistenţa materialelor mai dense şi atracţia gravitaţională, înving până la urmă impulsul glontelui, îi reduc momentul forţei, până ce glontele ajunge la un echilibru, după care, treptat, cade spre pământ, inert spuse Hoskins.

— La fel cum fac şi celulele, fu de acord Billings. Ele se reînnoiesc şi se multiplică pe perioada evoluţiei copilului spre maturitate. Dar, treptat, prin acumularea erorilor, a reprimărilor, frustrărilor, dezamăgirilor, tensiunilor de tot felul, se anulează momentul forţei iniţiale a vieţii. Celulele nu-şi pot păstra ritmul de înnoire împotriva tuturor acestor inamici. Ele încetinesc din ce în ce mai mult, până ce, în cele din urmă, unul dintre organe – sau o serie de organe – slăbeşte prea tare pentru a mai funcţiona. Noi numim asta boala, bătrâneţe, moarte.

— Gravitatea ar putea, în sine, să aibă vreun efect? întrebă Joe, păşind spre ei, şi turnându-şi nişte cafea. Eu cred că acţiunea constantă a gravităţii asupra celulelor ar putea să le încetinească ritmul, la fel cum se întâmplă cu gloanţele. Dacă celulele au o formă

de memorie, aşa cum susţineţi, atunci memoria uzurii ar trece de la celula veche la cea nouă. Memoria uzurii acumulată, ar putea ea singură, să fie cauza bătrâneţii.

Billings ridică ochii spre el

— Ar putea fi aşa, fu el de acord.

— Să-l întrebăm pe Bossy, propuse deodată Hoskins.

Răsuci butonul de comunicare în poziţia deschis şi Billings îi adresă întrebarea:

— Gravitatea este un factor cu rol în regenerarea celulei? întrebă el.

— Da, răspunse imediat maşina. Cel mai de bază. Toate celulele vii, indiferent de organism, acumulează memoria greutăţii până ajung să le fie distrus potenţialul de regenerare.

— Ai eliminat această memorie a celulelor la pacient? Întrebă Joe.

— Desigur, răspunse Bossy. Instrucţiunile mele, privitoare la teorie, prevedeau să depisteze toate tensiunile, de orice natură, şi să le anihileze.

Billings şi Hoskins se relaxară pe scaunele lor,

— Iar rezultatul este că organismul poate să funcţioneze la cea mai înaltă cotă, concluziona Billings.

— Hai să privim lucrurile în faţă, doctore, rosti Hoskins cu asprime. Rezultatul, cel puţin ca efect, este – nemurirea!

— Nu e chiar aşa, ezită Billings. Se pot acumula noi reprimări, noi uzuri, noi suprimări.

— ... Care pot fi din nou îndepărtate prin tratament, spuse Hoskins, strângând pumnul în palma cealaltă. Nemurirea asta aduce în discuţie câteva aspecte etice deosebite, doctore

— Mai multe decât bănuieşti, răspunse Joe zâmbind. Amândoi aţi omis un lucru. Mabel a fost de acord. Cine altcineva ar mai fi?

— Oricine! Toată lumea! sări Hoskins. Toată lumea vrea să fie nemuritoare.

— Doamne, vreau să fiu nemuritor! parodie Joe un comic renumit, care parodia o mare parte din omenire. Dar încă n-aţi evaluat costul, profesore Hoskins.

— Nu cred că-nţeleg ce vrei să spui, Joe, întrebă Billings curios.

— Pacientul trebuie să vrea să fie eliberat de toate tensiunile, spuse Joe.

— Aşa este, aprobă Billings.

— O credinţă puternică în ceva acţionează ca o tensiune, prin faptul că nu acceptă opusul acelei credinţe. Biletul de trecere în nemurire este dorinţa de a te lipsi de orice idei preconcepute şi prejudecăţi.

— Şi asta ar fi aşa de greu? întrebă Hoskins, oarecum provocator.

— Cred că da, spuse Joe încet. Eu cred, domnilor, că veţi descoperi că preferă să aibă dreptate – şi să moară.

Capitolul IX

Cei trei bărbaţi urmăriră evoluţia lui Mabel timp de încă două zile. Aproape că nici nu dormiră şi mâncau doar pe apucate. Fascinaţia procesului depăşea toate experienţele lor anterioare.

Era ca şi cum ar fi urmărit minutarul unui ceas. Nu, era mai mult decât răsfirarea miraculoasă a petalelor unei flori. Privind continuu ochiul nu reuşea chiar să surprindă transformările microsecundă cu microsecundă. Şi totuşi, dacă întorceai o clipă capul şi apoi te uitai din nou, progresul era evident. Iar la capătul celor două zile schimbarea era incredibilă.

La un moment dat, se alarmaseră din cauza părului ei. Căzuse masiv, invadând perna cu valuri de un cenuşiu mat şi un timp crezuseră că avea să rămână complet cheală. Apoi, începuse să-i crească şi acum capul era acoperit de o cascadă minunată de păr castaniu. Faţa ei, netedă acum, căpătase inocenţa unui copil, limpezimea împăcării cu sine.

În prima etapă a terapiei, Hoskins făcuse tentativa de a-i ţine corpul acoperit ca un cearşaf. Aşa cum fac de obicei bărbaţii, el motivă că aceasta era o concesie făcută tinereţii şi lipsei de experienţă a lui Joe. De fapt, el acţionase sub impulsul propriilor tensiuni. În cele din urmă, cam nervos, Billings îi atrăsese atenţia că atitudinea lor trebuia să fie atitudinea unor medici. Joe, ascunzându-şi amuzamentul, îi atrăsese atenţia că, atunci când cineva, încă din

fragedă copilărie, putea vedea direct în minţile celorlalţi, hainele îşi pierdeau utilitatea ca semn de pudoare.

Hoskins, furios pe sine pentru că se simţea caraghios, renunţând la cearşaf, păstră cu obstinaţie o atitudine de medic.

Mabel stătea într-o poziţie care amintea de poziţia intrauterină a fătului; sau de o dansatoare cu un corp perfect, relaxată şi adormită din întâmplare pe canapea. Respira liniştit şi adânc şi doar uneori, pentru o secundă, două, faţa ei căpăta expresie, atunci când Bossy atingea vreo amintire dureroasă, îngropată adânc, vreo prejudecată fără bază reală, anulându-le.

Lui Joe îi era încă imposibil să pătrundă în gândurile ei. Pentru prima dată în viaţă îi era blocată intrarea în mintea, emoţiile, raţiunea cuiva. Pentru prima dată vedea cum este să ai un psihic normal.

Întotdeauna avusese un sentiment de milă pentru ceilalţi, care nu posedau vederea psionică; acum îi invidia. Cum oare puteau oamenii să trăiască, fără să se poată citi unul pe altul, să ştie cum erau ei cu adevărat? Nu era de mirare că bâjbâiau în relaţiile dintre ei şi că făceau incredibile greşeli datorită neînţelegerii!

Oamenii erau ca un univers populat cu corpuri umane, fiecare cu orbita lui excentrică, izbindu-se orbeşte unul de altul, modificându-şi la întâmplare direcţia drept consecinţă a contactelor întâmplătoare. Era de mirare faptul că se putuse ajunge fie şi la acele forme rudimentare de ordine, de câteva ori în istorie.

Pentru prima dată privise cu respect bastoanele albe ale orbilor.

El asociase bastoanele cu orbii, care-şi căutau drumul cu ajutorul lor, pipăind cu bastonul întins prin bezna totală. Ştiinţa lor consta în a socoti câte lovituri de baston în trotuar erau necesare pentru a ajunge de aici până dincolo. Erudiţia lor consta în măsurarea exteriorului. Înţelesese, la modul abstract, de ce se întâmpla ca ei să ia măsurătorile drept realitate. Dar fusese nevoie de această imposibilitate de a pătrunde în mintea lui Mabel pentru a putea înţelege problemele celorlalţi.

Brusc, Joe simţi nevoia să iasă şi să se plimbe. Cele două zile îl aduseseră într-o stare de tensiune şi înţepenire. Era neliniştit de imposibilitatea de a lua legătura cu Mabel, de imposibilitatea de a afla dacă Bossy, odată îndepărtate resturile filtrului de prejudecăţi, a reuşit să producă o breşă din care ea să poată vedea-psionic.

Când îl întrebă pe Billings dacă era ceva de făcut pentru el, răspunsul fu negativ. Întrebarea pusă lui Bossy dacă anticipa vreo complicaţie, primi tot un răspuns negativ. Hoskins murmură că, în ce-l

priveşte, avea să tragă un pui de somn, după care avea să-l înlocuiască pe Billings care veghea la căpătâiul lui Mabel. Joe evada bucuros din atmosfera apăsătoare a încăperii.

Odată ieşit în stradă, întunericul şi ceaţa îl învăluiră şi Joe se îndreptă dinspre strada Howard către strada Mark. Era o noapte potrivită pentru plimbare. Iar oraşul reuşise să-i ademenească în explorări pe străini şi pe localnici deopotrivă. Pot să treacă ani fără să reuşeşti să te obişnuieşti cu magia misterioasă a nopţilor din oraşul San Francisco.

Iar Joe se afla în acea fază de evoluţie când un tânăr hoinăreşte seara pe străzile unui oraş misterios, privind la agitaţia indivizilor din preajma sa, atât de neînsemnaţi faţă de el însuşi şi la care se uită de sus. Evadat, în sfârşit, din braţele care-l ocroteau, din protecţia cu care este înconjurata copilăria, tânărul simte cum se înalţă, mai înalt decât blocurile, mai larg decât oraşul, mai năvalnic decât vântul care-i biciuieşte faţa.

El se simte cuprins de o dragoste nemărginită faţă de omenire, de milă, de înţelegere. Acestea îi dau brusc o putere de uriaş şi-l fac capabil de fapte mari. El simte că e dator pentru tot ce-a primit din partea societăţii şi este copleşit de obligaţia de a plăti această datorie. Simte că trebuie să facă eforturi pentru a duce omul din starea de disperare şi rătăcire, pe tărâmul împlinirilor, al iluminării. Un efort mai mic n-ar putea răsplăti omenirea.

Iar Joe, prin Bossy, dorea să ofere lumii, în sfârşit, vederea psionică. Cum altfel ar fi putut omenirea să facă necesarul pas înainte, care să o scoată de pe traiectoria oarbă, închisă ca un cerc, parcursa de generaţii după generaţii, care, din timp în timp, o aducea înapoi de unde pornise?

Era convins că posibilităţile lui psionice puteau fi puse în slujba acestui scop. Împreună cu alţi câţiva, simţea că trebuie să-şi folosească această capacitate pentru a ajuta omenirea.

Traversă strada Market, conştient de faptul că era limitat de fluieratul insistent al poliţailor şi de semnele albe ale trecerii pentru pietoni şi, văzând în aceasta simbolul bastonului de om, o pomi în sus pe strada Powell.

Teoria lui era că, din moment ce posibilităţi psionice rudimentare erau mai evidente la animale şi la copii decât la adulţii umani, ar exista o speranţă. Era o teorie, nu o certitudine. Nu avusese

posibilitatea s-o discute cu cineva, să găsească pe cineva care să simtă la fel, cu care să analizeze aceste speculaţii

Căci comunicarea implică o comuniune de idei. Nu numai că le lipseau din cunoştinţe, dar nici măcar nu erau conştienţi de lipsa lor. Cum putea să apară cunoaşterea unui instrument şi să se dezvolte arta muzicală într-o comunitate de surzi? Chiar dacă ei ar putea să-şi formuleze o idee abstractă despre comunicarea prin modulaţiile sunetului, ce rezultate ridicole ar deriva din strădaniile lor de a înţelege!

Pentru ei, poate, rezultatele ar fi logice şi raţionale, dar ar fi ridicole pentru cel ce putea auzi muzica.

Deşi era ciudat, ei aveau instrumentele de bază. Einstein le dăduse sistemul de coordonate, în care adevărul era relativ raportat la un anumit cadru, dar acest lucru nu era valabil şi în afară. Dar, în loc să folosească acest instrument în serviciul vieţii de zi cu zi ei se orientaseră spre abstracţia teoretică privitoare la viteza luminii şi la dimensiunile universului. În loc să-i intereseze aplicabilitatea, ei se axaseră pe măsurători.

Cunoştinţele lor matematice conţineau multe calcule verificate de logica simbolică dar, de necrezut, ei nu vedeau cum ar putea să le aplice pentru a realiza înţelegerea între oameni, ci le proiectau mai presus de existenţă, unde foloseau doar unei forme de gândire total înstrăinată.

Erau ca nişte creaturi bidimensionale, care aflaseră simbolul matematic al înălţimii, dar care, prin natura lor limitată, nu puteau găsi o modalitate de a-l aplica la realitatea propriei lumi şi care, din acest motiv, îi negau alte valenţe în afară de aceea de element al imaginaţiei abstracte.

Cum să fi găsit la cineva, al cărui orizont era mărginit de ceea ce putea atinge cu bastonul de orb, acel vocabular care să descrie imaginea unor munţi care se prăbuşesc, îngrămădindu-se unul peste altul, ca piesele dominoului, tot mai albaştri, bătând spre purpuriu închis, în depărtări? Dacă nu exista un organ care să reacţioneze la lumină, de orice natură ar fi ea, cum ar putea cineva să imagineze conceptul privitor la modulaţiile culorii? Era oare posibil să dea ton unei simfonii pentru o ştiinţă care putea măsura doar numărul de vibraţii pe secundă?

Şi totuşi, în Bossy, pipăitul cu bastonul de orb dăduse rezultate. El nu l-ar fi putut construi singur pe Bossy. Nu avea suficiente cunoştinţe. Ar fi putut realiza alte lucruri cu ajutorul vederii psionice

dar nu le-ar fi putut transmite şi ele ar fi rămas, din acest motiv, fără nici o valoare.

Pentru a putea lucra cu nevăzătorii Bossy trebuia să fie esenţa extrasă de la nevăzători. Pentru a proiecta o creatură bidimensională, trebuia să existe o cale de acces cel puţin bidimensională. Nu este de ajuns să manifeşti dispreţ faţă de o creatură bidimensională pentru că nu poate înţelege principiul apogeului. Dacă întreaga lui lume – şi tot ceea ce el apreciază – este bidimensional, care ar fi valoarea unui apogeu pentru ei, chiar dacă ar reuşi să şi-l imagineze?

Într-o lume fără valoarea psi el ar putea face speculaţii cu privire la valoarea psi, dar oare ar fi el de acord să renunţe la pipăitul cu bastonul de orb pentru a o înţelege? Nu ar privi el oare toate discuţiile despre psi dintr-un punct de vedere bi-dimensional. N-ar fi dispreţul lui faţă de înălţime cel mai de seamă handicap pentru a ajunge la ca?

Bossy era acea cale de acces bidimensională. Bossy conţinea cea mai ispititoare momeală – nemurirea!

Era ieşirea tridimensională? Asta nu mai ştia.

Cum avea să fie o minte, guvernată doar de relaţia raţională dintre lucruri, eliberată de toate piedicile ideilor preconcepute, nedeformată de suferinţă, de pedeapsă, tristeţe, reprimare...

Brusc, Joe rămase locului, îngrozit. Ce teribilă scăpare din vedere!

Omul nu trăieşte din logică. El nu trăieşte după tipare. El nu trăieşte conform raţiunii, nici măcar conform bunului-simţ.

Se-ntoarse şi o luă la fugă pe deal în jos, înnebunit. El era conştient că dispunea de un caz acolo, în camera de la subsol, dar nu ştia nimic despre el. Billings adormise în scaunul lui şi în mintea lui nu era decât impresia cu care rămăsese, că totul era în ordine. Normal, altfel n-ar fi putut să adoarmă.

Ce teribilă scăpare din vedere! Bossy fusese alimentat doar cu date reale. Toate concluziile pe care încercase să le tragă fuseseră imediat etichetate ca suspecte şi luate în consideraţie doar ca eventuale posibilităţi. Toate prejudecăţile, presupunerile, deducţiile fuseseră cu grijă cernute şi îndepărtate prin verificări şi reverificări efectuate de minţile cele mai luminate din ţară, pe durata celor doi ani cât duraseră construcţia lui Bossy la Hoxworth.

Şi totul fusese ajustat la schema materială a unei maşini care gândeşte. Lăsând-o pe Mabel la discreţia maşinii, ei scăpaseră din vedere faptul că punctul de vedere al unei maşini nu este neapărat şi

cel mai înţelept pentru o fiinţă umană. Lui Joe îi reveni în memorie o propoziţie apărută pe ecranul lui Bossy mai înainte: „Instrucţiunile mele privitoare la terapie sunt de a detecta tensiunile de orice natură şi de a le îndepărta.”

Şi Bossy asta făcuse.

Joe gemu gândindu-se la prostia pe care o făcuseră dându-i un astfel de ordin. Trecea prin faţa hotelului St Francis şi de aceea trebuia să meargă mai încet, pentru a nu atrage atenţia. Erau acolo, desigur, o mulţime de taxiuri dar un taxi care intra la periferie la această oră din noapte ar fi atras prea mult atenţia. Cei ce locuiesc în asemenea locuri nu prea obişnuiesc să meargă cu taxiul.

Şi pe urmă, nu mai avea decât puţin de mers. Ca de obicei mahalaua era învecinată cu cartierele de lux, părând că una are nevoie de cealaltă.

Îşi trimise într-una fascicolele telepatice înainte, încercând să-l trezească pe Billings prin impulsurile mintale. Dar oboseala psihică a bătrânului, precum şi faptul că acesta nu dormise de două nopţi, erau mai puternice. Încercă din nou să intre în contact cu mintea lui Mabel dar aceasta nu fu mai permeabilă decât Bossy.

Aşa era şi normal să se întâmple mintea lui Mabel, în această fază, funcţiona în regimul unei maşini.

La misiunea de pe New Montgomery, o luă spre sud, către periferie. În faţa lui observă o agitaţie neobişnuită. Deşi era aproape două dimineaţa, o mulţime de oameni, într-o pată de lumină, se Înghesuiau să iasă pe uşile larg deschise ale unul restaurant. O maşină de patrulă era parcată în apropiere, dar cei doi poliţişti care stăteau rezemaţi de ea, nu interveneau încă. Lucrul acesta era cam ciudat, pentru că numai poliţaii cei mai duri erau trimişi la periferie şi acestora le făcea o deosebită plăcere să facă uz de bastoane, fie că era nevoie, fíe că nu.

Precaut, Joe coti în umbra unei alei şi răspândi un câmp de unde în jur. La început, păru că s-ar contura prea puţine luciri în haosul de impresii şi emoţii. Apoi, puţin câte puţin, în principal în gândurile unei perechi de tineri marinari, susţinute de cele aflate de la ofiţeri, Joe asambla elementele istoriei

Furgonul tocmai luase o femeie pentru a o duce la închisoarea oraşului. Lucrul acesta, în zona aceasta, de obicei, nu stârnea mai mult decât o curiozitate trecătoare. Dar femeia fusese foarte tânără. Fusese frumoasă. Chiar, având în vedere exagerarea normală din

mintea marinarilor, ea fusese lucrul cel mai frumos pe care-l văzuseră vreodată.

Şi mai fusese goală puşcă.

Apăruse mergând agale pe strada Howard. Marinarii tocmai ieşeau pe uşa restaurantului şi raza de lumină o arătase ca sub lumina unui reflector pe o scenă cufundată în întuneric. Fuseseră atât de copleşiţi încât uitaseră să şi fluiere. O maşină a poliţiei, care tocmai trecea, fusese cât pe aci să se izbească de o pompă de incendiu, de care scăpaseră ca prin minune cu o frână puternică.

Unul dintre poliţişti îi aruncase pe umeri propriul veston, cât stătuseră să aştepte furgonul. Ea nu scosese o vorbă. Stătea numai şi se uita când la unul, când la altul zâmbind cu cel mai dulce zâmbet.

Furgonul apăruse imediat şi-o luase. Pentru ei nu era decât o chestiune de rutină. Totuşi, cei doi poliţişti nu mai urcaseră în maşină. Stăteau acolo şi priveau mulţimea, în aparenţă aşteptând să se disperseze sau să se liniştească. Dar feţele lor aveau o expresie ciudată. Nu goliciunea femeii în sine, le rămăsese în minte ci părea că şi ei erau încă ameţiţi de a fi văzut prea multă frumuseţe la un loc.

Fugind în jos pe alee către locuinţa de la subsol Joe era deja aproape convins că femeia fusese Mabel.

În capătul de jos al scărilor care coborau din stradă, uşa era deschisă la perete. O trase după el, trântind zăvorul şi străbătu în fugă camerele până-n laborator. Canapeaua pe care fusese Mabel era goală. Billings era tot în scaunul lui de lângă pat şi dormea adânc, cu capul căzut în piept.

Ecranul lui Bossy era luminat, dar nu făcea nici un zgomot Pe ecran erau afişate două cuvinte: „Problemă rezolvată”.

Capitolul X

Dr. Eustace Fairfax, Psihiatru Consultant la Departamentul de Poliţie din San Francisco, lăsă ochii în jos, privindu-şi nasul subţire, apoi îi ridica, şi-l fixă pe locotenent cu o privire, pe care ochelarii lustruiţi o făceau şi mai tăioasa, şi în care enervarea şi neîncrederea constituiau un amestec ce-ţi dădea fiori

— Vrei să spui, întrebă el nervos, că am fost chemat la această nemaipomenită oră din noapte, ca să examinez un ... un caz obişnuit pentru secţia de psihiatrie?

— Dar acesta nu este un caz obişnuit, insistă locotenentul muştruluit. Propria neîncredere îl făcea să protesteze fără prea multă convingere.

— Aşi

Dr. Fairfax trase spre el registrul poliţiei aflat pe cealaltă margine a mesei.

— N-am văzut un raport mai obişnuit ca ăsta:... „tânără femeie dezbrăcată arestată pe strada Howard, colţ cu New Montgomery” şi tu vii şi mă trezeşti la trei dimineaţa! O să am eu grijă să afle şi comisarul despre treaba asta!

— Nu înţelegeţi...

Cuvintele erau prost alese, pentru că nu se cade să-i spui unui psihiatru consultant că nu înţelege.

Dr. Fairfax, care se întorsese să iasă pe uşă, se răsuci nervos spre locotenent.

— Şi mă rog, ce anume nu sunt capabil să înţeleg? întrebă el, cuvintele căzând ca grindina.

— Femeia aceasta tânără, de fapt, nu e tânără, începu nesigur locotenentul. Apoi învingându-şi propriile îndoieli se porni să turuie.

— Vedeţi, după amprentele pe care le avem aici, femeia aceasta, Mabel Monohan, are de fapt şaizeci şi opt de ani!

— Atunci pentru numele lui Dumnezeu, de ce scrieţi aici că e tânără? întrebă psihiatrul de-a dreptul exasperat.

— Păi adevărul e că... poliţistul care a notat... adică, toţi am fi putut să jurăm că n-are nici o zi mai mult de douăzeci şi unu de ani!

— Arunci se cheamă că aţi greşit, asta-i tot.

— Nu, domnule, n-am greşit Amprentele, minuţios verificate, se potrivesc perfect; toate, nu numai una. Am transmis amprentele şi la F.B.I, la Washington. Au verificat şi ei.

— Atunci s-a greşit când au fost înregistrate prima dată amprentele,

Locotenentul începuse să-şi cam piardă şi el răbdarea. Eficienţa departamentului său era pusă sub semnul întrebării

— Mabel Monohan, spuse el ferm, a tot intrat şi ieşit din închisoarea asta timp de cincizeci de ani. I s-au luat amprentele de nu ştiu câte ori. Am chemat aici şi pe câţiva din lucrătorii noştri mai vechi. Jură că fata arată ca Mabel pe care o ştiau ei acum patruzeci de ani, ăă... din câte au văzut-o în închisoare, bineînţeles,

— Asta e chiar culmea! O să-l informez pe comisar la prima oră, dimineaţă. Cred că aveţi nevoie de serviciile specializate ale unui psihiatru pe-aici, dar nu pentru deţinuţi!

Vocea, de obicei nazală, a doctorului Fairfax, se transformase într-un ţipăt ascuţit din cauza enervării. Obişnuia destul de des să se enerveze pe oameni, când aceştia nu voiau să se potrivească teoriilor sale. Şi-atunci, bineînţeles, era vina oamenilor. Teoriile fuseseră enunţate de cea mai Eminentă Autoritate şi probate de-a lungul timpului de cazuri selecţionate cu mare grijă. Satisfacţia vieţii lui era că multe din legile pe care le impusese pentru a face oamenii să se conformeze acestor teorii fuseseră validate – în ciuda unei opoziţii puternice.

După câte se părea, era nevoie de încă multe legi îşi îndesă pălăria pe cap şi păşi hotărât spre uşă. Locotenentul ocoli în grabă biroul şi îl prinse de braţ. Dar doctorul se smuci din strânsoare.

— Vă rog, doctore, imploră locotenentul disperarea dând vocii sale un ton hotărât. Cred că este necesar să examinaţi femeia aceea acum. Nu am reuşit să-l găsesc pe comisar, a avut trei zile... nu e de găsit, dar când o să afle sunt sigur că va fi de acord.

Păru că reuşise să înfrângă indignarea psihiatrului.

— Bine, aprobă el ca şi cum ar fi respectat regula numărului trei şi ar fi ironizat un pacient dereglat mental. Din moment ce mă aflu

aici, aş putea totuşi s-o examinez. Dar este un caz clar de şarlatanie, sau incompetenţă. Nu e nevoie să văd deţinuta ca să spun asta.

Începu să anticipeze. Era clar că fata punea la cale vreo şmecherie, dar plăcerea de a o da în vileag era de partea lui. Oamenii de rând pur şi simplu nu puteau înţelege lucrurile acestea; Dar era întotdeauna posibil să raţionalizezi simbolurile şi să le încadrezi până la urmă într-o teorie. Simţi în cele din urmă o undă de satisfacţie la gândul că era un maestru al raţiunii alambicate pe care doar un psihiatru cu studii o poseda.

Se întoarse cu locotenentul la birou. Îşi strânse buzele şi mormăi de câteva ori, ceea ce voia să însemne că toată treaba asta nu constituie un mister pentru el. Studie fotografiile făcute cu patruzeci – cincizeci de ani în urmă, plescăi dispreţuitor la adresa proastei calităţi a fotografiei, evidenţie triumfător diferenţele dintre fotografii, întrebă cum ar putea ele să fie folosite pentru a fi comparate cu aspectul fetei, când ele nu semănau nici între ele, îşi exprimă îndoielile referitor la întreaga ştiinţă a amprentelor şi se strădui, plin de sine, să demonstreze teoria sa despre şarlatanie. Respectă cu rigurozitate modelul unui om de ştiinţă hotărât să interpreteze faptele în aşa fel încât să se potrivească teoriei sale,

— Adu-o înăuntru locotenente, zise el, când se consideră satisfăcut de modul cum analizase dosarul consistent al lui Mabel Monohan. Se mută pe scaunul cu şurub al locotenentului.

— Aici, doctore? întrebă cam nedumerit locotenentul. N-aţi prefera să folosiţi cabinetul psihiatrului, unde au toate ... hocus-pocus...

Tăcu speriat că-l luase gura pe dinainte.

— Nu o să avem nevoie de echipamentul obişnuit pentru testare, pe cate tu-l numeşti... hocus-pocus, rosti cu asprime Dr. Fairfax şi îl notă în memorie ca întârziat mintal. Nu e decât un simplu caz de înşelătorie, şi pot să-l tratez la fel de bine şi-aici. Adu-o aici şi pe urmă lasă-mă singur cu ea. Sunt sigur că o să recunoască rapid că i-am ghicit jocul.

Cum dădu cu ochii de Mabel, i se întări convingerea că e vorba de o şmecherie. Nu exista nici o artă a machiajului care să transforme o femeie bătrână într-una tânără, orice ar crede tagma femeiască. Femeia asta nu era machiată deloc, iar podoaba aurie a capului arăta clar că avea douăzeci şi unu de ani. Hainele aspre de deţinută cu care era îmbrăcată nu reuşeau să-i ascundă formele tinereşti

Doctorul Fairfax le făcu semn locotenentului şi gardiencei să plece, cu o mişcare uşoară a capului

— Ia loc! spuse el cu răceală lui Mabel şi arătă cu capul spre un scaun.

Zâmbi ironic văzând-o cum îşi plimbă mâna pe braţul şi spătarul scaunului şi apoi se aşează.

— Sunt sigur că ştii ce-i acela un scaun, spuse el rece.

Ea se uită rece la el cu o undă de nedumerire în ochii albaştrii inexpresivi.

— Scaun, spuse ea. Substantiv. Limbă engleză. Un loc de stat pe care-l poţi deplasa, cu patru picioare şi spătar, de o persoană, folosit de oameni.

— Care va să zică, asta ţi-e tactica, rosti el ironic. Cum te numeşti?

— Mabel, răspunse ea.

— Adresa?

Ea-i dădu adresa apartamentului de pe strada Howard. Se potrivea cu cea din dosar.

— De câte ori ai fost arestată, Mabel?

— De treizeci şi două de ori, răspunse ea repede.

El clipi. Chestia asta ieşea din tipar. Ea ar fi putut cu uşurinţă să capete informaţii detaliate din alte surse despre viaţa bătrânei. Dar nici bătrâna nu şi-ar fi amintit cu atâta exactitate, de câte ori fusese arestată; dar nu când erau aşa de multe şi pe o perioadă aşa de lungă de timp.

— Cum de ştii asta? aruncă el pe neaşteptate întrebarea, aşteptându-se să vadă la ea primele semne de ezitare, neavând cum să ştie cu atâta exactitate şi aşa de repede.

— Este o realitate, spuse ea fără urmă de ezitare.

Ei bine, indiferent de jocul ei, avea sânge rece gândi doctorul. Cazul se putea dovedi interesant

— Şi bănuiesc că eşti la curent cu toate faptele reale, rosti el, cu o undă accentuată de sarcasm.

— Despre mine, da răspunse ea. Dar ştiu numai realităţile care au o legătură cu mine. Nu ştiu toate realităţile. Bossy spune că realitatea nu este cunoscută în totalitate.

El clipi din nou. Numele Bossy îi păru oarecum cunoscut, dar nu-şi putu da seama de unde. Citea rareori ziarele, şi nici nu urmărea pulsul activităţii societăţii. Din moment ce oamenii refuzau să se

încadreze în teoriile sale, era mult mai puţin plictisitor dacă-i ignorai. Apoi, conceptul Bossy i se clarifică.

Sigur că da! Era numele pe care-l dau copiii unei vaci. Se minună de perspicacitatea lui, după care lăsă asta la o parte. Era mai uşor dacă o plimba puţin; îi arătă o fermă, pe care ea nu avea cum să prevadă că el o cunoaşte. Oh! oamenii ăştia naivi care credeau că pot să păcălească un psihiatru!

O s-o facă să vorbească. Ea o să facă ceva greşeli, pe care el o să i le arate la urmă, iar ea o să constate că el e mai tare. După care confesiunea o să vină de la sine.

— Ce e cu toată povestea asta, Mabel? întrebă el cu o prefăcută blândeţe.

— Nu ştiu prea bine, spuse ea. Eu credeam că e un vis. Bossy spune că starea de vis la oameni se pare că este altceva decât o excitare întâmplătoare a tiparelor sinaptice, care creează o secvenţă vizualizată iraţională. Toată povestea asta e sigur iraţională.

El se simţi oarecum derutat şi asta nu numai pentru că povestea ei viola teoriile lui Freud despre simbolurile subconştientului, pe care doar un psihiatru le putea interpreta la preţul de cincizeci de dolari şedinţa. O astfel de poveste trebuia exploatată imediat.

— Şi zici că o vacă ţi-a spus toate astea? o ironiza el

— Precis este vorba de un vis, răspunse ea. Altfel, înseamnă că tu eşti nebun. Întrebarea ta este complet lipsită de logică. Vacile nu vorbesc o limbă ce poate fi înţeleasă de oameni.

El se agăţă cu disperare de regula numărului cinci: „Niciodată să nu laşi pacientul să-şi dea seama că nu eşti complet stăpân pe situaţie”. Se hotărî să aplice tehnica B: „Trecerea la atac frontal”.

— De ce ai ieşit pe stradă fără absolut nici o haină pe tine?

— Terapia mea se încheiase. Am vrut să cercetez împrejurările. Nu mi-am dat seama că era atât de rece încât corpul meu să aibă nevoie de o protecţie în plus faţă de cea furnizată de propria mea piele.

Doctoral înghiţi în sec şi se holbă la ea. Era clar nebună. Nebună de legat.

— Zici că ai şaizeci şi opt de ani, o întrebă dispreţuitor.

— Acum nu am vârstă, răspunse ea simplu.

— Răspunde-mi la întrebare, îi ordonă el cu asprime.

— Ti-am răspuns.

— Răspunsul tău nu are înţeles. Ori ai şaizeci şi opt de ani, ori n-ai.

— Asta este logică aristotelică, enunţă ea. Bossy spune că oamenii nu se pot înţelege niciodată prin logica...

— Vaca spune! Vaca spune!

De exasperare, aproape că ţipă la ea.

— Uite ce e, femeie...

— ...aristotelică, continuă ea. Continuând această logică, vei ajunge la demonstraţia lui Zeno cum că mişcarea nu există. Acesta este un vis foarte interesant, care arată că procesele tale de gândire sunt conforme cu acele curente la modă în cultul psihiatriei Nu cumva te crezi psihiatru? Bossy spune ...

Doctorul Fairfax sări în picioare şi se repezi la uşă.

— Luaţi-o de aici, se răsti el la gardianca ce aştepta afara, închideţi-o singură o noapte. Va trebui s-o mai examinez când o să fie mai puţin tulburată: Şi vedeţi că e periculoasă. E foarte periculoasă!

Bătrâna gardianca se uită la el cam de sus. Ea avea grijă de fetele astea de treizeci de ani. Şi era în stare să recunoască o fată tânără, dulce, nevinovată, atunci când vedea una. Ei ziceau că asta e bătrâna Mabel. Ei bine, erau nebuni cu toţii – inclusiv psihiatrul.

— E-n ordine, scumpo, îi zise ea cu blândeţe, petrecându-şi braţul pe după talia ei pentru a o duce de-acolo. Periculoasă, ha? E-n ordine, drăguţo. Poţi să te bazezi pe bătrâna Clarkie.

— Ştiu, zise Mabel întotdeauna ai fost fată bună. Acum douăzeci de ani, ultima dată când am fost aici, tu mi-ai chemat avocatul. În birou aveau un bilet de bună purtare şi mă ţineau sechestrată.

Gardianca se trase de lângă ea, se îngălbeni la faţă, se împletici şi se rezemă de perete.

— Nimeni n-a ştiut vreodată că eu am fost aceea, reuşi ea să îngaime. Mi-aş fi pierdut slujba. Nimeni n-a ştiut, în afară de Mabel. Şi Mabel n-ar fi spus nimanui-nimănui!

— Ţi-am spus că e tulburată, periculos de tulburată! o repezi psihiatrul. Şi-acum, ia-o de-aici!

Abia îndrăzni la început, apoi mai încrezătoare, gardianca o luă de braţ pe Mabel şi-o conduse de-a lungul coridorului

— Da' tu n-ai cum să fii Mabel, zise gardianca. Pur şi simplu n-ai cum să fii. Chiar la vremea aceea, Mabel începuse să îmbătrânească şi să se îngraşe. Spune-mi, se ruga ea disperată, spune-i bătrânei Clarkie, scumpo. Cum ai făcut Mabel?

Locotenentul reveni în hol ieşind din alt birou şi dădu cu ochii de psihiatru, care stătea rezemat de tocul uşii.

— Ce părere aveţi, doctore Fairfax? întrebă el senin.

Doctorul îşi corectă poziţia, îşi îndreptă umerii şi-şi privi nasul cu un aer profesional.

— Un caz clar de... un caz clar de ...

Nn reuşea să găsească, din restrânsul vocabular ce denumea tiparele psihiatrice, o denumire care să se potrivească, acestei situaţii. Avea nevoie să o treacă succesiv prin filtrul simbolurilor până ce ea avea să se potrivească exact cu un tipar sau altul, înainte să pronunţe diagnosticul. Trebuia să se asigure că foloseşte tiparele verificate şi ortodoxe ale manipulării simbolistice, aşa încât şi alţi psihiatri să confirme judecata sa – dacă avea să fie nevoie.

— Un om obişnuit n-are cum să înţeleagă, încheie el cu un aer de superioritate.

Coridorul lung ce ducea spre sala de judecată era înţesat de lume agitată şi gălăgioasă, în majoritate femei. Aceasta nu era o judecată. Era numai o audiere cu scopul de a fixa cauţiunea lui Mabel. Dar bătrâna Clarkie vorbise din nou, de data aceasta cu reporterii.

Ziarele nu avuseseră prea mult timp la dispoziţie să prelucreze informaţiile înainte de ediţia de dimineaţă, dar se străduiseră din răsputeri. Iar rezultatele erau destul de mulţumitoare. Majoritatea articolelor despre această bătrână care se transformase într-o femeie tânără, erau scrise cam în zeflemea pentru că, aşa cum adesea se întâmplă şi nu fără temei, editorii nu prea aveau mare încredere în poveştile înşirate de reporterii lor.

Dar publicul credea. Publicul doreşte miracole. Publicul cere miracole; şi dacă seacă o sursă, se îndreaptă spre altă sursă care pare să le satisfacă setea de spectacole. Chiar dacă respingeau şi se opuneau mentalităţii ştiinţifice, acceptau bucuroşi miracolele pe care această mentalitate le oferea din belşug.

Fântâna Tinereţii, multă vreme negată conştient, constituia totuşi minunatul vis secret. Ei credeau în ea pentru că voiau să creadă. Voiau s-o vadă pe această fată tânără şi frumoasă care, până în urmă cu zece zile, când dispăruse, fusese o femeie bătrână şi grasă. Faptul că reputaţia ei nu fusese una dintre cele mai grozave, îi sporea oarecum credibilitatea.

— Dacă o bătrână ca aceea a reuşit, atunci şi eu, care merit mai mult, pot s-o fac, era refrenul care răsună în mintea fiecărei femei.

Joe Carter se strecură binişor pe lângă perete către uşile duble ale sălii de judecată. Cotul unei femei masive i se înfipse în stomac, tăindu-i răsuflarea, dar mai pe urmă uită de cot când un toc înalt i se aşeză pe degetele de la picior.

Pe măsură ce se apropia de uşă, locul părea tot mai strâmt, până ce constată că era aproape imposibil să mai înainteze. Un aprod transpirat stătea în uşă şi privea deznădăjduit la mulţimea care-l lua cu asalt.

— Nu mai e loc înăuntru, doamnelor, insista el. Aţi face mai bine să plecaţi acasă.

Cuvintele lui fuseseră întâmpinate de mormăieli, mieunaturi şi râsete batjocoritoare. El nu era decât un biet bărbat, iar ele îşi foloseau timpul pentru a-i face viaţă grea şi ştiau cum s-o facă.

— Nu pot să mă-ntorc aşa acasă, strigă o femeie. Moşul meu vrea să arăt iar ca la optsprezece ani diseară.

— Optsprezece! ţipă alta. Eu vreau să mă opresc la treizeci şi cinci!

— Vrem s-o vedem! ţipă alta. Nu te costă nimic dacă ne laşi s-o vedem!

— Nu e cinstit! strigă alta.

Disperat, Joe alese una dintre femeile cele mai gălăgioase şi-i infiltra în minte ideea că audierea fusese amânată până la ora două.

— Care va să zică strigă ea deodată la aprod. Ştii că audierea a fost amânată şi ne laşi să stăm aici ca nişte fraiere?

— Amânată? răcni altcineva. Au amânat audierea?

— Sigur c-au amânat-o, strigă iar prima femeie. Politicienii vor să ţină totul numai pentru ei. Să plecăm, să mergem la primărie. Să vedem cum vor ei să ne ţină departe pe noi, ăştia care plătim taxele!

Coridoarele începură să se golească pe măsură ce zvonul se răspândea. Mulţimea compactă din jurul aprodului începu să se rărească. Joe ochi prima spărtură şi se apropie de aprod.

— Bine lucrat, îl felicită Joe în şoaptă. S-ar fi răzvrătit dacă n-ai fi acţionat la timp. N-o să uit să menţionez asta!

Aprodul, fără să-şi dea exact seama din ce cauză, deschise uşa cât să se poată strecura Joe înăuntru. Câteva femei observară mişcarea, dar uşile masive se închiseră, retezându-le protestele.

În sala de judecată era mai linişte. În faţa băncii juraţilor se desfăşura o aprinsă argumentaţie pe motive de legi; dar Joe o ignoră de moment, căutând-o pe Mabel. N-o observă când mătură cu privirea arena împrejmuită în faţa boxei judecătorului. Apoi o zări la

masa consiliului aproape ascunsă privirii de un bărbat masiv grizonat, care stătea în picioare la spatele scaunului ei şi ţinea mina ridicată pentru a atrage privirea judecătorului.

— Domnule judecător, rosti el, când judecătorul îşi îndreptă privirea spre el, la obiecţiile colegilor mei aş dori să o adaug şi pe aceea de complet irelevant. A apărea pe o stradă publică fără îmbrăcăminte, este o simplă abatere comportamentală. Clienta noastră nu are altă acuzaţie. Avocatul municipal nu a reuşit să citeze nici o lege care să refuze clientei noastre dreptul la cauţiune. Şi bineînţeles, a fost o deplorabilă eroare judiciară să fie ţinută la arest toată noaptea!

Avocatul municipal îşi tampona faţa, care deveni roşie, cu o batistă mototolită. Era adevărat că nu mai era acuzată de altceva. O eroare nefericită având în vedere toate elementele din care trebuiseră să aleagă şi cineva avea să plătească pentru asta. Şi pe urmă, nimeni nu se aşteptase ca cea mai importantă firmă de avocaţi din San Francisco să apară pe neaşteptate pentru a o apăra pe Mabel.

— Distinsa apărare interpretează greşit înţelesul cuvintelor mele, protestă el fără convingere. Nu sunt împotriva acţiunii. Cer doar, în interesul public, să fie reţinută într-o clinică de psihiatrie pentru a fi examinată mai atent. Cu respect cer Curţii să numească doi psihiatrii independenţi, aprobaţi de partea apărării, ca şi de partea acuzării, care să determine starea de sănătate a crimi ... deţinutei.

Judecătorul se uită cu superioritate de la un vorbitor la altul, după care coborî privirea şi făcu nişte scurte note pe teancul de hârtii îngălbenite din faţa lui.

Joe ştia că se gândeşte la alegerile de judecători care aveau să vină. De obicei n-avea nici un rost să te zbaţi prea tare, pentru că lumea, în general, nu era în stare să deosebească un judecător de altul şi punea ştampila unde-i venea mai la îndemână la votare. Dar, cazul acesta era ceva deosebit. În funcţie de felul în care acţiona, putea să câştige sau să piardă voturi.

În oricare altă situaţie putea să respecte întru totul litera legii; dar legea avea întotdeauna o faţă cu *da* şi una cu *nu* şi întotdeauna putea fi redusă la o simplă formalitate. Ca şi diagnosticul unui psihiatru, legea putea fi învârtită în aşa fel încât să se potrivească oricărui tipar. Era mai bine să fie prudent Se uită din nou spre avocatul municipal

— Ai vreun motiv să pui la îndoială sănătatea mintală a acestei ... acestei tinere femei?

— Există dovada primă că ea era complet dezbrăcată când a fost arestată pe o stradă publică.

— Incompetenţă, irelevantă şi nefondată, îl repezi avocatul apărării. Goliciunea nu este o primă dovadă de nebunie. Dacă va fi ca acest caz să ajungă să se judece, vom dovedi fără urmă de îndoială, că acuzata e somnambulă şi mergea în somn.

— Aş vrea să văd şi eu cum dovediţi, mormăi în barbă avocatul municipal.

Apoi continuă cu voce tare:

— În al doilea rând, un psihiatru Consultant a făcut deja o examinare preliminară a acuzatei. Aş dori să fie chemat să depună mărturie.

Judecătorul aprobă din cap. Trebuia să fie corect faţă de ambele părţi pentru a nu primi vreo critică din partea vreunei curţi mai Înalte.

— Aveţi cuvântul.

În timp ce psihiatrul depunea jurământul şi-şi dovedea identitatea, Joe încercă să se apropie şi să stabilească un contact psionic cu Mabel. Dar încercările se dovediră zadarnice. Părea că nu reuşeşte decât să atingă periferia minţii ei, după care se rătăcea ca într-un labirint, ceva asemănător visului. Oare ea credea că visează încă? Detaşarea ei, lipsa de interes, reacţia somatică negativă la toate încercările sale, îl dezorientau complet, pentru că adevărata stare de vis putea fi orice altceva în afară de lipsa impulsurilor somatice. În starea conştientă, de veghe, mintea umană este rareori capabilă să atingă culmile spaimei reale, care se regăsesc de atâtea ori în vis. Joe reveni la martorul care tocmai vorbise.

— Spuneţi că aţi încercat să o examinaţi pe acuzată, rosti avocatul municipal. Aţi folosit cuvântul „încercat” intenţionat?

— Desigur, îl înfruntă psihiatrul

Nici nu se putea imagina că el ar putea rosti vreun cuvânt fără intenţie.

— Am spus „încercat” pentru că pacienta era prea tulburată pentru a fi cooperantă.

— Veţi să spuneţi că ea prezenta caracteristicile unei persoane raţionale?

— Nu spun aşa ceva!

— Aţi întrebat-o ce vârstă are?

— Da. A răspuns că n-are nici o vârstă.

— Aţi întrebat-o de ce a apărut pe stradă dezbrăcată?

— Da. A răspuns că nu ştia că este frig.

Expresia feţei lui arăta că a crede că hainele sunt necesare doar pentru a te apăra de frig constituia o dovadă suficientă care arăta clar că era nebună.

Se părea că şi avocatul municipal era de aceeaşi părere. Acesta dădu semnificativ din cap către judecător şi-şi reluă locul în banca oficialilor. Avocatul apărării se apropie de psihiatru cu aerul unui vânător expert în vânarea animalelor mari care este solicitat să împuşte un iepure. Puse un picior pe bordura boxei martorului, îşi trase atent pantalonul pentru a nu face genunchi, şi se aplecă spre psihiatru cu o atitudine familiară.

— Crezi că acuzata a fost, într-un fel sau altul, capabilă să-şi recâştige tinereţea?

Psihiatrul, se roşi la faţă de enervare. Se întreba dacă n-ar fi posibil să fie introdusă o lege care să nu permită avocaţilor apărării să pună la îndoială diagnosticul unui psihiatru.

— Nu, nu cred asta, îl repezi el.

— Atunci negi eficienţa dovezilor furnizate de tehnica amprentelor? A fotografiilor. Mărturiile altor oameni care au identificat-o?

— Sunt convins că toată treaba asta e o farsă!

— Şi deci este o poveste pe care nici o persoană cu judecată nu ar putea-o crede?

— A pretinde că ai reîntinerit este ceva ce depăşeşte limita credibilităţii unui om raţional.

— Deci dacă avocatul municipal şi Curtea ar crede oarecum în regenerarea acuzatei, aţi fi de părere că nu sunt oameni cu judecată?

Sala fu străbătută de un murmur. Câteva femei bătură tare din palme. Psihiatrul se simţi obligat să-şi apere statutul profesional.

— Nu am fost solicitat pentru a-l examina pe avocatul municipal şi pe membrii Curţii...

Judecătorului nu-i scăpă sugestia că acest martor accepta posibilitatea ca toată lumea să fie nebună cu excepţia lui însuşi. Avocatul apărării preferă să lase lucrurile în acest punct, înainte ca această impresie să fie corectată.

— Încă o întrebare atunci, zise el grăbit. Credeţi că refuzul unei femei de a-şi spune vârsta e o dovadă de nebunie?

Sala de judecată răsună de râsete şi de aplauze. Faţa psihiatrului se contorsiona de indignare pentru faptul că un nepregătit

îndrăznise să-i pună competenţa la îndoială, dar nu spuse nimic. Judecătorul sesizând în sfârşit atitudinea care convenea publicului, îşi permise un zâmbet discret, superior. Joe intră în rezonanţă cu uşurarea judecătorului îi îmblânzi şi-i relaxa starea de spirit, insuflă o atitudine de nobleţe şi mulţumire în părerea judecătorului despre sine însuşi.

... Înţelepciunea lui Solomon.. onest şi incoruptibil... brav şi curajos apărător al drepturilor omului împotriva oprimării exercitate de un stat poliţienesc în creştere... blând şi înţelegător...

Judecătorul adoptă o atitudine de parcă s-ar fi pregătit să fie fotografiat.

Avocatul apărării se întoarse către banca juraţilor.

— Domnule judecător, sunt convins că, în înţelepciunea ei, Curtea va fi de aceeaşi părere cu noi că acuzata să nu mai fie supusă şi altor jigniri. Este evident că a trecut printr-o experienţă îngrozitoare. Acum are nevoie de odihnă. La timpul potrivit, ştiinţa medicală va fi capabilă să înţeleagă aspectele cazului ei, care ar putea fi de mare folos omenirii. Cu toţii ar trebui să ne aducem contribuţia în sprijinul acestei cauze, în glorioasele pagini ale istoriei, nu trebuie să fim găsiţi ca stând deoparte.

Judecătorul regreta că nu permisese accesul fotoreporterilor în sala de judecată. Acest moment trebuia, într-adevăr, imortalizat şi înregistrat pentru posteritate.

— De asemenea, continuă avocatul apărării ne retragem cererea ca acuzata să fie eliberată pe cauţiune.

Judecătorul, avocatul municipal, psihiatrul îl priviră surprinşi. Publicul din sală îşi ţinu răsuflarea.

— În schimb, cer Curţii să-şi retragă complet acuzaţia nefondată.

Liniştea din sală fu spartă de ropote de aplauze. Nu mai fu nevoie ca Joe să-şi intensifice timpul de inducţie în psihologia maselor. Avocatul cunoştea perfect arta de a stăpâni mulţimea.

Judecătorul bătu în masă cu ciocănaşul de lemn şi se încruntă a dojana, dar cu blândeţe şi înţelegere. Ridică mâna să se facă linişte, iar mulţimea tăcu fierbând de nerăbdare. El anunţă retragerea acuzaţiilor. După care se ridică într-o atitudine de demnitate statutară şi se retrase însoţit de răcnete de aprobare.

Cu un gest curtenitor, avocatul apărării o luă pe Mabel de braţ şi-o conduse repede afară din sala de judecată, refuzând să pozeze pentru fotoreporteri şi pentru camerele de luat vederi ale televiziunii.

Dar reporterii reuşiră totuşi să-i oprească pe scările de la intrare. Răspunseră la o singură întrebare.

— Pe cine reprezintă de fapt firma dumneavoastră în acest caz?

Avocatul zâmbi politicos.

— Cum pe cine, pe acuzată, bineînţeles, răspunse el.

Dar în spatele zâmbetului se afla ascuns numele pe care dorea să-l afle Joe, numele lui Howard Kennedy, industriaşul multimilionar care dăduse la ziar acel surprinzător interviu în apărarea lui Bossy.

Capitolul XII

Kennedy Enterprises Inc, ocupa toate cele paisprezece etaje ale modernului Tower Building din centrul cartierului financiar. Acesta era sediul central, centrul unei organizaţii mai bogate şi mai puternice decât multe ţari. Guvernul acestei organizaţii guverna de multe ori unele ţări.

Stând în hol şi examinându-l pe directorul clădirii, Joe înţelese pentru prima dată scopul acestor întreprinderi. Pe lunga listă a Corporaţiei Kennedy, din biroul directorului, părea că se află previziuni pentru absolut toate activităţile umane.

El îl asociase întotdeauna, ca toţi ceilalţi, pe Howard Kennedy, cu vaste şi uneori speculative operaţii industriale. Acum văzu, înregistrate alfabetic, corporaţii care acopereau toate activităţile, de la minerit până la vânzările cu amănuntul. Mai erau şi alte corporaţii de la fundaţii de cercetare până la cele filantropice. Abia de reuşeai să-ţi imaginezi activitatea de cercetare şi personalul aflat în spatele acestor întreprinderi.

În mod evident, Howard Kennedy era unul dintre cei care nu fuseseră limitaţi de controlul opiniei publice. Aşa cum se întâmplă de obicei într-o civilizaţie închistată în prejudecăţi, pe cale de a expira, el era un om care părea să fi păşit direct peste o eră depăşită, era pionierilor îndrăzneţi cărora nu le era teamă să exploreze; care nu schimbaseră dreptul din naştere al omului de a se ridica până la stele, pe un surogat de siguranţă.

În ciuda multor atentate, reuşise să nu se lase zdrobit. Joe nu cunoştea prea multe amănunte; interesele sale trăiseră departe de lumea industriei; dar îşi amintea de numeroasele investigaţii oficiale desfăşurate atunci când un băiat de fermă, care era congresman, hotăra că aceasta ar fi o modalitate de a-şi vedea numele tipărit în ziare; zvonurile despre procesele de judecată dintre titani ai industriei; acuzaţiile dintre trusturi şi carteluri care apăreau cu litere mari pe prima pagină într-o zi, fără măcar o urmare pe ultima pagină în ziua următoare.

Nimeni nu fusese în stare să-l prindă pe Howard Kennedy, să-l tragă în jos, să-l înfunde în cenuşiul mediocrităţii generale. El avea statura unui uriaş şi ei nu reuşiseră să-l lege de noroi, în ciuda miilor de sfori firave.

Acesta era omul care, în urmă cu câteva zile, îndrăznise să iasă în faţă pentru a lua apărarea lui Bossy într-un editorial.

Şi acesta era omul ai cărui avocaţi aflaseră, nu se ştie cum, cu o viteză extraordinară, despre Mabel; se înfăţişară şi preluară cazul înainte chiar ca Joe şi Carney să fi ajuns măcar să-l scoale din pat pe avocatul lui Mabel.

Acesta era omul care o ţinea acum pe Mabel, nu se ştia unde, ca pe asul de atu dintr-un joc. Era evident acum că editorialul fusese o invitaţie adresată lui Billings şi Hoskins: „Haideţi să negociem, sunt interesat şi-o să cădem de acord”.

Acum, după metoda caracteristică acţiunilor sale, Kennedy avea atu-ul cel mare şi-şi permitea să aştepte, ştiind cu siguranţă că ei vor trebui să vină. Nu se ştie cum, el făcuse legătura între fenomenul de reîntinerire al lui Mabel şi Bossy.

Liftierul negru, care controla lifturile şi luminile cu licăriri roşietice, îl privise pe Joe cu indiferenţă, luându-l drept un individ oarecare în căutare de slujbă. Acum se apropie de el şi vorbi cu o politeţe exagerată, dar sinceră:

— V-aş putea ajuta cu ceva, domnule?

Din momentul în care solicitau o slujbă, oamenii lui Kennedy erau trataţi ca persoane deosebite, care se deosebeau de restul lumii, drept care, din prima zi, aceştia deveneau foarte loiali şi înflăcăraţi adepţi şi apărători ai intereselor firmei.

— Care este cabinetul personal al domnului Kennedy? Întrebă Joe.

Liftierul clipi de câteva ori. După care zâmbi cu multă amabilitate. Tipul era cam naiv, desigur, dacă putea crede că era

nevoie să-l vadă pe şeful cel mare pentru a căpăta o slujbă neînsemnata de funcţionar prin vreun birou.

— Sunteţi sigur că nu doriţi la serviciul „Personal”, domnule? întrebă el.

— Vreau să-l văd pe dl. Kennedy în persoană, zise Joe cu un zâmbet uşor şi nu în legătură cu vreo slujbă.

Fără să mai stea pe gânduri, liftierul îl conduse până la lift şi apăsă pe buton. Uşile se deschiseră imediat.

Secretara de la etajul opt nu mai era aşa de amabilă. Jim, liftierul, se lăsa prea uşor impresionat El lăsa pe oricine să urce până la birourile executivului. Ea se uită la Joe cu acea privire fixă, politicos ostilă, pe care orice secretară şi-a perfecţionat-o pentru cel care vine fără să aibă programată întrevederea.

— Dl. Kennedy? întrebă ea nedumerită. Care domn Kennedy?

— Dl. Howard Kennedy.

— Care anume Howard Kennedy?

Vocea fetei trăda o uşoară undă de triumf pe care o simţea ori de câte ori trântea această întrebare unui neiniţiat.

Joe nu putu rezista tentaţiei de a trimite o săgeată de îndoială, care s-o îngrozească, în platoşa de mulţumire şi seninătate din mintea fetei. Brusc, fără să-şi dea seama de ce, ea pricepu că omul acesta era o Persoană Foarte Importantă. Şi ea-l şicanase cu întrebările ei de baraj. Şi doar cu o zi în urmă, crezuse despre un rege că era un amărât de comis-voiajor care se strecurase pe lângă liftier...

Ea începu cu multă diplomaţie să bată în retragere.

— Vă referiţi la Howard Kennedy II? îi veni ea în ajutor cu întrebarea. Sunteţi un prieten apropiat? Un frate de cruce? Cineva...

— Sigur că nu sunt, spuse Joe cu răceală. Mă tem că juniorul nu-mi poate fi de folos.

— O chem pe secretara domnului Kennedy, îngăimă ea. Uită de interfonul de pe birou. Uită de curierul care aştepta nerăbdător să preia mesajele. Aproape că o luă la fugă, pe unul din coridoarele care porneau din sala de recepţie.

Fu înapoi în mai puţin de un minut. Era însoţită de o femeie mai în vârstă, o femeie calmă, cu şuviţe argintii în părul minunat coafat. Ea-l studie atent pe Joe, iar Joe ştiu ca ea-l catalogase imediat ca fiind un individ cu totul şi cu totul străin. Şi că, probabil, nu era rege.

— Am venit să-l văd pe tânărul care a reuşit s-o facă pe Betty să uite anii de educaţie pe care i-a primit, se adresă ea lui Joe zâmbind.

Secretara, la un pas în spatele ei roşi de furie.

— Dar, d-nă Williams... încercă ea.

— E-n ordine, Betty o linişti aceasta. Pentru o asemenea urgenţă... Se întoarse către Joe.

— Ei bine tinere, înţeleg că doreşti să-l vezi pe Dl. Kennedy senior, chiar acum, fără a avea fixată o întrevedere. Lucrul acesta este pur şi simplu imposibil. Trebuie să înţelegeţi...

Şi ea se străduia să-i pună piedici lui Joe, dar acesta, în loc să-şi ceară scuze că dăduse buzna, luă o geantă de pe biroul secretarei rupse o filă şi scrise pe ea un singur cuvânt: Bossy. Îi dădu hârtia secretarei.

— Iată biletul meu către preamăritul, zise el zâmbind.

Ea luă hârtia cu o atitudine de dispreţ, încercând să-i arate că desconsidera manierele lui şi se pregătea să fie dură.

— Bosasy, silabisi ea. Bossy... Rămase fără să clipească. Vă rog să luaţi loc, rosti ea gravă. Sunt sigură că Dl. Kennedy va fi de acord să întrerupă consfătuirea. Aştepta pe... cineva...

Biroul lui Howard Kennedy era cel mai spaţios şi cel mai luminos pe care-l văzuse Joe vreodată. Un perete întreg era din sticlă şi dădea spre oraş, către arcul podului Bay Bridge, care se profila acum ca o umbră fantomatică răsărită din ceaţa de dimineaţă care plutea deasupra apei

D-na Williams îl invită pe Joe să ia loc în faţa biroului imens. După care-l lăsă singur şi închise bine uşa în urma ei.

Biroul uriaş, alături de care stătea Joe, îl caracteriza pe ocupantul lui. Întreaga suprafaţă a biroului, era acoperită cu o bucată de geam mat, groasă de aproape trei centimetri. Un set de stilouri, simplu şi o agendă cu foi galbene, erau singurele lucruri existente pe masă. Nu se afla acolo nici măcar un telefon.

Covorul gros şi ceilalţi trei pereţi se armonizau cu peretele de sticlă într-o nuanţă de bleu-pal. Pe nici unul dintre pereţi nu se aflau tablouri sau vreun alt element decorativ. Nu existau trofee, nici fotografii ale locatarului în echipament de fotbalist, nici unul din simbolurile prin care, în general puterea executivă îşi exprima hotărârea de a nu se maturiza cât să depăşească vârsta unui student de anul doi.

Joe auzi o uşă deschizându-se aproape fără zgomot în spatele lui, dar nu întoarse capul.

Ştiu că intrase Kennedy şi-acum îl studia. Şi nu era momentul potrivit pentru etică. Joe îl pătrunse fără nici o greutate. Mintea pe care o descoperi îi sugeră calitatea oţelului călit. Era o minte cu o putere nemăsurată, o minte ordonată, perfect controlată. Era mintea unui om care trăieşte o viaţă.

Auzi paşi care trecură pe lângă scaunul lui, apoi îl văzu pe Howard Kennedy călcând incredibil de uşor şi sigur, ocolind capul biroului. Chiar şi fără să-l fi văzut vreodată înainte, Joe ar fi recunoscut silueta înaltă, zveltă, nasul acvilin proeminent, bărbia fermă, capul complet chel.

Privirea lui Kennedy îl făcu praf pe Joe, apoi îl adună la loc. Deducţiile sale nu erau rele –pentru un nevăzător psionic

— Tu eşti studentul, rosti Kennedy cu voce uscată, calmă. Carter, nu? Joe Carter?

Joe aprobă din cap.

Kennedy zâmbi puţin crispat, puţin dezamăgit.

— Am crezut c-o să fie Dr. Hoskins, sau chiar Dr. Billings, spuse el cu franchete. Îmi pare rău că n-au avut destulă încredere să vină.

— Am venit eu, spuse Joe, fără nici o inflexiune a vocii

— Uite ce e, tinere, spuse el cu un zâmbet dezarmant, eşti sigur că ştii în ce te-ai băgat? Oh, nu mă înţelege greşit, zâmbi el din nou. Ştiu că uneori studenţii devin exageraţi de loiali profesorilor lor, si acesta este un lucru bun, dar mai există ceva care se numeşte „a merge prea departe”, când se ajunge la a scoate castanele din foc cu mâna altuia.

Era un discurs bine gândit, cu intenţia de a-i strecura îndoiala în suflet. Ar fi reuşit, dacă n-ar fi fost atât de departe de ţintă. Zâmbetul lui era indulgent, puţin umbrit de amărăciune, zâmbetul unui bărbat care avea în spate cincizeci de ani de construire a unui imperiu, adresat unui student care citise şi el jumătate de duzină de cărţi şi se simţea acum complet pregătit să intre in competiţie. Gândurile i se citeau clar pe faţă. Dacă exista la el vreo urmă de şiretenie, atunci aceasta fusese atât de îndelung folosită încât devenise parte din el.

— Părerea mea, domnule, spuse Joe respectos, este că n-ar trebui să începem fără să înţelegem cum stăm, sau cu cine ne întrecem în ring.

Ochii lui Kennedy se lărgiră puţin.

— Hmm, făcu el şi se lasă pe spate în scaun. Se pare că toţi am înţeles greşit situaţia. Noi am crezut, în tot acest timp, că tu erai un naiv tras pe sfoară. De fapt, erai pus sub urmărire doar pentru că am sperat că ne-ai putea furniza informaţii dacă erai arestat primul. Domnule Carter, îmi cer scuze. Nici unul dintre noi nu ţi-a acordat prea multă atenţie.

— Asta nu vi se potriveşte, dumneavoastră sau organizaţiei dumneavoastră, replică Joe evaziv.

— De ce n-ai venit mai demult? Nu mă îndoiesc că aţi citit articolul meu despre Bossy.

— Da, domnule. L-am citit. Profesorul Hoskins a vrut să vină atunci, iar Dr. Billings ar fi fost de acord. Dar eu i-am convins că nu eram gata. A trebuit să... facem un test

— Şi l-aţi făcut?

— Ştiţi bine că da, domnule Kennedy. O aveţi pe Mabel.

Kennedy dădu din cap admirativ.

— Atunci se schimbă lucrurile, spuse el. N-am să pierd vremea încercând să neg, sau cerând amănunte despre felul în care aţi aflat. Mie îmi place să merg drept la subiect. După cum spuneai, eu o am pe Mabel, iar voi îl aveţi pe Bossy.

— Pentru ce vă trebuie Bossy, domnule Kennedy?

Joe era încântat de viteza cu care Kennedy formula, apoi respingea răspuns după răspuns. Iar în străfundurile minţii sale, ca pe un piedestal, mai presus de orice altceva, stătea ca o bijuterie, răspunsul adevărat. Nu era vorba despre putere, nici despre nemurire ca atare, cel puţin nu despre aceste lucruri numai de dragul de-a le avea. Kennedy plănuise, când publicase acel articol să procedeze după stilul său propriu. Doi profesori naivi şi un băiat. Kennedy îi considerase rivalii săi Ce-ar fi să-i spună lui Kennedy, pentru a nu mai pierde timp discutând despre protecţie, sanctuar şi mărunţişuri de felul acesta prin cine ştie ce unghere ascunse?

— Îl vrei pe Bossy pentru acelaşi motiv pentru care ai construit întreprinderile Kennedy, afirmă Joe cu bruscheţe.

Prin mintea bărbatului mai în vârstă trecu un curent de emoţie, pentru că fraza întrutotul era atât de adevărată. Apăru şi o undă de teamă – nu din vreun motiv raţional, ci numai pentru că fusese dezvăluit secretul său intim, păstrat cu grijă toţi aceşti ani

— Vreţi să vă spun de ce îl vreţi pe Bossy? întrebă Joe.

Păşea pe un teren minat. Un om nu reacţionează cu amabilitate când îi sunt ghicite cele mai intime secrete. Dar Kennedy nu era un oarecare.

— Dacă eşti convins că poţi, îl provocă el.

Indiferent de ideea trăznită pe care iar prezenta-o tânărul putea să-şi dea capul pe spate şi să râdă şi să-l tachineze cu o remarcă oarecare de compătimire.

— Este destul de surprinzător că un eminent istoric a devenit un mare industriaş, începu Joe, apoi adăugă sec; Ştii, te-am citit.

Kennedy rămase tăcut şi-şi studie unghiile. Tânărul acesta era într-adevăr foarte perspicace.

— Te-ai gândit că ciclul civilizaţiei, care se naşte şi moare, mereu şi mereu, ar putea fi evitat.

Kennedy dădu şovăitor din cap.

— La fel ca mulţi alţii ţi-ai dat seama că puterea opiniei publice precede întotdeauna agonia morţii. Ai întrevăzut apropierea evului întunecat. Ai văzut că el s-a coborât deja asupra Rusiei a cărei cale am urmat-o mereu cu atâta fidelitate, chiar şi atunci când am luptat cu înverşunare împotriva ei. Şi-atunci ţi-a venit o idee,

Kennedy săltă capul şi zâmbi ironic, de parcă şi-ar fi permis luxul de a se amuza pe seama lui însuşi. Cel puţin tânărul fusese blând cu eufemismele.

— Te-ai gândit să construieşti o insulă într-o mare de haos. Ai construit puterea şi ai construit bogăţia. Domnule Kennedy, ştii la fel de bine ca şi mine că un asemenea lucru nu este foarte greu dacă te dedici complet acestui ţel. Ideea ta a fost să construieşti laboratoare, fundaţii, tot felul de Instituţii sub protecţia ta, unde oamenii să poată continua, cel puţin în secret, să gândească. Te-ai gândit să salvezi civilizaţia noastră, în ciuda eforturilor grupurilor de presiune de a o distruge. Şi-acum îl vrei pe Bossy drept continuator al scopului tău.

— Vrei nemurirea pentru că ştii că impresiile se destramă şi mor când a pierit puterea din ele – aşa cum o să se întâmple cu imperiul tău, după moartea ta.

— Eşti un ... un tânăr foarte perspicace, spuse Kennedy cu răsuflarea întretăiată. Dar uiţi că eu n-am să mor cu adevărat Am un fiu.

— Juniorul?

Joe îşi reţinu un zâmbet

Ultimul zid de apărare fusese doborât. Fiecare om are un călcâi a lui Ahile, o zonă lipsită de apărare, unde nu poate să trişeze sau să se târguiască. Carter mersese la fix, fără ezitare, în chiar miezul piedestalului şi chiar plantă viermele care avea să-i macine temelia şi să-l răstoarne. Când începu din nou să vorbească, nu ştia cu siguranţă dacă negociază sau cerşeşte înţelegere.

— Crezi că era un ideal greşit?

— Cred că era absolut admirabil, spuse Joe cu sinceritate.

Faţa lui Kennedy se lumină într-un zâmbet cald, ca o grimasă de compasiune.

— Atunci nu este nici o piedică să ajungem la o înţelegere, spuse el foarte uşurat.

Şi următoarea remarcă a lui Joe îl surprinse total nepregătit:

— D-le Kennedy, spuse Joe, după un moment de gândire, am venit aici gata să negociez. N-am avut niciodată nici cea mai mică intenţie să ţi-l vând pe Bossy sau să-ţi permit să ai vreun cuvânt de spus în privinţa felului cum va fi folosit Bossy. Am venit cu intenţia să-ţi cer protecţie legală – îmi amintesc că eraţi pus sub acuzaţie de douăzeci şi trei de ori pe an – şi un loc unde să putem să ne continuăm munca fără oprelişti. Am adoptat această linie pentru că am presupus că motivele tale sunt egoiste; că vei accepta aproape orice condiţii, ştiind prea bine că le vei putea modifica după placul tău oricând vei vrea. Şi că eu va trebui să mă împotrivesc pentru a te face să respecţi înţelegerea.

Kennedy începu să râdă. Ce mult i-ar fi plăcut ca fiul lui să aibă temperamentul şi isteţimea acestui tânăr.

— Dar acum, zise Joe, retezându-i veselia, mă tem că nu am cu ce să negociez.

Kennedy se îndreptă de spate.

— Îl ai pe Bossy, rosti el.

— Bossy nu este ceea ce crezi, răspunse Joe. În primul rând, sunt absolut sigur că Bossy nu te poate face nemuritor.

— Mabel este o dovadă.

— În al doilea rând, insula ta din mijlocul haosului este însămânţată cu acelaşi morb al distrugerii din jurul ei. Spune-mi, zise Joe – dar era o întrebare retorică; el cunoştea dinainte răspunsul – ai avut oameni, mulţi, care lucrau la proiectul Bossy acolo la universitate, nu-i aşa?

— Da, aprobă Kennedy.

— Şi chiar atunci ai încercat într-una să-l copiezi în propriile laboratoare de-aici din oraş.

— Da.

În ochii lui Kennedy apăru prudenţa.

— Şi nu reuşiţi.

Kennedy se prăbuşi în scaun.

— Bossy poate da răspunsuri corecte numai când i se pun întrebări corecte, spuse Joe încet. Oamenii tăi, cu toată protecţia de care se bucură din partea ta, sunt un produs al timpurilor noastre. Ei nu cunosc întrebările care trebuiesc puse – şi nici tu, domnule Kennedy.

— Spune un preţ, tinere. Oricare ar fi, am să-l plătesc.

— Mai întâi este vorba, desigur, de încetarea urmăririi.

— S-a făcut.

— Un loc pentru toţi trei unde să lucrăm nestingheriţi. Oamenii tăi să se îngrijească de reacţia maselor, să le întoarcă în favoarea lui Bossy, să-i ia de pe capul nostru pe acei doritori de nemurire.

— S-a făcut

— Acestea sunt doar condiţiile preliminare. Şi-acum, preţul.

— Rosteşte-l.

— Renunţă la visul tău.

Kennedy rămase ca bărbia căzută în piept. Timp de cinci minute pline stătu aşa de parcă ar fi adormit – mai mult, de parcă inima ar fi încetat să-i bată. Apoi se răsuci cu scaunul şi privi prin fereastra imensă la oraşul de dincolo de ea.

— Nu sunt pregătit să plătesc un asemenea preţ, rosti el, fără să privească spre Joe.

— Gândeşte-te la trecut, domnule Kennedy, replică imediat Joe. Gândeşte-te la orele trecute ale istoriei – la cele majore, la cele neînsemnate cunoscute doar de istorici. Te poţi gândi la un om, la unul singur, care a fost în stare să modeleze viitorul omenirii în aşa fel încât să se potrivească ideii sale despre el – indiferent de cât de nobil ar fi fost acel ideal? N-ar fi oare aceasta o altă formă de control public – indiferent de cât de minunat ar fi el?

Kennedy nu se întoarse spre el.

— Trebuie să ai o mare încredere în omenire pentru a te împiedica să o împingi în direcţia în care crezi tu că ar trebui să meargă, spuse el într-un târziu.

Joe tăcu.

— Va trebui să mă mai gândesc, spuse Kennedy după altă pauză. În ce priveşte condiţiile tale preliminare, îţi sunt garantate oricum. Bossy ar putea fi foarte folositor în probleme minore. Voi fi pe deplin răsplătit în ce priveşte preţul, adevăratul preţ pe care-l ceri – nu m-am gândit niciodată la visul meu din punctul tău de vedere.

Nu înţelegea ce avea asta de-a face cu nemurirea, căci oamenii lui de ştiinţă îi spuseseră, în legătură cu Mabel, că a fost descoperită o metodă pentru regenerarea şi creşterea din nou a celulelor. Şi ei la fel ca toata lumea, fuseseră alertaţi de politie şi puşi pe urmele celor trei hoţi de plasmă. Se aşteptaseră la o nouă manifestare biologică. Toţi ştiau că Bossy se afla pe undeva pe-aproape. Nu fusese greu să facă legătura între informaţiile despre Mabel şi Bossy. Dar regenerarea celulelor putea să nu aibă nimic în comun cu idealul său despre ce era mai bun pentru omenire.

— Va trebui să mă mai gândesc, rosti el din nou după o lungă tăcere.

Apoi se răsuci la loc cu faţa spre Joe şi faţa i se lumină datorită acelui lucru pe care-l cunoştea cel mai bine – modul în care se rezolvă lucrurile. Apăsă pe un buton ascuns din colţul biroului.

Aproape instantaneu, uşa se deschise şi-n cadrul ei apăru D-na Williams. Nu se citea nici o urmă de curiozitate pe faţa ei, dar ochii o trădau.

— Domnul Carter a hotărât ca Bossy să treacă sub protecţia noastră, spuse Kennedy zâmbind uşor, ştiind că ea avea să interpreteze corect fraza şi avea să înţeleagă că nu reuşise să-l cumpere pe Bossy, să-i aparţină în exclusivitate. Domnul Carter şi colaboratorii lui vor avea asigurată protecţia – din orice direcţie, inclusiv din partea mea. Domnul Carter va avea la dispoziţie oricare sau toate resursele întregii organizaţii.

Involuntar, d-na Williams ridică din sprâncene. Acesta era un contract cum nu mai văzuse şi nu mai auzise.

— Toate acestea vor fi incluse într-un contract? întrebă ea, abia reuşind să-şi facă auzită vocea.

— Nu este necesar, spuse Joe.

— Hm! pufni Kennedy. Primul lucru prostesc pe care-l spui, tinere.

— Chiar? întrebă Joe cu o strâmbătură.

— Nu, fir-ar să fie, mormăi Kennedy. Contractele pot să nu fie respectate. Cuvântul meu nu poate.

— Şi acesta, spuse Joe încet, poate constitui un preţ.

Kennedy îi aruncă o privire de avertisment. Erau câteva lucruri, puţine, pe care nici măcar secretara sa nu le cunoştea.

— Primul lucru pe care-l vom face, spuse Kennedy, este să trecem la fapte. Trimite o maşină blindată... unde spune Joe, să-l ia pe Bossy. Şi-ar fi bine să trimiţi şi o escortă a poliţiei, nu avem nevoie de încurcături.

Apoi se întoarse din nou spre Joe.

— Presupun că vrei s-o vezi pe Mabel chiar acum.

— Desigur.

— Îngrijeşte-te să i se pună la dispoziţie o maşină, un şofer, câţiva băieţi de bază. Anulează toate întrevederile pe toata ziua. Vreau să mă gândesc, o instrui Kennedy pe d-na Williams.

Apoi i se adresă lui Joe pe un ton puţin cam sarcastic:

— Presupun că am voie să mă gândesc.

— Da, domnule, zise Joe. Asta până vei decide că vrei să devii nemuritor.

Capitolul XIII

Carney citise ziarele: mai întâi articolele de dimineaţa, apoi urmarea în cele de seara. Nu putea crede ce citea. Mabel era bătrână şi grasă şi şleampătă: nu că asta ar fi contat, nu mai băgai de seamă asemenea lucruri atunci când reuşeai s-o cunoşti pe Mabel cea adevărată, dar ăştia încurcaseră lucrurile la închisoare când spuseseră că Mabel e o femeie tânără. Întotdeauna încurcau lucrurile acolo la închisoare. Aproape că nu exista nici unul din indivizii de la periferie care să n-o fi păţit-o nevinovat tocmai pentru că ăia încurcau lucrurile

acolo şi mai degrabă îl lăsau să stea la închisoare decât să recunoască ei că au greşit.

Nu înţelegea de ce se băgase pe fir acea renumită firmă de avocaţi. Avocatul ei personal fusese întotdeauna destul de bun, ca şi tatăl lui mai înainte, Carney ştia de ce avocatul ei nu se grăbise. Mabel ştia să se descurce. Era lucrul cel mai simplu din lume pentru el să obţină ieşirea pe cauţiune. Avea el grijă când ajungea acolo. Şi chiar când ajungea el la închisoare, ceilalţi avocaţi aveau dosarul gata încropit. Şi-atunci îi râdeau în nas şi-i spuneau să se ducă să înalţe zmeie.

Totul nu era decât încurcătură. Şi totuşi, erau unele lucruri pe care Joe şi profesorii nu i le spuneau.

Străzile învecinate cu Third şi Howard Street erau înţesate de lume. Toţi citiseră ziarele. Chiar şi cei care nu prea se arătau la lumina zilei erau pe stradă astăzi. Iar Carney era o persoană importantă. Toată periferia ştia că el era cel mai bun prieten al lui Mabel. Roiau în jurul lui ca muştele, îl prindeau de braţ să-i arate că sunt alături de el.

Erau ca vânătorii de vedete de la Hollywood, gata oricând să arate că sunt prieteni cu mărimile zilei.

N-avea nici o şansă să meargă la profesori să-i întrebe care era adevărul despre Mabel. Nu fusese în stare nici măcar să-l întrebe pe Joe, când acesta se întorsese de la audierea pentru cauţiune. Nu îndrăznea să atragă atenţia către locul unde se afla ascuns Bossy prin încercarea de a se arăta interesat.

Zvonurile o luau razna din ce în ce mai tare. Mabel nu fusese dezbrăcată. Adevărul-adevărat era că Mabel fusese văzută drapată în voaluri albe. Mabel avea nişte aripi albe, uriaşe. Mabel fusese văzută zburând în jurul închisorii şi-apoi în jurul centrului civic. Mii de oameni o văzuseră zburând în jurul Primăriei, al Operei, al Monumentului Eroilor. Existau o mulţime de fotografii. Motivul pentru care ele nu apăruseră în presă era că se primiseră ordine „de sus”.

Zvonurile nu erau greu de crezut. Fiecare persoană de la periferie îşi putea aminti de un lucru bun pe care Mabel îl făcuse pentru el. O farfurie de mâncare la unul, un bănuţ la altul şi, mai ales faptul că îşi trimisese propriul avocat să o apere pe bătrâna Annie când aceasta fusese acuzată de furt dintr-un magazin. Ei ştiuseră dintotdeauna că ea fusese un înger deghizat.

Şi nu erau numai oameni de la periferie. Cât ţinuse dimineaţa, turişti sau oameni mânaţi de curiozitate, veniseră din cealaltă parte a străzii Market. Călcau pe aceleaşi străzi, rupându-şi gâtul să privească

la clădirile pe care le mai văzuseră de o sută de ori, clădiri despre care se spunea că aparţineau acestei teribile vrăjitoare bătrâne care devenise tânără şi frumoasă. Călcau pe aceleaşi străzi, îşi frecau coatele de cei de la periferie, o cloacă păcătoasă. Dar nu se contopeau cu ei.

Şi ei aveau zvonurile lor. Spuneau că Mabel era şefă celei mai mari organizaţii care se ocupa cu drogurile. Spuneau că e-n legătură cu companiile navale şi că ea comanda transatlanticele care nu transportau altceva decât fete tinere, nevinovate, pentru străini. Că era un spion rus. Că toată afacerea nu era decât un complot pus la cale pentru a aduce şi mai mulţi spioni. Ca să nu mai vorbim de ceea ce se întâmpla dincolo de Cortina de Fier. Nu spunea oare nimic faptul că puicuţa trebuia menţinută în viaţă o sută de ani?

Un tânăr spilcuit rosti un nume.

— Pavlov, spuse el. Şi era vorba de o inimă de pui de găină.

Zvonul se răspândi în toate direcţiile. Ruşii fuseseră în stare să ţină în viaţă tot felul de animale timp de sute de ani. Aşa că, de ce nu şi oameni? Tânărul fu asaltat pentru a da mai multe detalii. Ridicat pe neaşteptate la rangul de autoritate, el îşi scormoni mintea să mai născocească amănunte.

— Spemann şi Sholte, spuse el, au reuşit să ia un ţesut din cicatricea de pe coada unei salamandre şi să dezvolte un nou cap din el.

Ce era o salamandră? Ei bine, era un fel de şopârlă, o şopârlă de apă. Şopârlele trăiau pe suprafaţa pământului de mii de ani. Timp de patruzeci de milioane de ani, reptilele stăpâniseră pământul.

Care era legătura dintre aceste afirmaţii cu cazul lui Mabel, asta nu mai spuse. Ca majoritatea tinerilor cât de cât mai citiţi, care profită de cea mai mică atenţie înainte ca lumina reflectoarelor îndreptate asupră-i să dispară, el înşira la nimereală cunoştinţe prin care să impresioneze pe toată lumea cu superioritatea minţii lui.

Cunoştinţele înşirate de el, erau transmise din gură-n gură, iar minţile celorlalţi, folosind arta judecăţii şi a raţiunii, le ţeseau într-o poveste coerentă. Oamenii de ştiinţă erau în posesia unor şopârle care trăiseră patruzeci de milioane de ani. Secretul transformării lui Mabel era sângele de şopârlă. Spemanovici şi Sholtekoff descoperiseră formula necesară.

Iei sânge de şopârlă şi...

La început reţetele se dădură gratis. Mai pe urmă, începură să se vândă. Preţurile începură să crească, din ce în ce mai mult, pe măsură ce creştea cererea.

Zvonurile şi oamenii funcţionau normal.

Fără a se îndepărta prea mult de intrarea la adăpost, cu speranţa că va evita ca toate privirile să se întoarcă spre el, înconjurat din toate părţile de zvonuri, Carney îl văzu pe Joe revenind după ce stătuse o oră împreună cu Hoskins şi Billings. Înainte ca el să reuşească să-i atragă atenţia lui Joe, tânărul se făcu nevăzut în mulţime. Era deja ora prânzului şi Carney încă nu auzise nimic demn de crezare despre Mabel.

Timp de două ore nu se întâmplă nimic deosebit în afară de faptul că mulţimea devenea din ce în ce mai densă. Prin procesul de osmoză al judecăţii, printre vânătorii de curiozităţi se răspândi vestea despre Carney că fusese iubitul bătrânei Mabel. Camerele de luat vederi îl luară în obiectiv. I se cerea un autograf. Se simţea ca un om care încearcă să scape de un rol de viespi întărâtate.

În cele din urmă, veni scăparea. Pentru prima dată în viaţă, Carney întâmpină cu bucurie sunetul sirenelor de poliţie. Întreaga suflare a periferiei, cu urechea mereu la pândă, începu să-şi caute ocupaţii nevinovate care să motiveze prezenta lor pe stradă. Restul mulţimii, care-i depăşeau pe localnici în procent de cinci la unu în acel moment, deveniră şi ei conştienţi de sunetul sirenelor.

N-aveau cum să nu le ia în seamă. Nimeni de la periferie nu-şi amintea vreo altă ocazie în care se făcuse aşa de mult zgomot la desfăşurarea unei razii. Păru că poliţia s-a oprit cu vreo trei străzi mai sus de locul unde se afla Carney. De la speculaţii posibile, la o absolută siguranţă, nu trecu nici jumătate de minut, când se răspândi zvonul că se opera arestarea unei alte femei dezbrăcate. Ca valurile unei ape scăldate din zăgazuri, mulţimea năvăli în direcţia de unde venea zgomotul.

Pentru prima dată, Carney rămase singur. Dorinţa de a-i vedea imediat pe profesori era mai puternică decât curiozitatea lui. Dar fu din nou refuzat

Imediat ce ultimele resturi din mulţime părăseau zona, un furgon blindat, escortat de patru maşini de poliţie şi de o maşină mică, se strecurară în tăcere de-a lungul străzii, apoi pe alee. Se

opriră în faţa intrării în ascunzătoare. Aceasta era adevărata razie. Cealaltă nu era decât o alarmă falsă pentru a deruta mulţimea.

Carney se lipi strâns de zidul unei case şi trase cu ochiul de după colţ, lacrimi de frustrare şiroindu-i pe obraji. Acum aceştia aveau să-i ia pe profesori şi pe Bossy, iar el nu va mai putea afla ce se întâmplase cu Mabel. Acum, era sigur că se întâmplase ceva. Altfel ea ar fi revenit demult în apartamentul ei confortabil.

Poliţiştii se dădură jos din maşini şi se postară în semicerc în jurul intrării, cu automatele în poziţie de tragere. Din maşina mică se dădu jos un şofer. Acesta deschise uşa din spate. Un tânăr masiv, sări din maşină şi păşi pe trotuar cu un aer foarte bătăios. Ţinea mâna în buzunarul hainei, iar pe faţă i se citea clar „Dacă trebuie să mor, o fac pentru o cauza nobilă”.

Apoi, din maşină îşi făcu apariţia Joe. Iar după el, un alt tânăr, gata de luptă. Lui Carney nu-i venea să-şi creadă ochilor.

Joe nu avea cătuşe la mâini.

Joe făcu semn cu capul către intrare, pe scări în jos. Brusc lui Carney i se făcu rău. Se abţinu cât putu să nu vomite. Mai limpede decât ar fi făcut-o cuvintele, faptele lui Joe arătau că devenise un turnător. Conducea o razie a poliţiei ta propria sa ascunzătoare!

Dar poliţiştii rămaseră la locurile lor. Furgonul blindat trase cu spatele la intrare, uşile de la spate se deschiseră şi apăru o macara rulantă. Din furgon ieşiră doi bărbaţi. Ei porniră împreună cu Joe şi cei doi însoţitori ai săi în jos pe scări. Trecură cinci minute de la intrarea lor.

Apoi apărură cei doi profesori. Erau îmbrăcaţi cu haine de stradă şi nu aveau cătuşe la mâini. În capătul scărilor, se întoarseră, şi păreau că dirijează activităţile care se desfăşurau jos. Fu coborât cârligul macaralei. Apoi, acesta începu să se ridice şi apăru Bossy, care se vedea clar din cutia de ambalaj. Cutia fu apoi împinsă în furgon. Hoskins, care părea entuziasmat, după felul cum zâmbea, urcă în furgon alături de Bossy.

Carney nu mai putu răbda. Se repezi pe alee înspre ei, fără să-i pese de automatele care se răsuciră înspre ei. Joe spuse ceva poliţailor şi aceştia părură că se liniştesc.

— Trebuie să ştiu! Trebuie să ştiu! se trezi Carney strigând.

Joe trecu dincolo de bariera de automate şi-l luă pe Carney de mână.

— Mă bucur c-ai venit, Carney, zise el. Mi-a fost teamă că te-ai ascuns şi că n-o să te mai putem găsi. Avem nevoie de tine, Carney. Încă mai avem nevoie de tine.

Pentru că el credea că – la fel ca Mabel – Carney trăise şi învăţase destul ca să ştie că el nu cunoştea răspunsul la toate întrebările

Când Howard Kennedy ceruse o escortă a poliţiei, ea îi fu dată fără nici o ezitare şi fără întrebări. Atât Billings cât şi Joe erau amuzaţi de încântarea lui Carney, în legătură cu această situaţie. Ei se aflau încă sub urmărire la nivel naţional, urmărirea lor fiind concentrată în San Francisco, unde se credea că se aflau; iar escorta poliţiei îi trecuse prin rigidele puncte de control de pe Bay Bridge fără a fi opriţi.

O cercetare rapidă făcută de Joe îi spuse că nici unul dintre oamenii care participaseră la acţiune nu ştia că în furgonul blindat se aflau Bossy şi Hoskins, sau că Billings şi Joe se aflau în maşina din spate. Primiseră ordine şi le executau.

La marginea oraşului, poliţia din Berkeley, anunţată în prealabil, se alătură caravanei şi îi escortă prin oraş până pe dealurile din afara lui, ajungând în faţa porţilor de la Clinica Margaret Kennedy.

Când porţile se deschiseră larg, Carney trecu în revistă cu veneraţie clădirile frumoase şi terenurile din interiorul zidurilor înalte.

— Aici nu e Howard Street, recunoscu el.

Clinica Margaret Kennedy transformase cele mai îndrăzneţe visuri ale celorlalte clinici ce existau mai dinainte, în realitate. Ea acoperea o suprafaţă de treizeci de acri cu clădiri absolut funcţionale. Forma şi design-ul fiecăreia fusese dictat de scopul pe care avea să-l servească patruzeci de unităţi separate, acoperind toate fazele ce pot fi imaginate într-o terapie medicală, erau asociate într-un tot unitar. Terminată cu cinci ani în urmă, în memoria soţiei lui Kennedy, atât costul iniţial al construcţiei, cât şi întreţinerea ei, erau enorme.

Ea constituia una dintre insulele lui Kennedy de cercetare raţională, într-o mare de haos.

Li se dădu o întreagă aripă din clădirea de psihoterapie. Furgonul blindat trase la intrarea de serviciu şi supraveghetorul instituţiei în persoană veni să-l întâmpine pe Hoskins care tocmai cobora ţeapăn din furgon.

Supraveghetorul Jones asistă personal la transportarea lui Bossy într-o cameră adecvată aflată lângă amfiteatru unde, întregul personal al clinicii spera că vor avea loc frecvente demonstraţii cu

Bossy. Jones reuşea să aibă aerul că toate astea fac parte din programul său zilnic, dar ochii lui se forţau să pătrundă prin ambalaj pentru a-şi face o impresie preliminară. Părea sfâşiat între dorinţa de a-l considera pe Bossy ca fiind o maşini cibernetica oarecare şi speranţa că Bossy avea să înceapă să rostească formule lungi şi inteligente care să rezolve enigmele lumii.

Curiozitatea sa trecu asupra lui Joe, când văzu că tânărul cere, aproape imediat, s-o vadă pe Mabel. Curiozitatea lui crescu şi mai mult când, atât Billings, cât şi Hoskins părură să considere ca fiind normal ca Joe să aibă dreptul s-o vadă primul. Ca şi restul lumii, el crezuse întotdeauna că studentul în cauză, Joe Carter, era un nimeni

Atitudinea celor doi profesori faţă de Joe provocă o rapidă modificare a evaluărilor.

La un semn al lui Jones, medicul care o avea în grijă pe Mabel îi deschise uşa lui Joe făcându-i loc să intre în apartamentul ei. Mabel fusese adormită când fusese transferată din ambulanţă şi dată în grija sa. Dormise toată ziua. El primise ordine să vină în întâmpinarea tuturor necesităţilor ei fizice, dacă apărea vreuna; dar asta nu însemna că el nu dorea să afle cât mai multe despre ea. Aşa că luă ca de la sine înţeles dreptul lui de medic asistent de a fi prezent la discuţie.

Trebui ca Jones să repete ordinele directe ale lui Kennedy care spuneau că Joe Carter trebuia să fie ascultat fără a i se pune întrebări sau piedici, pentru ca medicul să accepte să rămână afară.

Joe închise uşa şi rămase singur în camera de zi a unui apartament care fusese prevăzut cu tot necesarul pentru nevoile de convalescenţă ale unei persoane foarte importante. Atât mintea cât şi ochii lui erau concentraţi asupra intrării în dormitor. Tocmai se gândea să traverseze camera, să intre şi să se aşeze pe patul ei, când apăru Mabel. Era înfăşurată într-un minunat halat de casă care se mula pe trupul ei perfect în culori irizate. Buclele ei scurte aveau reflexe de lumină şi păreau că strălucesc în armonie cu strălucirea ochilor ei.

— Am dormit, îl întâmpină ea simplu. De data aceasta ştiu că sunt trează. Dar încă nu sunt sigură dacă am fost trează mai înainte.

Rostise cuvintele, dar buzele nu i se mişcaseră!

Gândurile ei se strecuraseră în ale lui Joe şi se prinseră de el, pline de încredere ca mâna unui copil.

Alungate încă din copilărie, împreună cu autocompătimirea pentru singurătatea lui, lacrimile ţâşniră din ochii lui Joe şi-i înceţoşară vederea fizică. Vederea psionică suferi o sincopă cu încântare

incredibilă. Era ca şi cum ar fi auzit o voce umană adevărată pentru prima dată în viaţă, ca şi cum muzica, despre care ştiuse mereu că există, i-ar fi inundat fiinţa. Era ca şi cum i-ar fi crescut deodată aripi care-l ridicau la înălţimi ameţitoare într-un zbor perfect desenat, perfect controlat. Era ca şi cum... Nu existau cuvinte, nu existau...

— Nu aşa de repede, râse ea încântată şi puţin speriată; aşa cum râde un copil când este aruncat în sus de braţele tatălui său seara la întoarcerea de la slujbă. Nu sunt încă foarte pricepută. Dar am primit impulsul. Şi m-am gândit că aş putea încerca. Bossy nu prea are cine ştie ce material cu privire la fizica plurivalentă, iar fizica monovalentă nu te pregăteşte pentru telepatie deloc Aşa că nu pot...

Joe înainta şi-i prinse, fizic, mâinile într-ale sale. În minte, ei îşi strânseseră deja mâinile. El fu încântat să afle, chiar în mijlocul unei încântări şi mai mari, că primise două senzaţii separate de plăcere, din două feluri de contact cu ea.

De asemenea, existau două niveluri de gândire. Exista explorarea şi acum nesigură şi atentă după acea primă exaltare. Mintea ei era rece şi clară ca un pârâu de munte, strălucind în soare printre stânci. Mintea ei era misterioasă ca un lac de munte descoperit pe neaşteptate într-un luminiş de copaci şi ferigi, un lac cu unde albastre, tot mai albastre, către adâncimi fără fund.

Celălalt nivel al gândirii era verbal.

— Fizică plurivalentă... monovalentă? întrebă el Nu înţeleg.

Stăteau în picioare, în mijlocul camerei, ţinându-se de mâini, privindu-se în ochi

— Nici eu nu înţeleg foarte bine, spuse ea. Nici Bossy. Datele sunt incomplete. Dar Bossy afirmă că fizica plurivalentă este necesară pentru a evita confuziile şi enigmele mono-valorilor.

El simţea cum mintea ei o cercetează pe-a lui, puţin cam stângaci, puţin cam timid, de parcă n-ar fi fost sigură că va fi bine primită. Şi ea funcţiona cel puţin la două niveluri. Cu o îndemânare pe care nu ştia că o are el îşi deschise larg mintea, ca pe o uşă dată la perete, ca semn de primire bucuroasă.

Şi, cu uşurinţă, natural, ea veni în braţele lui.

Capitolul XV

Dimineaţa următoare fuseră vizitaţi de unul dintre experţii publicitari ai lui Howard Kennedy.

— Sunt Steven Flynn, se prezentă el, şi dădu bucuros mâna cu Billings, apoi cu Hoskins, şi, cum un publicist care se respectă nu scapă niciodată o ocazie bună, cu Joe.

— Unul dintre canalele noastre o să dea lumii informaţia senzaţională că nişte detectivi grozavi au descoperit că voi şi Bossy sunteţi răspunzători de toată afacerea asta cu nemurirea. Asistentul meu o să-i aducă imediat pe băieţi să vă tragă nişte poze. Nu e nevoie să daţi vreun fel de informaţii. Mă descurc eu cu întrebările lor.

— Nu cred că e bine să ne faceţi publicitate, obiectă Billings. Steven Flynn îl privi nemulţumit

— Oh, doamne, gemu el.

Apoi, ca şi cum ar fi încercat să-i explice unui copil:

— Şeful vă promite că o să oprească urmărirea voastră – da? Le spune celor de la Departamentul Legal să-nceteze – da? Dar nici măcar bătrânul nu poate să spună guvernului Statelor Unite ce are de făcut – da? Şeful zice s-o facem, da' noi suntem ăia care trebuie s-o facem – da? Şeful ştie că trebuie să parcurgem nişte etape. Departamentul Legal va ridica acuzaţiile, după cum i se ordonă, da' trebuie să aibă şi ei ceva de lucru. Aşa că trebuie să popularizăm treaba în rândul maselor. Trebuie să apară o cerere spontană, venită de jos, să se facă dreptate. Cum crezi, mă rog, că faci să apară o cerere spontană să se facă dreptate?

— Dar n-o să fim arestaţi pe loc atunci când o să se afle? întrebă Hoskins.

Flynn îndreptă artileria personalităţii sale către cibernetician.

— Uite ce e, spuse el, păstrându-şi calmul, canalele de informaţii nu-şi bagă capul în saramură pentru noi, băieţii de la publicitate, pentru că mor de dragul nostru. Trebuie să se aleagă şi ei cu ceva din asta. Şi ei cred că e timpul să fie pusă pe tapet problema

libertăţii presei. Erau demult în căutarea unui eveniment zguduitor de care să se agaţe. Treaba asta se face din ordin. Vor face apel la prevederea legată de drepturile lor de a păstra secretul sursei. Ei o să se aleagă cu bomba, câţiva politicieni o să se aleagă cu numele citate pe prima pagină fiindcă au încercat să-i determine să dezvăluie sursa, noi ne alegem cu publicitatea, iar voi o să fiţi bine mersi. Toată lumea mulţumită – da?

— Eu nu sunt mulţumit, protestă Billings. Toată publicitatea asta! Nu... nu prea corespunde cu etica profesională.

— Oh, Doamne! gemu iarăşi Steven Flynn.

Se propti bine pe picioare şi se aplecă în faţă, arborând un aer foarte serios. Era clar că fusese atras pe terenul subiectului său preferat.

— Uite ce e, băieţi, spuse el nepoliticos. De ce nu vreţi voi ăştia, oamenii de ştiinţă, să scoateţi capul din nori? Trebuie să vi se facă publicitate, omule. Uite... uite care e treaba. Voi ăştia vă petreceţi jumătate, trei sferturi din viaţă vârâţi în cine ştie ce vizuina. Până la urmă descoperiţi ceva. Poate este ceva important, zise el dând din umeri. Poate că nu e. Eu n-am cum să ştiu. Şi-atunci, prezentaţi chestiunea timid, în faţa câtorva duzini de pletoşi, la nu ştiu ce conferinţe.

Scoase o ţigară pe care şi-o aprinse cu o brichetă aurită care pocni strident.

— Şi pe urmă vă întoarceţi în vizuina voastră şi muriţi neştiuţi de nimeni. În nouă cazuri din zece, ăsta e finalul. Dar să zicem că aveţi noroc. Să zicem că anunţul este preluat de un reporter disperat, preocupat de latura ştiinţifică. Să zicem că aveţi în continuare noroc şi că descoperiţi ceva important. Să zicem că nişte comentatori preiau problema. Da', vedeţi cum e cu comentatorii ăştia, ei abia deosebesc o eprubetă de o tabletă de aspirină. Da' au păreri. Au păreri? Îşi fac păreri, dom'ne!

Făcea cu mâinile gesturi largi în faţa privirilor fascinate ale lui Billings şi Hoskins. Gesturile lui sugerau arii vaste.

— În toată ţara, poate în toată lumea, ăştia se reped la microfon să spună oamenilor ce să creadă despre descoperirea asta. O întorc pe toate feţele. Poate cred că e bună timp de treisprezece minute, poate doar cât să facă o primă publicitate. Şi pe urmă, fiecare are opinia sa personală – da? Şi ce se întâmplă?

Ridică iar din umeri, ca şi cum răspunsul era cât se poate de clar, dar pentru că citi pe feţele lor că pentru ei nu era, îi silabisi el pe înţelesul tuturor.

— Lumea se zăpăceşte când aude atâtea opinii diferite. Cu cât oamenii aud mai multe, cu atât nu ştiu ce să mai creadă. Şi când nu mai ştiu ce să mai creadă, devin susceptibili. Cea mai sigură cale să fad pe cineva susceptibil, e să-l fierbi la foc mic. Da' lumea nu-i suspectează pe comentatori. Ei suspectează ideea în sine. Ei suspectează ştiinţa în sine. Devin susceptibili pentru că cineva se apucă să spună că el gândeşte mai corect decât ei. Şi devin foarte susceptibili când le spui aşa ceva. Nu le place deloc. Nu le place tipul care poate să gândească.

După discurs, le trase un zâmbet şi le făcu cu ochiul – ca de la bărbat la bărbat

— În afară de sex, lucrul pe care masele îl fac cel mai bine e să devină suspicioase. Când devii suspicios, începi să cauţi ceva de suspectat. Aşa că pot să te suspecteze pe tine, sau pot să-i suspecteze pe indivizii care sunt împotriva ta. Da' tu trebuie să le spui care sunt indivizii aceia, pentru că ei nu ştiu. Necazul cu voi, oamenii de ştiinţă, e că voi nu ştiţi nimic despre oameni, da' absolut nimic

Scutură ţigara, gesticulând cu ea prin aer.

— Ştiţi ce? întrebă el cu chef de vorbă. De fiecare dată când e vorba de un subiect de cercetare, acesta trebuie umflat pe cât se poate de publicitate şi vândut către public Aceasta e singura metodă, dacă o să vreţi vreodată să stimulaţi gândirea în rândul maselor. Cum vreţi voi ca gândirea să fie populară dacă n-o popularizaţi? E la mintea cocoşului. Trebuie să vă înfigeţi în faţă şi să ţipaţi la fel de tare ca reginele televiziunii şi politicienii, şi ţigările, şi lamele de ras. Astfel, cum vreţi să ştie publicul? Cum să se orienteze?

Scoase un oftat de disperare.

— Oh, Doamne, mai gemu el o dată.

— O să colaborăm, Steve, zâmbi Joe în colţul gurii.

— E-n ordine, se potoli Steve Flynn. Nu vă faceţi griji. O să facem publicul să vă placă. Acum că am intrat noi pe fir, asta e sigur ca moartea şi ca taxele.

Tăcu o clipă şi zâmbi ca pentru sine.

— Ca taxele, în orice caz, se corectă el.

— Fiindcă tot veni vorba despre oameni şi despre felul cum reacţionează ei, zise Joe. Iată o situaţie pe care ar fi bine să te pregăteşti să-i faci faţă.

Flynn îl privi cu indulgenţă. El îşi făcea de lucru cu aceste Creiere pentru că asta-i era meseria, dar dacă începeau să creadă că-i puteau spune lui despre cum avea să reacţioneze publicul...

— Marca consolare a oamenilor, spuse rar Joe, consolarea prostimii, ignoranţilor, idioţilor, vicioşilor, a tuturor – este că moartea ne aşteaptă pe toţi. Ea este marele egalizator. Aceasta este ocazia în care omul mărunt este la fel de important ca omul cel tare. N-o să le placă deloc când o să înţeleagă c-au fost prădaţi de una dintre cele mai mari satisfacţii; că n-o să mai poată să fie chit nici măcar la urmă.

Steve prinse imediat ideea.

— Chiar, şopti el. Oh, Doamne!

Pocni din degete. Apoi, se lumină la faţă.

— O să născocesc eu ceva. Până atunci, merg pe burtă. O vreme, n-o să-şi dea seama – niciodată nu-şi dau. Dar cuiva o să-l treacă prin minte şi-o să înceapă să-mprăştie ideea. Dar când o să-ţi dea seama – Oh, Doamne!

După asta, cu acea calitate care-l făcea un bun publicist, îşi îndreptă umerii şi alungă gândurile negative ca şi când n-ar fi existat niciodată. Un om nu trebuie să gândească negativ, asta îl încurca în muncă, îl făcea să dea greş. Trebuie să ai mereu gânduri fericite, că-ţi merge grozav, mai bine decât aşa nu se putea.

— O să fie totul bine, spuse el de încurajare. Nu vă mai gândiţi la asta. Aşa trebuie tratate aceste idei negative. Pur şi simplu să nu te gândeşti la ele.

Se uită la ceas.

— De-acum, băieţii vor trebui să aştepte afară, hotărî el. Aveţi grijă cu pozele astea, faceţi nişte figuri cinstite şi nobile, de mari oameni de ştiinţă. Şi poate c-ar trebui să arătaţi şi puţin tâmpiţi. Sunteţi nişte mari oameni de ştiinţă, dar sunteţi oameni de rând – da?

Capitolul XVI

— Ce este fizica plurivalentă?

Joe, Billings şi Hoskins stăteau în faţa ecranului luì Bossy, de unde ochii lor puteau să prindă cuvintele mai repede decât ar fi putut urechile să prindă sunetele din vocalizator.

Hoskins întinse mâna şi dădu drumul imprimantei pentru a înregistra răspunsurile pe hârtie. Întrebarea, în sine, arăta că era necesar să reflecteze cu cea mai mare atenţie. Deşi nu era meschin, evenimentele din ultimii doi ani şi în special din ultimele două săptămâni, îl transformaseră pe Hoskins într-un ferm apărător al tentativei de a vedea dincolo de semantica inadecvată, către sensuri, în loc de a înregistra bucuros o semantică greşită care să distrugă conceptul. Undeva, citise o frază pe care n-o putea uita: „Omul de ştiinţă care preferă să respingă în loc să înţeleagă, demonstrează că şi a ales greşit cariera.” Iar Billings spusese odată, la o întrunire, când erau la Hoxworth – înainte ca Hoskins să ştie că Joe era cel care dobora barierele antagonismului şi ale supremaţiei egoismului dintre ei: „Este normal ca un concept nou, oricât de solid, să fie pus sub semnul întrebării. Vocabularul semantic nu a ajuns încă să poată transmite ideea în aşa fel încât să fie înţeleasă. Este necesar să căutăm, oricât de mare ar fi efortul, să găsim sensuri pe care cuvintele, deocamdată, nu le pot transmite. Normal că limba se va împletiri în încercarea de a formula descrieri complete din abstracţii noi. Normal că orice ilustrare se va dovedi inadecvată, căci dacă realitatea se va concretiza, ea nu va fi un concept nou.”

„Omul de ştiinţă care dispreţuieşte ideea doar pentru că nu este transpusă în limba pe care o cunoaşte el, este ca un ţăran care râde să se prăpădească atunci când un străin încearcă să-i spună că îi arde hambarul.”

E uşor să fii lipsit de previziune. Care om de ştiinţă din secolul al optsprezecelea ar fi putut să ştie că ideea radicală, revoluţionară, complet stupidă, despre faptul că materia şi energia se pot substitui reciproc, ar putea conduce la fisiunea nucleară?

Conceptul pregăteşte-drumul către fapte.

Ce ar putea produce ideea stupidă că ar putea exista fizica plurivalentă? Dar cuvintele se succedau pe ecran la viteza citirii rapide.

— Încercând să pun de acord faptele care mi-au fost introduse în banca de date, spunea Bossy, am descoperit un amalgam de contradicţii şi adevăruri demonstrate diametral opuse. Dar adevărurile nu trebuie să se contrazică între ele dacă este percepută o realitate globală coerentă. Deci, asemenea contradicţii trebuiesc interpretate. A afirma că un adevăr nu există, fără a lua în consideraţie sensul care i-a fost atribuit, înseamnă să dai o singură valenţă. Orice cultură moare prin irosire. Toate civilizaţiile trecute au dispărut datorită hotarelor auto-impuse, dincolo de care nu şi-au permis să treacă. Risipa de tradiţii, acumulată, le-a distrus. A da o singură valenţă unui adevăr, spunând „ori există, ori nu există”, înseamnă a impune acelaşi fel de barieră care limitează ştiinţa zilelor noastre în limitele irosirii. Pentru a evita această distrugere prin limitare din mintea mea, a trebuit să modific anumite concepte care mi-au fost introduse în memorie. De exemplu, noţiunea de infinit. Mai este ideea că energia este indestructibilă. Aceste două concepte nu se împacă în fizica monovalentă. Pentru a le pune de acord, a trebuit să recurg la fizica plurivalentă unde un fapt poate fi incontestabil adevărat într-un anumit context al realităţii, parţial adevărat într-o măsură variabilă în multe altele şi de loc adevărat în altele.

Mexicul şi Statele Unite sunt două ţări distincte. Acesta este un adevăr. Fiecare are propriul steag, guvern, legi, condiţii, etc. Este posibil ca cineva să se deplaseze fizic dintr-o ţară în alta, dar, mai mult decât mintal, există tendinţa de a duce simbolurile cu el. Îşi ajustează existenţa după cadrul ţării lui, nu acceptă în totalitate realitatea celei noi. Mai mult, păstrarea cetăţeniei originale, modifică relaţiile cu ţara adoptivă. Se găseşte atunci în situaţia când nu mai ocupă nici un cadru în totalitate, el se află suspendat într-un cadru special – iar tipurile de astfel de cadre pot fi nenumărate, în funcţie de experienţa anterioară, fără a mai aminti de condiţiile legate de felul în care a trecut graniţa.

Pentru un vultur ce zboară deasupra deşertului, nu există nici un fel de adevăruri. Pur şi simplu nu există. Din moment ce el nu este conştient de existenţa lor, el nu poate ocupa mai-mult de un singur cadru. El are un concept monovalent; pentru el desertul este o simplă întindere vastă. El nu este absolut deloc conştient că există o completă schimbare de sens de la un metru de teren la altul.

Deci, pentru ca un om să rezolve contradicţiile existente în fizica monovalentă, este necesar ca el să ia act de adevăruri. Faptul că omul nu ştie încă faptul că energia poate fi anulată, nu exclude

această posibilitate. A afirma că omul a ajuns la adevărul ultim şi absolut, sună ca un tabu tribal care spune că un anumit râu nu trebuie trecut niciodată pentru că vraciul tămăduitor susţine cu convingere că dincolo de râu nu există decât haos.

Lucrul care mă uimeşte cel mai mult dintre toate conceptele contradictorii este că omul are mereu tendinţa de a fixa asemenea limite arbitrare înţelegerii sale.

— Fără adevăruri absolute, spuse Hoskins cu o voce răguşită, unde să afli terenul solid pe care să construieşte orice ştiinţă?

— De ce oare trebuie ca omul să se lege de pământ? întrebă Joe. De ce nu poate învăţa să zboare? Dacă am învăţa să zburăm am putea străluci în orice cadru am dori.

— Eu cred că singura modificare pe care trebuie s-o facem, rosti încet Billings, este să considerăm adevărurile ca fiind relative, în loc de absolute; să considerăm că sistemul de coordonate al relativităţii este o realitate, nu doar o abstracţie matematică. Aşa cum spune Bossy, putem considera un adevăr ca fiind absolut, dar numai în limitele unul anumit cadru. N-ar trebui să ne permitem să transferăm un adevăr absolut într-un alt cadru.

— Dacă renunţi la legea conservării energiei întreaga structura a fizicii se prăbuşeşte, îl combătu Hoskins.

— Mă întreb totuşi, spuse Joe, dacă aceasta n-ar limpezi multe întrebări care blochează fizica monovalentă? Mabel spunea că nu poate să ajungă la telepatie prin fizica monovalentă pentru că în cadrul ei nu există condiţii pentru asta şi pentru că influenţa ei, ieşind din schema proprie şi trecând în cea monovalentă, a fost interpretată conform monovalenţei.

Cei doi bărbaţi mai în vârstă îl priviră uimiţi... Nu se gândiseră nici o clipă că îndepărtarea tuturor prejudecăţilor anterioare ar putea să opereze o deschidere a minţii ei până la nivelul apariţiei funcţiilor psi.

Capitolul XVII

Povestea lui Steve Flynn explodă dimineaţa următoare.

Staţiile de televiziune şi publicaţiile care din întâmplare nu subscriseseră la acest post particular, culeseseră ştirea cum putură. Transmisă şi retransmisă, ştirea luă proporţii

Niciodată constant în reacţii, acelaşi public ce se adunase gloată pentru a mărşălui către Hoxworth să-l distrugă pe Bossy, acum aclama, dezlănţuită, maşina. Toată lumea ştiuse, tot timpul, că Bossy era cea mai mare minune realizată de om. Date uitării erau discursurile sforăitoare ale instigatorilor care făcuseră spume la gură împotriva blasfemiei de a crea o maşină care gândeşte. Era o sărbătoare care cuprinse naţiunea, apoi întreaga lume. Trecuse multă vreme de când oamenii nu se mai simţiseră liberi să invadeze străzile pentru a demonstra de bucurie. Ştiind că oriunde era mulţimea adunată existau informatori secreţi gata să furnizeze date de care profitau apoi anumiţi politicieni pentru a-şi face publicitate, cetăţenii Statelor Unite se menţinuseră într-o stare de cenuşie mediocritate.

De data aceasta, ei rupseseră zăgazurile represiunii şi nici nu mai băgau de seamă că, fără măcar să clipească, aceiaşi instigatori care fuseseră capii isteriei împotriva lui Bossy, se înghesuiau acum în primele rânduri – şi conduceau serbarea lui.

În fiecare pagină de ziar, oră de oră la televiziune, se desfăşura o adevărată paradă de interviuri ale celor mai de frunte personalităţi – care mai de care mai didactic şi mai convins de cunoştinţele sale în legătură cu subiectul. Puţine erau comentariile la obiect, dar erau pline de însufleţire, erau minunate.

Mirajul eternei tinereţi, aflat de milenii în conştiinţa omului, visul nemuririi din care se născuseră simbolurile sale, devenise acum realitate. Moartea era învinsă. Bătrâneţea era învinsă. Acum, oamenii, mereu tineri şi fericiţi, puteau trăi etern în cea mai bună dintre lumi.

La început, chiar oamenii de ştiinţă ortodocşi, dintre toate personalităţile intervievate, s-au arătat precauţi.

„Nu am văzut o demonstraţie făcută în faţa oamenilor de ştiinţă”.

„Este evident vorba despre o farsă.”

„Nici un om cu adevărat de ştiinţă nu şi-ar fi permis o asemenea publicitate.”

„Bossy nu este decât o maşină cibernetică cu multiple posibilităţi! Nu poţi găsi nici o legătură între comunicare şi nemurire. De aceea, oricine îşi poate da seama că nu e decât o înşelătorie de proporţii.”

Acestea erau cele patru pietre de temelie din fundaţia poziţiei ortodocşilor împotriva oricărui lucru nou. Dar de data aceasta nu reuşiră să înăbuşe şi să distrugă, aşa încât să se aleagă cu satisfacţia poziţiei lor sigure ca autoritate.

Oamenii însă, pur şi simplu nu le dădeau atenţie. Ce greutate putea avea acest punct de vedere alarmist împotriva posibilităţii ca de-acum înainte femeile să fie mereu frumoase şi bărbaţii mereu virili?

Rasele erau nebune de bucurie.

Chiar şi cei care nu se alăturau paradelor alergau din casă în casă vorbind, discutând, născocind zvon după zvon. Chiar şi cluburile de femei se întruniseră pentru a-i omagia pe cei doi profesori. Şi de îndată ce primiră încuviinţarea de mai sus, politicienii chiar şi cei mai precauţi şi aflaţi sub papucul nevestei, se repeziră să-l aclame pe geniul care făcuse acest dar omenirii.

De obicei, când se hotăreşte anularea unui ordin de urmărire, victimele sunt plimbate pe la judecată, iar cazul este amânat pentru altădată, şi pe urmă iar amânat, şi iar amânat,

până ce publicul îl dădea uitării. Dar de data aceasta urmărirea fusese anulată ca şi cum n-ar fi existat niciodată.

Hoxworth-ul îi implora, în coloanele ziarelor, pe cei doi profesori să se întoarcă în braţele deschise ale Almei Mater. Aceasta ar fi fost o realizare mat mare decât crearea unei echipe de fotbal! Ei arătau cu mândrie ca Bossy fusese creat în minunatele laboratoare ale Hoxworth-ului.

La conferinţa sa de presă de la Casa Albă, preşedintele Statelor Unite reuşi să dea impresia că administraţia sa fusese tot timpul susţinătoarea din umbră a lui Bossy. El sublinie că în urma ordinelor executivului se începuse construcţia lui Bossy.

Când i se atrase atenţia că, din moment ce guvernul subvenţionase construcţia lui Bossy, maşina era încă proprietatea guvernului, el cită cu elocvenţă din Carta Drepturilor Omului, din constituţie, din Discursul de la Gettysburg şi un fragment care fusese introdus în platforma partidului său în urmă cu şaptezeci şi cinci de ani. Nu îi era prea clar ce legătură aveau toate astea cu cine era posesorul lui Bossy, dar era nobil şi înălţător şi avea să-i atragă o mulţime de voturi.

Dar preşedintele încă nu terminase. El deveni brusc filozof. Era cât se poate de clar pentru toată lumea că el atinsese culmea desăvârşirii. Numai un răuvoitor s-ar fi putut ridica să spună că lucrurile mai pot fi încă îmbunătăţite. Lucrul cel mai rău fusese că moartea lăsa victime în rândul celor care luptau pentru a păstra nemodificată perfecţiunea noastră. Acum, această teamă nu va mai exista.

Pentru binele omenirii, liderii luptei împotriva haosului aveau să dorească să devină din nou tineri şi puternici, pentru a putea păstra etern această perfecţiune. Şi, aşa cum stă bine unui lider brav şi curajos, dădu de ştire că era dornic să fie primul om care devenea nemuritor.

La Pentagon şi în stabilimentele de acest fel din întreaga lume aveau loc evaluări rapide. Maşina putea fi produsă în serie. Şi acum nu va mai fi cazul să se-ngrijoreze că n-aveau de unde să ia tinereţe şi forţă pentru a duce războaie. Toţi oamenii puteau fi reîntineriţi. Toţi puteau fi soldaţi. Ce minunat! Condeiele lucrau cu repeziciune, cuprinse de febra anticipaţiei. N-aveau să fie luaţi pe nepregătite. Începură să schiţeze proiecte de legi.

Industria cosmeticelor păstră o tăcere politicoasă, dar consfătuirile directorilor începură să orienteze planurile de producţie de la crema antirid spre loţiunile pentru plajă.

Anticipând valul de tinereţe, asociat cu dorinţa de mişcare, depozitele de echipamente sportive şi alte accesorii, tăcură comenzi uriaşe.

Această nebunie era în creştere de trei zile. Păru să atingă o culme mai sus de care nu se putea merge, dar continuă să urce. Industria funcţiona cu viteză redusă la jumătate, apoi la sfert. Multe întreprinderi se închiseră complet. Armata, jandarmeria, apărarea civilă, fuseseră chemate pentru a asigura serviciile utilitare, hrana, comunicaţiile. Apoi începură să apară primele murmure Era foarte bine şi frumos să ai poze cu Mabel pe calendare, pe ecranele televizoarelor, pe trotuare, dar ea unde era? Ei voiau s-o vadă în carne şi oase, sau cel puţin mişcându-se.

Şi Bossy unde era? Când aveau de gând să se apuce să-i facă pe toii nemuritori?

În a patra zi, murmurele începură să se facă tot mai tare auzite. Cine îl avea pe Bossy? Ei de ce nu puteau să vadă maşina? La început apăru zvonul că industria privată pusese mâna pe ea şi că o făcuse uitată, aşa cum făcuseră cu multe invenţii care le-ar fi stricat afacerile.

Un colonel vorbi cam prea tare într-un bar şi zvonul se transformă imediat în certitudinea că ea se afla în mâinile guvernului, că administraţia plănuia să o folosească în scopuri politice şi că avea să permită numai favoriţilor săi să se bucure de avantajele maşinii.

Apoi, pe nesimţite, se iviră zvonurile că Bossy era o păcăleală. Începură să apară reacţiile, iar afirmaţiile ortodocşilor să-şi facă efectul. Publicul fusese tras pe sfoară. Nu exista nici o Mabel. Nu existase niciodată. Nu era decât o afacere publicitară pentru vreo nouă stea a televiziunii.

Serviciul de informare care făcuse publică această poveste se alarmă. Se ţinuse cu dinţii de dreptul de a nu dezvălui sursa informaţiilor, dar acum era pe cale să devină ţapul ispăşitor. Situaţia le scăpase de sub control. Nici măcar Steve Flynn, în cele mai îndrăzneţe vise de manevrare a opiniei publice, nu îşi imaginase ceva de felul acesta. Furia mulţimii îi putea distruge pe toţi. În plus, personalul serviciului de informaţii care fusese

amestecat în afacerea aceasta, începuse să aibă ezitări, nu se mai putea pune bază pe ei.

Ceva avea să plesnească, să explodeze şi asta cât de curând.

Kennedy era destul de conştient că până şi el putea să fie înghiţit de potopul de nemulţumiri. Mai întâi dădu telefon, apoi riscă să meargă personal la Clinica Margaret Kennedy pentru a-i vedea pe profesori şi pe Joe.

Zvonurile trebuiau să fie urmate de fapte. Trebuia să se demonstreze că Mabel era o realitate. Publicul trebuia să primească asigurări. Guvernul trebuia să primească asigurări. Oamenii de ştiinţă trebuiau convinşi.

Trebuia să mai fíe întinerit cineva, de data aceasta dând publicităţii fiecare etapă a procesului.

Fu puţin surprins că nu întâmpină obiecţii. Billings şi Hoskins păreau că îl lasă pe Joe să decidă. O făcuse foarte bine până acum şi în ce-i privea, odată recâştigat turnul de fildeş, nu aveau nici o intenţie să mai privească dincolo de zidurile lui.

O demonstraţie publică se potrivea perfect cu planurile lui Joe. Se tot gândise cum să facă să propună acest lucru.

Capitolul XVIII

Fu de ajuns un singur cuvânt despre demonstraţia publică pe care avea s-o facă Bossy pentru a calma spiritele. Zvonurile încetară brusc. Cetăţenii primiră asigurări că de data aceasta sursa lor de speranţă n-avea să fie monopolizată de nu ştiu care grup, distrusă pentru că nu se potrivea cu ambiţiile nu ştiu cărei puteri. Demonstraţiile scăzură în intensitate, dar aşteptarea, nu. Publicul adoptă o atitudine de aşteptare la pândă.

Decorul, publicitatea şi locul pentru cel de-al doilea experiment al lui Bossy îi oferiră lui Steve Flynn materialul pentru ceea ce el începu să numească opera vieţii sale.

Primul care urma promisiunii de a se face o demonstraţie fu acela că Bossy se afla în custodia întreprinderilor Howard Kennedy. Lucrul acesta făcu publicul să fie şi mai încrezător. Corectitudinea acestuia, acţiunile sale filantropice, dispreţul lui faţă de mită şi corupţie erau binecunoscute. Publicul era mai liniştit decât dacă Bossy s-ar fi aflat în mâinile guvernului. El nu pretindea că Bossy îi aparţine, ci îi fusese încredinţat până se stabilea cine este posesorul lui.

Al doilea anunţ fu că Jonathan Billings, omul de ştiinţă renumit în întreagă lume, care fusese omul-cheie în construcţia lui Bossy, avea să se supună celui de-al doilea experiment. Era normal ca al doilea experiment să fie făcut pe cel care crease maşina. Acesta era bătrân,

foarte bătrân; şi era un savant, un mare savant. Dacă cineva merita refăcut, reînnoit, perpetuat, făcut nemuritor – el era acela. Publicul, care fusese gata să-l linşeze, să-l ardă pe rug pentru vrăjitorie, plângea acum de bucurie.

— Am aflat o mulţime de lucruri, i se confesa Steve Flynn lui Joe. Am adus tinere antitalent din Corncob, Kansas şi le-am transformat în stele de televiziune. Am transformat persoane care se zgârceau să-şi plătească taxele în mari filantropi. Campania mea, care putea face dintr-un inamic public guvernator şi dintr-un guvernator un inamic public, era ceva de o frumuseţe rară. Dar asta este tot ce am putut face eu mai bun. Asta este opera vieţii mele. Ea va rămâne pentru totdeauna ceea ce a făcut cel mai bine Steve Flynn.

— Şi dacă e cumva prea bine? întrebă Joe.

— Ce?

— Dacă tu vinzi oamenilor mai mult decât poate produce Bossy?

— Te ţii de glume? Bossy a şi produs. A făcut dintr-o babă ofilită o păpuşă minunată. Publicul vrea să vadă că treaba asta se întâmplă încă o dată şi când o să vadă – oh, Doamne! Kennedy ar putea să scoată din toate liniile de fabricaţie pe care le are un râu de maşini Bossy şi tot n-ar ajunge!

— S-ar putea ca de data asta să nu meargă, rosti încet Joe. S-ar putea ca Bossy să nu reuşească să-l ajute pe Dr. Billings.

Steve Flynn rămase înţepenit lângă cablurile de televiziune care erau împrăştiate peste tot în amfiteatrul uriaş al clinicii. Căzu pe gânduri şi se uită cu ochii îngustaţi la Joe.

— Ce vrei să spui, puştiule? întrebă el.

— Kennedy s-a purtat bine cu mine, răspunse Joe Nu vreau să mergi atât de departe cu chestia asta încât să-i faci rău.

Flynn, stând cu picioarele încurcate printre cabluri, dădu capul pe spate şi izbucni în râs.

— Băiete, reuşi să îngaime el printre hohote de râs, voi, Creierele, mă omorâţi pe mine. Faci pe deşteptul, îţi spun eu. Te-am mirosit eu. Nu mi-a trebuit mult până să-mi dau seama că tu tragi sforile pe-aici. Da' cred că nu prea vezi lucrurile cum trebuie. Ai manevrat doi profesori cu capul în nori... oh, sunt nişte mari savanţi, îţi spun eu, da', cinstit, nu au atâta simţ al realităţii nici cât să deschidă umbrela când plouă. Da' pentru asta nu e cazul să ţi-o iei în cap. Howard Kennedy e cu totul altceva.

— Am vrut doar să fiţi amândoi pregătiţi pentru orice s-ar putea întâmpla, murmură Joe.

Steve Flynn se apropie peste cabluri şi-l bătu amical cu palma pe umăr.

— Lasă-ne pe noi să ne-ngrijim de asta. Noi am intrat şi-am ieşit din mai multe încurcături decât zile de viaţă ai tu. Tu numai vezi-ţi de-ale tale şi noi o să ne vedem de-ale noastre.

Flynn avea dreptate. Ei erau experţi în manevrarea opiniei publice. Joe se limita numai la indivizii din preajma lui. El ştia că la fel ca individul singur, odată obţinută o reacţie din partea lui, reacţiile care urmau din prima respectau un anumit tipar cu exactitatea unui ceas. Dar Steve Flynn era expertul care ştia care buton trebuia apăsat pentru a obţine reacţia dorită din partea maselor. Pentru a realiza planul care începuse acum să se cristalizeze în mintea sa, Joe avea nevoie de serviciile acestui expert, aşa cum avusese nevoie de expertul în fizică pentru crearea lui Bossy. Ştiinţa unuia era la fel de necesară ca ştiinţa celuilalt.

Şi amândoi îl conduceau spre intrarea bidimensională lui Bossy. Flynn îl lasă cu avertismentele lui şi începu să se ocupe de asistenţii săi din mijlocul amfiteatrului. Joe îl privi cum indica locurile unde aveau să fie aşezate în cerc scaunele care, curând aveau să fie ocupate de cei mai de seamă medici şi savanţi ai lumii.

Era ora patru după-amiază. La ora opt, dimineaţa următoare, avea să înceapă experimentul. Întins pe pat, Joe îşi trosni oasele şi încercă să se pregătească sufleteşte pentru a cina cu Billings şi Hoskins. Relaţiile dintre ei erau puţin încordate din momentul în care le devenise clar că Joe şi Mabel se îndrăgostiseră foarte tare unul de altul. Formau un cuplu de îndrăgostiţi atât de preocupaţi unul de altul încât îi excludeau pe toţi cei din jurul lor, fără să ştie sau să le pese cine-i vedea.

Billings oscila între o înţelegere amuzată şi nedumerire. Generaţiile mai tinere păreau să dea frâu liber impulsurilor fără reţineri. Pe vremea lui, se lăsa să treacă ceva timp, se dădea o oarecare atenţie avantajelor materiale, se luau măsuri de siguranţă – era, într-un cuvânt respectabilitate.

Hoskins oscila între mai multe prejudecăţi. Avea impresia, aproape siguranţa, că cel puţin într-o singură privinţă Mabel nu se schimbase. Ea nu prezenta încă nici un semn de inhibiţie în

faţa unui bărbat – sau, cel puţin, în faţa lui Joe. Pe de alta parte îl deranja faptul ca Joe profitase rapid şi în mod iresponsabil de o fată tânără şi neştiutoare. Din moment însă ce aceste două concepte erau diametral opuse şi se anulau reciproc, Hoskins adoptă în cele din urmă o atitudine obişnuită, de om obişnuit.

Dar, conform atitudinii generale a sexului masculin, acel lucru care menţinea balanţa unui comportament normal, cei doi bărbaţi îşi repetau mereu că nu e treaba lor. În această privinţă, Joe era de aceeaşi părere cu ei.

Dar el era preocupat de reacţiile lui Mabel. El se născuse după toate aparenţele cu această capacitate paranormală de a vedea în gândurile şi reacţiile celorlalţi. Chiar de la început, el acceptase lucrul acesta ca pe un atribut normal al vieţii sale. Nu fusese obişnuit cu altceva în afară de acea pânză subţire de semi-raţional aruncată peste masa de putrefacţie încâlcită, agitată, capricioasă.

Dar, pentru Mabel descoperirea ei venise brusc. Vederea psi o uimea şi o amuza şi o îngrozea alternativ. Joe menţinu continuu o parte din el în mintea ei, s-o aline, s-o liniştească, să-i amortizeze şocurile. Fotografierea fusese un chin care o îmbolnăvise. Nu era în stare să înţeleagă de ce îşi crease omul asemenea obiecte. Era absolut incapabilă să se adapteze unei societăţi care permitea frustraţilor şi obsedaţilor să impună legi şi reguli de comportare care duceau la deformarea în masă a întregii rase umane.

După şedinţa cu fotografii ea se închise în camera ei unde contactele erau mai puţin şocante şi unde, sub influenta lui Joe, începu să se acomodeze cu lumea în care trăia acum. Începu să vadă lucruri pe care i le arăta Joe – lucruri minunate pe care le realizase omul, curajul lui extraordinar, frumuseţea intelectului abia mijit, care se străduia să învingă hazardul subconştientului.

Billings nu o deprima şi, în mod surprinzător, nici Carney. Ea simţea că amândoi bărbaţii, fiecare în felul său, încercau, cum făcea şi ea, să-şi găsească un echilibru în noua stare de lucruri. Ea-şi petrecea ziua dormind foarte mult, o reacţie la extenuarea produsă de şocul psi. Când era trează, petrecea multe ore cântărind lucrurile pe care le învăţase, şi pe care le mai învăţa încă, întreruptă de scurtele vizite ale lui Billings şi Carney, căci şi aceşti oameni, care se străduiau din răsputeri să fie blânzi şi înţelegători, o oboseau foarte repede.

Trează, sau dormind, ea era împreună cu Joe tot timpul.

Acum, ea dormea, plutind în extaz cu Joe, scufundată în apele adânci, şi limpezi ale minţii ei.

El retrase o parte din sine şi dădu drumul radioului.

Sunetele stridente ale cuvintelor crainicului îi izbiră brusc timpanele, producându-i un fel de şoc:

„ ... Patru milioane de oameni care vor privi şi asculta... şi vor privi în timp ce venerabilul Dr. Billings îşi va recăpăta tinereţea... marea tragedie a vieţii, aceea că un om abia reuşeşte să priceapă ceva din viaţa, că moartea l-a şi luat, rezolvată în sfârşit...”

Joe stinse aparatul, cuprins subit de dezgust. Judecata aceasta era prea naivă pentru a pierde timpul ascultând-o, dar, fără îndoială, crainicul era convins că era foarte profund! Dar probabil că aceasta făcea parte din metodele de manevrare ale lui Steve Flynn. Era o logică strict monovalentă.

La cină, Joe constată cu uimire că Billings împărtăşea punctul de vedere al crainicului.

— Dintre noi trei, spuse Billings, ştiu că Joe poartă în mai mare măsură decât noi răspunderea pentru Bossy.

— Da, dar de cunoştinţele noastre s-a folosit Joe, protestă Hoskins. Nu vreau să minimalizez ceea ce ai făcut, Joe, dar, dacă nu punem la socoteală aportul telepatiei, nu poţi extrage ceva dintr-o minte dacă nu ai ce.

— Asta aşa e, replică imediat Joe. Sunt perfect mulţumit că aprecierea publicului va fi îndreptată asupra ta şi a doctorului Billings. De fapt, nu cred că vreunul dintre noi poate pretinde mai multe mulţimi decât oricare alta persoană care şi-a adus direct, sau indirect, contribuţia la Bossy. Fără fiecare părticică de tehnică şi pricepere, Bossy n-ar fi funcţionat, sau n-ar fi fost cu nimic superior celorlalte maşini cibernetice.

— Pentru mine, rosti Billings încet, lucrul de cea mai mare importantă este că omul nu va fi niciodată apăsat de cunoştinţa faptului că viaţa sa, dedicată muncii, nu va fi retezată. Gândiţi-vă la imensul beneficiu pe care-l realizează omenirea prin perpetuarea minţilor învăţate şi specializate la infinit.

Joe închise ochii pentru a-şi ascunde brusca tulburare. Acum, ştia că Billings încă nu era pregătit pentru Bossy. Şi totuşi, putea el să fie pe deplin sigur de aceasta? Oare Billings gândea cu adevărat astfel? Sau numai îşi imagina că gândeşte aşa? Aflat sub testarea efectivă şi a lui Bossy, îşi va da seama de greşeala lui? Încercă să întrevadă să viitorul, dar nu reuşi. Puterea de a citi viitorul venea rareori, şi niciodată când avea într-adevăr nevoie de ea.

Sau poate ideile lui erau greşite? N-avea cum ştii cu siguranţă. Cine era el, Joe Carter, să impună condiţii arbitrare pentru regenerare? Avea impresia că el sesizase un lucru pe care ceilalţi se părea că-l scăpaseră din vedere, dar putea oare să fie sigur?

Dar Bossy? Nu dăduse semne, dar era oare şi el afectat de păcatul atât de uman de a acumula erori peste erori, până la apariţia unei întregi structuri logice şi inatacabile? Dacă şi el era marcat de priceperea de a reconcilia contrariile – idealul gândirii logice curente? Dacă el greşea? Dacă Bossy îl accepta pe Billings în loc să-l respingă?

Îşi termină cina în tăcere. Billings se ridică primul de la masă. Părea că era nerăbdător să plece, dar şi să rămână. Simţise nevoia să ţină un discurs de despărţire şi să spună câteva cuvinte aparent neutre, dar pline de sens.

Hoskins păstra cu hotărâre o atitudine de medic. Joe îi zâmbi scurt lui Billings şi îi trimise un val somatic de caldă încurajare. Brusc, Billings îşi dădu seama că se purta oarecum teatral. Aşa că părăsi în grabă camera, ca nu cumva să se facă de râs.

Hoskins se duse să se mai uite o dată la Bossy, să se asigure că metalul carcasei lui strălucea, să-l privească din diferite puncte ale amfiteatrului. Acesta era adevăratul debut al mândriei şi fericirii sale. Îl privea acum pe Bossy ca pe un copil minune. Spera ca el să aibă o comportare bună la primul lui concert în public. Nu avea cum să ştie că ceea ce Joe avea să considere ca un eşec al lui Bossy, va fi interpretat de ceilalţi ca un imens succes.

Joe încercă să-şi ascundă îndoielile faţă de Mabel, dar nu avea cum. De data aceasta, el era cel consolat, iar ea, cea care-l consola. În zborul lor, imaginar, plin de extaz, ea se consolă, dăruind consolarea.

Steve Flynn era probabil singurul din grupul lor care dormea bine noaptea. Gândirea publicului era ca o orgă uriaşă. Atingând clapele potrivite, putea obţine orice sunet dorea. Ca de obicei, era foarte liniştit, fiind foarte sigur pe talentele sale.

Billings, Carney, Hoskins, Joe şi Mabel erau abia la jumătate cu micul dejun, când Steve Flynn năvăli peste ei, cuprins de febra scenei. Mabel se străduia să fie destul de puternică pentru a rezista torturii somatice pe care o exercitau asupra ei presiunile din minţite celor dimprejur, dar pe Flynn abia de putu să-l suporte cinci minute. Ea îi promise acestuia că avea să apară în faţa savanţilor; dar apoi se scuză că trebuie să părăsească încăperea pentru a merge să se odihnească, să poată face faţă chinului la care avea să fie supusă.

Începea să înţeleagă realitatea pe care i-o prezentase Joe – că un telepat trebuie să-şi dezvolte o apărătoare făcută din putere şi curaj care oamenilor normali le era complet necunoscută; că nu trebuie să lase ca lucrul acesta să se vadă în exterior, ca nu cumva să stârnească dispreţul datorat lipsei de înţelegere al celor normali, care s-ar adăuga şi el poverii; că probabil trebuia să se antreneze pentru asta aşa cum se antrenau alergătorii de cursă lungă sau înotătorii.

Flynn o urmări cu privirea în timp ce părăsea camera, dar Joe ştia că privirea era pur profesională. O măsura în minte, o fotografia, compunea pentru ea atitudini atrăgătoare, o prezenta publicului ca pe o marfă exotică. Era într-adevăr o păpuşă, dar el văzuse aşa de multe păpuşi la viaţa lui, încât îi era indiferent dacă era femeie sau cal.

Carney o urmări şi el cu privirea. În ochi i se citea uimirea, nedumerirea. N-o mai recunoştea acum şi avea senzaţia unei pierderi ireparabile; era mai mult decât dacă ar fi fost moartă. Lucrul acesta l-ar fi înţeles şi s-ar fi împăcat cu ideea; dar situaţia de-acum îl bulversase complet. Se bucura că Joe fusese de acord să-l lase să urmărească procesul întineririi lui Billings, căci poate asta l-ar ajuta să o înţeleagă din nou pe Mabel. Simţea că trebuia să facă ceva pentru a o regăsi, căci parcă o pierduse, şi nu ştia cum s-o facă.

Singur Hoskins, mândru de educaţia morală rigidă pe care o avea, văzu ceva rău în privirile celorlalţi bărbaţi întârziind asupra ei. Hoskins nu avea de unde să ştie şi probabil că n-avea să ştie niciodată că, dragostea şi priceperea lui în matematică şi mecanică, se datorau faptului că fusese învăţat că Ginta umană era ceva dezgustător şi ruşinos. Nu era destul de psihopat pentru a se erija în arbitru al moralei şi legii, dar nici destul de sănătos pentru a lua fiinţa umană drept ceea ce este. Îşi găsise adăpost în fizica impersonală, curată şi din acel ascunziş se simţea în siguranţă, crezând că poate arunca săgeţi în orice direcţie poftea.

Cei rămaşi la masă îşi terminară micul dejun şi nu le mai rămase timp pentru altceva.

Billings, aflat parcă în transă, se îndreptă împreună cu Hoskins şi Flynn către amfiteatru unde, deja, câţiva savanţi renumiţi îşi ocupau locurile pe scaune.

Joe şi Carney plecară împreună cu Mabel, pentru a fi alături de ea când venea timpul ca ea să apară în faţa publicului şi a camerelor de luat vederi.

Pe timpul nopţii, Bossy fusese mutat în centrul amfiteatrului, în vecinătatea unei mese de operaţie. În jurul spaţiului ocupat de ei, urcau şirurile de scaune, adesea ocupate de studenţii de la facultatea de medicină şi de la clinica lui Kennedy; uneori, locurile erau ocupate de aceleaşi personalităţi ale medicinii, cu ocazia conferinţelor ţinute de vreo mare personalitate, pentru a-şi îmbogăţi cunoştinţele. Astăzi, ele erau ocupate de cele mai mari nume din întreaga lume.

Deasupra mesei de operaţie, suspendată de o macara care permitea mişcări laterale, se aflau obiectivul şi corpul unei camere de luat vederi. Camera putea fi manevrată prin comandă de la distanţă în aşa fel încât fiecare centimetru de masă să poată fi ţinut sub observaţie.

Alte camere de luat vederi erau aşezate astfel încât să surprindă celebrităţile pe măsură ce-şi făceau apariţia, să prindă remarcile inteligente care aveau să uimească lumea. Dar, ca şi cum şi-ar fi repetat rolurile, perlele sclipind de inteligenţă întârziau s-apară. Celebrităţile care păşeau pe uşă şi erau identificate spre delectarea lumii din faţa televizoarelor, menţineau o atitudine generală de „aşteaptă să vezi”. La un semn al lui Steve Flynn, băieţii cu microfoanele renunţară la a-i mai întreba pe savanţi ce părere au despre toată treaba, şi îi anunţau pur şi simplu, cu voci ce deveniră tot mai puţin entuziaste. Agitaţia scăzu de la temperatura unui eveniment sportiv de gală, până la aceea de simplu decor.

Trei medici consultanţi se aflau deja la datorie. Nu prea ştiau exact în legătură cu ce aveau să fie consultaţi, dar erau cu toţii echipaţi corespunzător; cu măşti, halate şi bonete albe. Le lipsea numai bisturiul strălucitor în mână, şi se simţeau cam stânjeniţi de lipsa lui. Crezul lor, „când ai îndoieli, taie şi află”, nu prea se potrivea aici. El urma să fie înlocuit în cazul de faţă, cu o atitudine de scepticism exagerat faţă de experiment.

O latură a încăperii fusese cedată cabinelor de sticlă ale comentatorilor aşteptaţi să apară, pentru reporterii de presă şi fotografi.

Când Joe intră intră cu Mabel şi Carney, întreaga baterie de camere de televiziune se orienta asupra lor, şi, un moment, comentatorii părură să aibă impresia că aveau de anunţat derby-ul din Kentucky, cu cele două favorite aflate la egalitate înainte de fluierul final. Privirile celor din sală, însă, nu împărtăşiră entuziasmul lor. Ochii lor erau aţintiţi asupra lui Mabel, studiind-o cu răceală; iar

gândurile din spatele ochilor erau modelate după tiparul psihiatrului Închisorii

Deşi se oţelise pentru a rezista şocului, Joe o simţi cum se clatină gata să-şi piardă controlul, sub focul înteţit al bateriei îndreptate spre ea. El îşi folosi toată puterea pentru a o linişti şi contracara loviturile cele mai puternice. Nu despre cinism şi neîncredere era vorba, acestea puteau fi suportate. Cel mai tare lovea convingerea preconcepută că aşa ceva nu era posibil.

— Nu pot să fac faţă, Joe, îi transmise ea în gând.

— Ei aşteaptă ca tu să recurgi la vreun tertip femeiesc pentru a-i păcăli, făcându-i să te simpatizeze, încercă el să o ambiţioneze.

Ea se smuci din braţul lui, tocmai când se pregătea să intre într-o secţiune delimitată de sfori şi păpuşi în mijlocul arenei. Mai înspăimântători decât fiarele sălbatice care-i sfâşiau pe gladiatori erau aceşti romani setoşi de sânge care stăteau în scaunele lor sigure, convinşi de dreptul lor solid şi mereu neschimbat de a aproba sau respinge.

Toate camerele erau îndreptate asupra ei. Patru milioane de oameni priveau gata să aprobe sau să respingă.

— Domnilor, rosti ea clar, nu sunt o păcăleală.

Apoi se întoarse şi ieşi din încăpere, singură. Joe se supuse dorinţei ei transmise mental şi nu încercă să o însoţească.

Cei care umpleau încăperea auziră cuvintele ei cu urechile, dar nu cu mintea. Asemeni unul psihiatru, ei nu aveau nevoie să vadă dovada pentru a cunoaşte adevărul în această problemă. Era de aşteptat; din moment ce nu-şi aminteau potopul de dojeni ignorante care îi fixaseră în tipare încă de când mergeau de-a buşilea, ci erau convinşi că omului îi era dat să deosebească ce e bine de ce e rău. Cu sau fără această reprezentaţie teatrală, care nu putea să prostească pe nimeni, ei ştiau dinainte adevărul.

Nu-şi aminteau, pentru că nu le convenea să-şi aducă aminte că, aproape cuvânt cu cuvânt, pas cu pas, lucrul acesta se mai întâmplase cel puţin odată, când fusese prezentată anestezia pentru prima dată. Nu le convenea să-şi aducă aminte că ortodocşii reuşiseră la fel de bine să arate falsitatea şi şarlatania fiecărui pas înainte pe care îl făcuse omenirea în ascensiunea ei lentă către înţelegere. Ei erau experţi. Dacă vreunul din aceste lucruri ar fi fost posibile, ar fi fost normal ca ei, experţi fiind, să fi ştiut de la prima vedere

În timp ce Joe şi Carney se aşezau la locurile lor, Joe se întreba dacă vreunul dintre ei a citit vreodată o pagină de istorie. Sigur că nu, cum s-o fi făcut? Oricum erau orbi şi ar fi văzut doar cuvintele tipărite.

Cu toată tulburarea sa, Joe reuşi totuşi să se amuze pe seama mărunţelului Decan care stătea chiar lângă Carney. Doctorul din Copenhaga voia să fie amabil, dar fără a exagera. Era conştient că fusese prins de obiectivul camerelor de televiziune când îi urmăriseră pe Joe şi Carney până la locurile lor. Oare să le vorbească? Sau să-i ignore? Ei erau evident nişte persoane însemnate din moment ce fuseseră împreună cu... femeia aceea. Pe de altă parte, ce-ar gândi patru milioane de oameni dacă le întorcea spatele?

— *Je suis tres heureux de faire votre connaissance,* i se adresă el formal lui Carney.

I se păru că acest compromis rezolvă mulţumitor dilema dacă nu se adresase niciunuia în limba maternă.

— Bine, bine, mormăi Carney drept răspuns, cu aroganţa omului stânjenit.

Decanul era chiar mulţumit că fusese respins; acum nu se mai simţea obligat să converseze cu ei. Se întoarse să discute cu vecinul din cealaltă parte, dar ochii săi, la fel cu ai tuturor celor aflaţi în amfiteatru fuseră atraşi spre uşa anticamerei pe care tocmai intrau Hoskins şi supraveghetorul Jones. Hoskins îşi ocupa locul alături de Bossy, simţindu-se ca un adolescent care nu ştia ce să facă cu mâinile şi cu picioarele. El era aici o piesă de decor a lui Flynn, ca şi medicii consultanţi; ştia lucrul acesta, îi displăcea şi-şi arătă neplăcerea uitându-se urât la camerele de luat vederi.

Supraveghetorul Jones, ca majordom superior, păşi către microfon, aruncă o privire scurtă către ceasul din perete care arăta exact ora 8:00 a.m., surâse afectat în beneficiul a patru milioane de telespectatori şi se înclină în semn de respect către auditoriu.

Cu o demnitate studiată, cu acea rezervă pedantă atât de dragă clanului şi, în felul lui, teatral ca o actriţă de mâna a doua într-o piesă burlescă, el ură bun-venit acestor gentlemeni care veniseră din întreaga lume pentru acest eveniment istoric

— Nu-i aşa că e un dobitoc? şopti Howard Kennedy în urechea lui Joe.

Bătrânul se strecurase înăuntru în timp ce Hoskins şi Jones făceau semne spre camerele de televiziune. Radia de mândrie pentru felul în care se purtase supraveghetorul. Făcuse exact ceea ce era mai pe placul distinşilor gentlemeni

Joe zâmbi, apreciind viclenia lui Kennedy, dar în momentul acela Billings îşi făcu apariţia pe fundalul întunecat al intrării. Nefiind prea priceput în ale teatrului, el apăruse în timp ce Jones rostea ultimele cuvinte, căci venise prea devreme. Supraveghetorul intenţionase să îndrepte camerele spre uşa de la intrare la momentul propice cu un semn al mâinii, aşa cum se obişnuia, dar camerele de televiziune găsiră şi singure locul.

Billings era îmbrăcat într-un halat de casă şi-n papuci. El aruncă o privire scurtă spre Hoskins şi se uită cercetător în direcţia lui Joe, apoi îşi ţinu privirile aţintite în podea. Unul dintre medici îl conduse la masă, aşa cum se obişnuia la o operaţie.

Camerele de televiziune parcă înnebuniseră, prezentând vederi din profil, de dedesubt, de deasupra, prim-planuri şi montaje

Billings se apropia de microfon.

— Aş dori ca dumneavoastră, domnilor, să înţelegeţi, rosti el clar, că acesta este un experiment ştiinţific ca oricare altul Aş fi preferat ca înaintea acestei demonstraţii să fi avut posibilitatea să fac mai multe experimente. Sunt atât de mulţi factori pe care noi nu-i înţelegem încă, şi de aceea demonstraţia este prematură, cu mult prea prematură.

Reuşise să capteze atenţia auditorului Acesta era limbajul pe care îl înţelegeau şi-i acceptau. Analizând câmpurile somatice din încăpere, Joe simţi că scepticismul era în scădere.

— În fazele de început ale fiecărui nou avans al ştiinţei, nu există niciodată garanţia succesului, continuă Billings. Numai după ce sunt izolate impurităţile şi oscilaţiile, şi învăţăm să le compensăm, putem aştepta o reuşită. În cazul de faţă este vorba de însăşi oscilaţiile fiinţei umane. Nu ştim încă ce constante vor duce la un rezultat pozitiv şi care sunt oscilaţiile care vor duce la un eşec.

Câţiva din cei aflaţi în sală dădură din cap aprobator. Asta mai semăna cu ideile lor.

— Că rezultatul obţinut aici va fi pozitiv sau negativ, asta nu va însemna prea mult. Oricum are să fie, vă rog, fiţi rezervaţi în judecăţile de valoare.

Se-ndepărtă de microfon şi se înapoie la masa pe care trebuia să se întindă, unde se dezbrăcă de halat şi-şi dădu papucii jos. Ca o concesie faţă de atitudinea încă rigidă a câtorva din spectatorii săi, care erau atât de revoltaţi de propriile lor porniri obscene faţă de corpul omenesc încât nu suportau să se uite la el, Billings rămase într-un slip alb.

Dr. Billings îşi arăta din plin cei şaptezeci şi doi de ani. Pielea îi era albă-vineţie şi atârna ca nişte pliuri, ca şi cum permanenta atracţie a gravitaţiei din toţi aceşti ani ar fi învins rezistenţa muşchilor care îi păstrau netezimea. Întregul lui corp atârna de parcă nu s-ar mai fi putut opune atracţiei constante, insidioase, a gravităţii.

— Sunt gata, Duane, rosti el către Hoskins.

Hoskins dădu din cap cu mişcări rigide, apoi făcu un semn scurt către unul dintre doctori. Îl ajutară pe Billings să urce pe masă. La fiecare gleznă, unde pulsul bate la suprafaţă, în scobitura interioară a genunchiului, la încheieturile mâinilor, la tâmple, sub placa occipitală, unde coloana vertebrală se îmbină cu craniul, în fiecare din aceste puncte îi fu plasat câte un electrod sub piele şi fixat cu feşe.

— Vei aplica aceeaşi terapie pe care ai folosit-o pentru Mabel, îi spuse Billings lui Bossy.

Celor din sală li se tăie respiraţia. Îi vorbise ca unui medic. Înţelegerea lor, obţinută prin cuvintele sale alese, rostite mai devreme, era acum anulată. Nu se vorbeşte normal cu o maşină despre terapia medicală. Se acţionează reostate, se manevrează leviere, se apasă pe butoane, se fixează lungimi de undă, timpi, sau cel puţin se introduce o cartelă cu instrucţiuni.

— Ia stai puţin! strigă unul dintre medieri asistenţi. Ce i-ai făcut maşinii mai înainte?

— Nimic, răspunse scurt Hoskins. Absolut nimic. Bossy şi-a însuşit procesul terapiei de la Dr. Billings când acesta a fost aplicat pentru Mabel. Bossy reţine şi aplică ceea ce învaţă. S-a făcut o largă informare despre felul cum face lucrul acesta.

Toţi cei din sală îşi întinseră gâturile să prindă schimbul de cuvinte.

Medicul asistent cedă, dar nu era convins. Era clar că moşmoniseră ceva pe la maşină mai înainte, iar acum foloseau şarlatania de cea mai joasă speţă ca să-i impresioneze pe creduli O maşină care putea prelua un lucru atât de complex cum era terapia psihosomatică la o simplă comandă! Absurd!

Billings se întinse pe masă. Bossy nu făcea nici un zgomot, cu excepţia unui bâzâit slab, subţire. Billings închise ochii. Aparatele de înregistrare, afişate la vedere, arătau că pulsul lui era în scădere, iar respiraţia devenea mai adâncă şi neregulată. Ecranul encefalografului începu să arate, curbe ritmice, caracteristice hipnozei.

Dar orice medic din sală ar fi putut să spună cum se poate simula aşa ceva.

Timp de o oră, nu se întâmplă nimic. Asistenţa începea să devină nerăbdătoare. Ce era de văzut acolo? Un om întins pe o masă, cu nişte fire prinse de el. O maşină lângă el. Asta nu constituia cine ştie ce distracţie.

Steve Flynn era mai nerăbdător ca ceilalţi. Când produci un miracol pentru public, acesta vrea să vadă focuri de artificii. Îşi părăsi locul şi coborî în arenă.

— Ce se întâmplă? îl întrebă el pe Hoskins.

Hoskins ridică din umeri.

— Nu ai nici o posibilitate să afli? întrebă Flynn.

Hoskins se întoarse către Bossy.

— Poţi să prezinţi un raport al progreselor?

— Nici un progres, fuseră cuvintele apărute instantaneu pe ecran.

Acest mesaj vizual răscoli lumea. Urmă un oftat de nervozitate. Stătuseră lipiţi de ecranele televizoarelor timp de o oră pentru nimic?

Flynn dădu din cap exasperat. Făcuse planuri detaliate pentru fiecare pas până la acest punct şi schiţase câteva planuri pentru momentul când Billings avea să coboare de pe masă cu aspectul unul tânăr suplu debordând de tinereţe. Dar, cât avea să dureze terapia, asta nu prea ştia. Presupusese că o să se desfăşoare o activitate intensă, cu doctori discutând aprins despre bisturie, suturi, bandaje, forcepsuri. Îşi imaginase impasuri ale maşinii cu momentele critice şi pe Hoskins luptând din răsputeri să-l aducă pe Billings la viaţă, un public cu răsuflarea tăiată, minunându-se ori de câte ori era depăşit momentul de criză.

Dar aşa – nimic!

O jumătate de oră mai târziu, la 9:30, Hoskins îşi repetă întrebarea. Răspunsul fu acelaşi: „Nici un progres”.

La ora unsprezece, Billings se trezi şi se ridică în capul oaselor. Era tras la faţă şi ochii îi erau plini de durerea eşecului.

— Haide să mai încercăm o dată de la început, rosti el încet

Se întinse iarăşi pe spate.

— Ce se întâmplă? îl întrebă Flynn pe Hoskins.

— Nu ştiu, răspunse Hoskins.

Asistenţa fu străbătută de un murmur. Un om de ştiinţă ar fi trebuit să ştie.

Flynn se întoarse disperat către şeful său, Kennedy. Ochii îi căzură pe Joe.

— D-le Carter, spuse el pe neaşteptate, ne puteţi spune ce se întâmplă?

Pentru o secundă, Joe fu aproape gata să refuze să răspundă. Apoi hotărî că o dată tot trebuie să afle, aşa că, de ce nu acum?

Se ridică în picioare, strecurându-se pe lângă genunchii lui Kennedy. Se postă la microfon, cu faţa spre camerele de televiziune.

— Toţi oamenii de ştiinţă din sală ştiu, dar pentru telespectatorii care nu ştiu, terapia psihosomatic se aplică printr-o formă de uşoară hipnoză, în care pacientul rămâne conştient, dar poate coopera mai bine cu terapistul. Terapistul nu are comandă asupra pacientului. Dacă la un moment dat pacientului i se cere să renunţe la o convingere pe care acesta o consideră mai importantă decât tratamentul, terapistul este învins. Nu se poate înregistra progresul. Se pare că Dr. Billings nu poate să renunţe la unele convingeri ferme pe care el le consideră corecte.

Renunţă să mai ofere alte explicaţii. Medicii trebuiau să ştie că erau pacienţi pe care nu-i putea ajuta. Fiecare dintre ei, care practicase psihoterapia de orice fel, trebuie să fi avut pacienţi care preferau să rămână la propriile interpretări în loc să le adopte pe cele ale medicului, în ce priveşte restul publicului, era mai bine să li se ofere un subiect care să le ocupe gândurile o vreme.

După aceasta, merse înapoi la locul lui.

Kennedy îl privi îngustându-şi ochii.

— Acesta e şi cazul meu, nu? mormăi el când Joe se aşeză.

— Da, răspunse el.

— Nu poţi să forţezi puţin lucrurile? îl întrebă Flynn pe Hoskins. Dacă asta este piedica, intensifică puţin energia şi fă-l să renunţe la convingeri.

Joe se ridică din nou şi vorbi de acolo, de sus.

— Felul acesta de terapie, adică folosirea forţei pentru a determina un om să renunţe la convingerile sale, a fost încercat de la începuturile istoriei. Cred că până acum ar fi trebuit să învăţăm că nu dă rezultate.

Cel din sală începură să se agite uşor. Tânărul acesta, orice ar fi fost el, prea îşi dădea importanţă.

În momentul acela, Billings se ridică din nou în capul oaselor şi începu să-şi deconecteze electrozii prinşi de corp. Pe ecranul de comunicare al lui Bossy erau scrise patru cuvinte care spuneau totul: „Nu e posibil nici un progres.”

Capitolul XIX

Joe, Steve Flynn şi Howard Kennedy stăteau în biroul industriaşului fără să scoată o vorbă. Kennedy rămăsese rezemat cu spatele de biroul uriaş privind pierdut pe fereastra imensă prin care se vedea oraşul şi golful. Steve Flynn studia ziarele cu un zel care seamănă a masochism, citind până şi articole mărunte de pe prima pagină, de parcă, dacă tot i se pusese sare pe rană, voia, să sufere totul deodată.

Joe stătea rezemat pe scaun, confortabil şi calm, aşteptând de la ceilalţi să încropească vreun plan de viitor.

El ştia că ameninţarea pentru progresul omenirii nu venea de la savantul care construieşte şi verifică structura unei teorii sau a unei metode, ci de la discipolii acestuia. Oricare ar fi universitatea la care studiază, oricare ar fi diploma obţinută, adevărul era că, după cum observase el din studierea gândirii oamenilor, majoritatea oamenilor, chiar şi savanţii, nu au curajul să urmeze marile nume ale ştiinţei; ca,

chiar dacă ei o numesc ştiinţă, se bazează de fapt pe structurile care le oferă încredere. Şi, odată ce o structură le scapă din mână, îşi însuşesc o alta, pe care o păzesc cu o devoţiune disperată, ca nu cumva şi aceasta să fie ameninţată. Şi dacă, practicându-le, ajung să aibă succes, atunci pentru ei devine imposibil să mai accepte un alt adevăr în afara celui propriu. Funcţionează, deci este corect. Creatorul originar, posedând o inteligenţă flexibilă, capabilă să pornească de la vechi şi să creeze noul, ar fi fost probabil în stare să conceapă şi altă structură în afară de cea proprie; dar discipolii săi au mereu dovada propriei infailibilitaţi în faţa ochilor.

Joe percepea evidenţa; că orice teorie este adevărată în tiparul care i se potriveşte; şi orice teorie este falsă în afara sistemului său de coordonate. Ştia acum, şi Bossy îi întărise convingerea, că niciodată respectarea teoriei ca fiind absolută, ci frecventa ei aplicare şi respectarea limitelor ei, asigură succesul.

De aceea, organismul în dezvoltare al consideraţiilor speculative se sufocă în coşciugul blindat al religiei ortodoxe.

Iar ortodoxia era în floare.

Bossy era ceva nou. Bossy nu se potrivea în tiparul structurii lor; de aceea Bossy era, PER SE, o eroare. Aveau să se îndrepte bucuroşi spre mormânt, singuri şi mândri până la ultima răsuflare, de dreptatea lor.

— Ascultaţi ce spune Dr. Frederic Pomeroy, rupse Flynn tăcerea, şi citi cu voce tare, fără a aştepta aprobarea lor.

— „Ar trebui să ne amintim că niciodată n-a existat intenţia ca Bossy să fie mai mult decât un mecanism de prevenire a accidentelor pentru avioanele noastre ultrarapide. A pretinde că posedă calităţi terapeutice, nu este decât o manevrare a inteligenţelor noastre. Când adevărul despre cazul Mabel Monohan va fi descoperit – şi va fi, cu siguranţă, nici o teamă despre asta, –vom afla, fără îndoială, că publicului i-a fost jucată o farsă ruşinoasă."

Flynn dădu un bobârnac paginii

— Asta este esenţa majorităţii comentariilor, spuse el. Sau poate aţi vrea să auziţi ce are de spus Dr. Eustace Fairfax, psihiatru consultant la Departamentul de Poliţie din San Fransisco.

Kennedy se răsuci cu scaunul spre el. Ochii îi erau întunecaţi, dar se chinuia să zâmbească.

— Asta-i ăla care a văzut-o pe Mabel la închisoare, nu-i aşa?, întrebă el.

Steve răsfoi câteva pagini ale ziarului. Comentariile doctorului Eustace Fairfax erau rătăcite printre reacţiile unor minţi mai puţin luminate.

— „Au existat unii profani”, citi Steve, „care au dispreţuit opinia şi sfatul unui profesionist. Au existat unele personalităţi ale vieţii publice care au preferat să-şi aplece urechea la impulsurile emoţionale ale gloatei. Au existat unii care s-au găsit să mă ridiculizeze când am afirmat că Mabel Monohan este o tânără dezaxată care ar trebui închisă într-un spital. Poate că acum îşi vor aminti ce afirmaţii au făcut, iar pe viitor vor lăsa problemele bolnavilor psihici pe seama celor calificaţi să se ocupe de ele.”

Le apăru clar în faţa ochilor figura slabă, de fanatic, nasul alungit, cu nările palpând de indignare, ochelarii lucioşi strălucind de venin, triumfători. Dr. Eustace Fairfax era un psihiatru ca la carte, care, prin transformarea consideraţiilor vagi ale autorităţii în articole esoterice de comandant, devenea el însuşi autoritate.

Citatul îl determină pe Joe să nu mai aştepte. Hotărî că era timpul să le spună celorlalţi doi care era direcţia de marş.

— E clar că nici unul dintre ei nu şi-a dat scama că experimentul a fost un succes total, spuse el încet

Steve Flynn aproape se răsturnă de pe scaun. Rămase cu gura căscată şi cu privirile înţepenite pe Joe. În ochii lui Kennedy licări mândria şi aprobarea.

— Mă tot întrebam când o să te hotărăşti să ai încredere în noi, Joe, spuse el.

Steve închise gura cu un clămpănit şi ochii i se îngustară de furie.

— Nu-nţeleg! îngăimă el. Nu-nţeleg absolut nimic. Vrei să spui că ştiai ce-o să se întâmple, că Bossy n-o să reuşească în cazul lui Billings şi ne-ai lăsat să facem toată tevatura asta şi să ne facem de râs?

— Adevărul, spuse Joe moale, este că nu ştiam, nu cu siguranţă. Trebuia să aflu. Am încercat să-ţi temperez avântul publicitar. Aş fi preferat ca experimentul să se desfăşoare într-un secret absolut; adică, pentru început. Mai târziu, mi-am dat seama că e cu atât mai bine dacă publicitatea eşecului e mai mare. Este un lucru bun că omenirea ştie acum exact împotriva a ce se ridică.

— Chiar acum am să stabilesc împotriva a ce sunt eu, spuse Steve scârbit

Joe simţea scăderea tensiunii somatice pe măsură ce Flynn dădea frâu liber furiei sale.

— Uite ce e, continuă el, ce poate sau nu poate să facă Bossy nu e treaba mea. Dar, mi-ai cerut să fac ceva. Mi-ai cerut să determin publicul să-l placă pe Bossy. Aşa că eu fi dau drumul şi pun totul la punct, pun la cale o lucrătură de zile mari, ce mai, opera vieţii mele. Şi-acum aflu că tu aşteptai exact opusul a ceea ce aşteptam eu.

Se răsuci spre Kennedy şi întrebă, cu o notă de acuzaţie în glas:

— Şi dumneavoastră aşteptaţi acelaşi lucru, domnule Kennedy?

— Avem ceva îndoieli, îi răspunse Kennedy calm. Având în vedere cele ce-mi spusese Joe prima dată când ne-am întâlnit, aveam îndoieli.

— Nu a fost o păcăleală deliberată, Steve, spuse Joe şi şterse ultimele urme de revoltă din mintea lui Steve. N-am ştiut cum are să iasă. Am sperat să iasă aşa cum a ieşit, dar n-am ştiut sigur dinainte.

— Nu-nţeleg, repetă Steve şi de data aceasta vocea lui trăda suferinţa. E ceva daca nu m-ai păcălit deliberat, dar ... oh, Doamne!

— Ştii câte ceva despre copaci, Steve? întrebă Joe.

Flynn se răsuci spre el şi-l privi încruntat. Creierele astea! Nu ştiai niciodată ce conexiuni urmează să apară. Cum naiba de reuşeau să ducă o treabă la bun sfârşit, când nu erau în stare să rămână la subiectul în discuţie mai mult de două minute. Oh, Doamne!

— Iar nu-înţeleg răspunse el, şi-şi păstră pentru sine părerea despre zăpăceala interlocutorului său.

— Într-o pădure de copaci uriaşi, spuse Joe, puieţii se ofilesc şi mor. Ei au nevoie de lumina soarelui pentru a creste; dar nu pot s-o aibă. Numai în vecinătatea ferigilor, pe la marginile pădurii, reuşesc să găsească spaţiul adecvat creşterii lor. În mijlocul pădurii, singurele plante care reuşesc să supravieţuiască sunt cele care pot trăi în semiîntuneric. Ele supravieţuiesc în acele condiţii, dar n-ar supravieţui în altele; n-ar putea supravieţui în condiţii normale. N-ar putea supravieţui sub lumina directă a soarelui. Situaţia asta o regăseşti şi în civilizaţia umană. Schimbările semnificative vin întotdeauna dintre ferigi; ele nu pot apărea dintre copacii uriaşi.

Era clar că Steve tot nu înţelegea nimic.

— S-ar putea să sune ca un paradox, explică Joe, dar moartea însăşi este un factor de supravieţuire. Mediul înconjurător este supus schimbării. Singura viaţă care poate rezista este aceea care poale face faţă schimbării. Asta înseamnă că fiecare formă de viaţă trebuie

să încerce mereu noi tipare mutante aşa încât, atunci când apare schimbarea, să existe acele mutaţii capabile să-i facă faţă.

— Ai observat vreodată, vorbind despre specie, că resturile de conifere otrăvesc pământul în jurul lor încât nici o altă specie nu creşte în vecinătate? O idee, care are însuşiri de conifer, face acelaşi lucru. Dar resturile copacilor cu frunze căzătoare, care suferă o moarte aparentă pe timpul iernii, îmbogăţesc solul. Un vlăstar de altă specie are şansa să supravieţuiască.

Kennedy închise ochii şi rămase tăcut, abia respirând.

— Şi eu care am fost totdeauna aspru cu fiul meu, spuse el. Nu e de mirare că n-a putut să crească.

— Mie va trebui să-mi faci nişte desene, spuse Steve cu nedumerire în voce. Şeful înţelege, dar eu nu reuşesc.

— Motivul pentru care Mabel a putut răspunde la terapia lui Bossy este foarte simplu, explică Joe. În ciuda felului de viaţă pe care a dus-o, Mabel era în sinea ei o adeptă a regulilor morale, artificiale pe care le-a impus civilizaţia noastră. Lucrul acesta este mult mai frecvent decât ne dăm noi seama. Ea a dus o viaţă de păcat, o viaţă încărcată de nelegiuiri. Conform convingerilor sale interioare, ea ar fi trebuit să fie pedepsită pentru asta, dar, în loc să se întâmple aşa, ea a prosperat. Cu cât îmbătrânea, cu atât era mai derutată. Omenirea una spune şi alta face; enunţă un întreg cod etic şi apoi prosperă în urma violării lui. Mabel era cinstită, nu reuşea să pună de acord ceea ce se întâmpla cu ceea ce ştia ea. Ea rătăcea în neştiinţă, confuză, neputând să-şi explice de ce educaţia omului şi comportamentul lui au prea puţine, sau nimic, în comun.

— Ea voia răspunsuri la toate. Voia răspunsuri adevărate, nu simple confirmări a ceea ce bănuia deja. Filtrul prejudecăţilor ei avea atâtea goluri încât ideile au putut pătrunde spre ea fără a fi fost în prealabil deformate de convingeri preconcepute. Mabel era pregătită pentru terapie.

— Dar Dr. Billings nu era, spuse Kennedy.

— Aşa este, aprobă Joe. Dr. Billings şi-a construit un renume mondial pe baza unei structuri pe care o considera corectă. Intelectualul, el este capabil să considere că şi alte structuri pot fi valabile, dar faţă de convingerea sa interioară că a lui trebuie să fie mai corectă, deoarece s-a dovedit funcţională, celelalte sunt simple exerciţii mentale. Pe moment, a încetat să se mai joace cu cuvintele şi s-a cramponat de propriile convingeri. Numai bazele monovalente

erau cele corecte. Mabel dorea să ştie; Billings ştia deja, sau cel puţin credea că ştie.

— Nu văd ce are de-a face asta cu copacii, rosti mecanic Steve Flynn.

— Omul reprezintă o mutaţie a vieţii în care intelectul are şansa de a dovedi că merită să supravieţuieşti. Până acum, n-a reuşit însă, după cum poţi să-ţi dai seama. Toate aceste forme de viaţă înfloresc cu măreţie pentru o perioadă, apoi mor. Dar, timpul universal este un timp foarte lung. Omul va trebui să-şi îmbunătăţească recordul înainte de a putea spune că intelectul este superior materiei amorfe şi plantelor.

— Faţă de acele patruzeci de milioane de ani omul a înregistrat aproximativ şapte mii de ani de recorduri istorice. Dar omul se comportă ca şi când, şi pare convins, că ar deţine deja răspunsuri la întrebări, că pentru omenire n-a mai rămas nimic de făcut pentru următorii patruzeci de milioane de ani în afară de a imita omul de azi.

— Copacii, îi reaminti cu încăpăţânare Steve.

— Întotdeauna oamenii au fost de părere că nemurirea e foarte importantă pentru că ar păstra creierele valoroase, le-ar da mai mult timp pentru a-şi termina opera.

— Când ceva încetează să mai crească, ajungând la dezvoltarea maximă, începe să moară. Orice idee monovalentă este limitată la un anumit număr de tipare, dar un om care se cramponează de o idee monovalentă încearcă s-o facă să se potrivească tuturor tiparelor. O distorsionează până rezultă o monstruozitate, care o abate de la ţelul ei şi-i neagă propria valoare. Propriile ei tensiuni şi distorsionări o distrug şi pe om împreună cu ea.

— Una din legile vieţii ale universului, din moment ce viaţa este o parte componentă şi nu o excepţie a universului este că schimbarea există. Dar o idee monovalentă, prin definiţie, neagă posibilitatea schimbării. Bossy este un instrument ştiinţific. Instrumentele ştiinţifice nu funcţionează prin negarea legilor de bază ale energiei materiale. Bossy nu poate să restaureze un organism care le neagă.

— Prin afirmaţiile pe care le-a făcut seara trecută, am bănuit că Dr. Billings n-a putut să se lepede de valorile monovalente învechite şi uzate pe care şi-a clădit întreaga viaţă. Dar, vezi asta nu este decât teorie. Şi n-am avut de unde să ştiu ce avea să se întâmple până ce nu a fost făcut testul. Nu am încredere în teoriile care nu pot fi demonstrate, în special când acestea se bazează pe suportul altor teorii care nici ele nu pot fi demonstrate. A trebuit să văd dacă Bossy

funcţionează la nivelul de bază, sau dacă nu este cumva o maşinărie oarecum superioară, care hipnotizează celulele pentru a le determina să se regenereze.

— Mă şi văd vânzând gogoşile astea publicului spuse Steve bosumflat. Oh, Doamne!

Kennedy nu se putu abţine să nu zâmbească.

— Conifere, continuă să bombăne Steve, copaci cu frunze căzătoare, civilizaţii, patruzeci de milioane de ani, legile energici-materiale, idei monovalente – oh, Doamne!

Scoase o ţigară şi până şi bricheta păru că nu mai pocneşte tare ca de obicei.

— Iar acum, după cum s-au desfăşurat lucrurile, oricum publicul nici n-ar mai vrea să audă de Bossy.

Capitolul XX

Lucrul de care Steve Flynn avea ca adevărat nevoie era un somn bun. Dimineaţa următoare se trezi plin de optimism şi nici nu mai era aşa de sigur că a simţit vreo clipă că se dă bătut.

Asta era necazul când te aflai în compania unor Creiere. Ăştia erau aşa de zăpăciţi că-i zăpăceau şi pe alţii. Simplul fapt că te aflai în preajma lor, că-i ascultai vorbind, te făcea să nu mai ştii ce era important şi ce nu. Faptul că stătuse în preajma indivizilor ăştia îl făcuse să uite că avea o treabă de făcut, o treabă simplă. Să-i facă pe Bossy plăcut publicului, asta era tot.

Mare fraier fusese! Exemplul cel mai important, de care avea nevoie, cu care putea să dea lovitura cea mare, era Mabel. Şi el n-o folosise aproape deloc. Păpuşa avea picioare, avea dinţi, cei trebuia mai mult unui om de publicitate? Nu trebuia decât să le zâmbeşti**,** fetiţo, şi-ar fi înghiţit găluşca.

Până să ajungă la biroul lui din clădirea Kennedy, avea deja schiţat un plan de bătaie. Dispunea şi de subordonaţi băieţi şi fete de cea mai mare clasă, care să se ocupe de detalii.

Publicul o voia pe Mabel! Pe Mabel o s-o aibă. Era cum nu se poate mai simplu.

Fluiera uşor şi-şi pocnea bricheta aurie, în timp ce şefii Departamentului de Publicitate se adunau în grabă pentru şedinţa pe care le-o anunţase. Pe feţele lor se vedea cât se bucură pentru că-l vedeau bine-dispus.

Ieri, toată ziua, nu ştiuseră ce să facă. Fuseseră ca nişte dansatori îngheţaţi în poziţia în care-i surprinsese oprirea bruscă a unei melodii îndrăgite. Totul se dusese de râpă odată cu eşecul lui Bossy, iar timpii morţi fuseseră groaznici. Până seara le venise să se spânzure, şi numai stupoarea celorlalţi, mai tari ca ei, îi întărise pentru a supravieţui până dimineaţa următoare. Dar acum totul era din nou bine. Şeful fluiera şi-şi pocnea bricheta.

Flynn avea nevoie numai să le traseze liniile generale ale campaniei, în rest, erau şi singuri capabili să prindă o idee şi ştiau ce să facă din ea. Muzica pornise din nou pentru birourile de relaţii cu publicul.

Completându-se unul pe altul ca o echipă bine sudată, părăsiseră grăbiţi, biroul şefului nerăbdători să creeze variaţii pe tema dată. Steve îi făcu semn şefului de la departamentul producţie să aştepte până ce dă un telefon.

Poate că mai era ceva nou de aflat.

Steve era aşa de bine-dispus încât nu-l supără nici măcar refuzul lui Joe de a-i permite s-o deranjeze pe Mabel.

Mabel nu putea să dea ochii cu fotografii şi fotoreporterii? Grozav, băiete! Minunat. Teribilă individă. Apropo, da' ce-avea? Un fel de şoc? Formidabil. Era mai mult decât atât. Cu atât mai bine... Băiete, de ce n-ai spus asta mai devreme? Băiete, eşti de-a dreptul tâmpit! Tu nu vezi, amice? Mabel s-a trezit dintr-o comă profundă pentru a apărea în faţa savanţilor lumii! Voi, Creierele mă omorâţi cu zile. Nu-ţi dai seama ce-i ăla pumn nici când te loveşte drept în nas? Oh, Doamne. O să-ntorc eu în aşa fel lucrurile încât nici n-o să-şi mai aducă aminte de Billings. Billings? Cine e Billings? Asta o să zică mâine la ora asta, amice.

Uite ce e, Joe eu am asta de făcut. Trebuie să uite de Billings. Nu pot să li-l bag pe gât pe Bossy arătându-le cum a dat greş cu el. Omule, trebuie să gândeşti puţin. Trebuie să ai ceva pozitiv. Nu poţi să le vâri sub nas ceva negativ. Uite ce e, băiete, nu-mi pasă nici cât negrul sub unghie dacă publicul învaţă ceva sau nu. Kennedy zice să fac publicul să-l placă pe Bossy. Kennedy e şeful meu. Aşa că o să-i fac să le placă Bossy. Este foarte simplu.

Avu chef să trântească telefonul, dar el era un om de publicitate şi anii de antrenament îl făcură să se răzgândească şi să fie drăguţ.

— OK, amice? Sigur, sigur. Te-nţeleg. Sigur, Joe, cum vrei tu . O.K.? Atunci, O.K.

Puse receptorul jos şi se strâmbă spre şeful producţiei care aştepta alături.

— Nici o noutate, spuse el.

Şeful producţiei dădu din umeri. Avea o mulţime de imagini înregistrate la show-ul de ieri. Şeful ştia ca le putea suprapune pe orice fundal voia. Nu era nici o nenorocire.

— Cum spui tu, şefule, aprobă el. Acum ştiu cu ce trebuie să lucrez.

O să vândă scump, o să vândă ieftin. Azi începea o chestie, mâine alta mai gogonată. Asta era slujba lui, asta făcea toată ziua. Nu cerea să i se spună decât, care erau datele problemei, care era rezultatul la care trebuia să se ajungă. Restul îl privea.

Slab, blond, aparent blând, exagerat de îndatoritor, era omul ideal pentru slujba pe care o avea. Era ca oţelul de Toledo, destul de maleabil pentru a se îndoi cât era nevoie, ca apoi să se destindă brusc, imediat ce presiunea înceta. Ca şi Steve, era de acord cu opoziţia, pentru ca după aceea să facă tot cum ştia el.

Părăsi biroul lui Steve şi o luă de la un departament la altul, coordonând, punând în mişcare, punând idei cap la cap, cedând când era vorba de ceva, fără a se opune ca apoi tot el să fie învingătorul prin puterea flexibilităţii şi abilităţii de a întoarce lovitura, aranja ştiri pentru radio, dădea copii la multiplicat, fixă conferinţe, aranja întâlniri cu persoane influente, oferi sau ceru cooperare după caz.

Sistemele de informare aveau acum noutăţi de transmis.

Capitolul XXI

Timp de trei zile, biroul lui Steve o făcu pe Mabel să plutească între viaţă şi moarte. Când avea febră, când îi scădea. Era când conştientă, când în comă. Când putea să se hrănească, când era necesar să fie hrănită intravenos. Abia trăgându-şi sufletul, ea duse o luptă istovitoare pentru a supravieţui coloanelor de presă.

În tot acest timp reuşi să rămână tot tânără, frumoasă, în stare să-şi dezvelească dinţii într-un zâmbet şi să-şi arate picioarele, să fie teribil de fotogenică.

Aşa cum prezisese Flynn, publicul uită cu totul de Billings. Aşa mai mergea. Acum povestea fusese prevăzută în întregime. Inspirate din operele siropoase, concepţiile lor se modelaseră după interpretările de le Hollywood cu privire la ceea ce este o dramă, care

nu se schimbaseră cu nimic, în afară de tehnica, de pe vremea filmului „Perla albă” şi „Poliţiştii din Keystone”.

Publicul servise în sfârşit, un meniu complet de sentimentalisme ieftine şi surogate de senzaţii tari din parcurile de distracţii.

Comentatorii principali care se ocupau de această treabă găsiră în povestea asta o sursă îmbelşugată din care-şi hrăneau audienţa, iar publicul continua să se bucure de acest festin. Mabel era cu nobleţe iertată pentru viaţa pe care o dusese şi toată lumea se îmbăta cu acest sentiment generos, admiţând că există ceva bun chiar şi între cei mai răi dintre noi.

Şi totuşi, nu toată lumea. Cu toată arta sa de a manevra emoţiile publicului, comparabilă cu arta unui artist care cântă la orgă, Steve dădu greş. Chiar buletinele de ştiri despre Mabel, iar prin Mabel ştirile despre Bossy, pe care le vinde publicului la fel cum o maşină se vinde arătând picioarele unei femei care urcă în ea, furnizează opoziţiei materialul de care avea nevoie.

Trecuse vremea când o companie putea să dea un edict prin care nici un angajat care avea gradul mai mic decât directorul nu putea fi posesorul unei maşini de o anumită marcă sau când regele decreta că anumite distracţii erau prea bune pentru oamenii de rând. Vremea trecuse dar motivaţia acestor edicte nu trecu. Cu cât marele public era mai extaziat, cu atât elita scrâşnea mai tare din dinţi. Cum îndrăznea această maşină idioată să dăruiască nemurirea unei prostituate de rând şi să o refuze uneia care aparţinea clasei lor, lui Billings? Cu cât publicul se lăsa cuprins mai tare de emoţie, cu atât intelectualii se ţineau în rezervă, pufnind cu dispreţ.

Câte ceva din spusele lui Joe ajunseseră la urechile anturajului lui Steve. Încetul cu încetul, publicul începu să-nţeleagă că Mabel trecuse printr-o formă de moarte, apoi reînviase. Văzură pericolul acolo unde nu era cazul, pentru că aşa preferau ei.

Iar viaţa şi moartea erau prerogativele absolute ale profesiunii de medic. Dacă-i acceptai pe protectorii lui Bossy, a te supune lui Bossy era o chestiune de viaţă şi de moarte.

Furtuna protestelor lor se îndreaptă spre Washington. Şi astfel, produseră spărtura pe care Washingtonul o căuta. Legislativul, administrativul, departamentele juridice ale guvernului, cu toţii îşi spuneau aceeaşi întrebare: „Cine merită să fie perpetuat, făcut nemuritor?”

Pentru ei, răspunsul era clar.

Era clar că asta era ceva mult prea bun pentru oamenii de rând, dar nu îndrăzniseră să confişte maşina pe motivul acesta. Avuseseră nevoie, ca de obicei, de un alt motiv, cât mai îndepărtat de acel adevăr. Medicina dovedise următorul lucru: Bossy era prea periculos pentru a fi lăsat pe mâna unor iresponsabili

Totuşi în acest an aveau loc alegerile. Ramura legislativă şi cea administrativă erau direct dependente de voturi, iar cea juridică era indirect dependentă, lucru pe care o privire cât de scurtă în istorie o putea dovedi. Şi în timp ce Steve Flynn cânta cu măiestrie la orga sa, făcând publicul să râdă sau să plângă, să spere sau să se teamă, cele trei forţe guvernamentale se uniră şi ochii lor se întoarseră, la unison, spre Pentagon. Armata nu depindea de voturi. Iar Bossy era evident o armă de război periculoasă.

Nu le trebui mult să-i convingă pe şefii de stat major de lucrul acesta, pentru că şefii încă visau la şiruri nesfârşite de bărbaţi mereu tineri mărşăluind în frumoase războaie printre flăcări şi distrugeri.

Şi totuşi, şi ei învăţaseră să fie precauţi. Dacă era vorba ca cineva să fie trimis la Curtea Marţială pentru o greşeală, atunci acesta trebuia să fie unul de la trupă, sau cel puţin un ofiţer de rang inferior unul, bineînţeles, care fusese cu generozitate ridicat în grad din rândul trupelor, nu de vreo academie.

Kennedy lua micul dejun împreună cu Joe şi Mabel, Carney şi Flynn, Billings şi Hoskins.

— Cine va fi următorul care va încerca pe Bossy, Joe? întrebă Kennedy.

Observase că Joe nu mai scosese nici o vorbă de câteva minute de parcă s-ar fi gândit adânc la ceva.

— Nimeni nu s-a oferit voluntar până acum, spuse el.

— Nu e cumva cam lipsită de organizare treaba asta, Joe? întrebă Kennedy.

Mabel scoase un ţipăt ascuţit de surpriză şi alarmă. Kennedy surprinse o privire scurtă trimisă de Joe lui Mabel. Aproape că desluşise un avertisment în privirea aceea. Brusc, fără vreun motiv anume, în cameră se făcu frig. Mabel era palidă la faţă, dar se străduia să zâmbească şi încercă să mai ceară nişte cafea lui Flynn.

Poate că cea mai curioasă expresie era a lui Carney. Până în clipa când Kennedy întrebase cine avea să fie următorul care-l va încerca pe Bossy, Carney îşi supraveghease cu multă atenţie gesturile şi-ncercase să discute imitând maniera Creierelor. Dar acum faţa i se contorsionase, de parcă în sinea lui se dădea o cruntă bătălie, de

parcă s-ar fi temut grozav de ceva şi-ncerca să-şi spună că nu are nici un motiv să se teamă.

Dar mai presus de toate, avea un aer de nedumerire şi dorinţă de singurătate.

Joe nu răspunse la întrebarea lui Kennedy. Kennedy îl studia cu atenţie. Îl văzu pe Joe că îşi ridică ochii către uşa din spatele lui. O văzu pe Mabel privind în aceeaşi direcţie.

Abia după ce ei se uitaseră spre uşă, se auzi ciocănitul. Şi uşa se deschise fără a aştepta invitaţia. Supraveghetorul Jones îşi băgă capul pe uşă.

— Sunt nişte soldaţi Ia poartă, rosti el cu o voce tremurătoare. Spun că dacă nu deschidem o să arunce poarta în aer. Au venit să-l ia pe Bossy.

Capitolul XXII

Joe tocmai stinsese veioza şi se trântise pe perna, când primi un avertisment. Presimţirea era la fel de limpede şi clară ca un sunet de clopoţel.

Sări din pat şi bâjbâi prin întuneric după halat şi papuci. Cineva se furişa pe coridor în aceasta aripă a Clinicii Margaret Kennedy şi se străduia cât putea să nu fie amuzant. Această concentrare intensă pentru a evita atragerea atenţiei fusese cea care trimisese impulsul telepatic de avertisment până la Joe.

În aceeaşi clipă în care îşi focaliză vederea psionică, Joe realiză că cel care dădea târcoale era Doc Carney; că bătrânul intenţiona să ajungă la Bossy.

Bossy! Dar lucrul acesta era imposibil pentru bătrân. Bossy era închis şi se afla sub sigiliu guvernamental; în faţa fiecărei uşi a amfiteatrului stătea câte un soldat. Paza fusese instalată dis-de dimineaţă şi se schimba din două în două ore.

Militarii stabiliseră asta de capul lor, căci forţele principale încă nu sosiseră. Sechestrarea lui Bossy de către un contingent redus era o misiune de tatonare. Puterea forţelor opozante încă nu fusese determinată.

Pentagonul nu-şi făcea griji în legătură lui Kennedy. În Washington erau voci care se opuneau sechestrării lui Bossy, dar asta era de aşteptat. Principala opoziţie, cea nedeclarată încă, era reacţia maselor. Şi mai era şi teama de Bossy. Maşina nu fusese încă testată complet. Ar fi putut avea puteri distructive necunoscute. Dacă era aşa de aproape de mintea umană pe cât se pretindea, ea putea deveni vindicativă, răzbunătoare.

Pe căi ocolite, care să-i deruteze pe curioşi şi să anuleze valul creat de publicitate înainte ca adevărul să iasă la suprafaţa. Pentagonul îşi trimise grupele operative care să atragă focul inamicului, şi aşteptă.

Acesta era evaluarea faptelor făcută de Joe, şi-acum Carney se strecura pe coridor, cu o trusă de spărgător într-o mână, intenţionând să pătrundă la Bossy. Motivele lui erau clare pentru Joe, chiar dacă pentru Carney nu erau prea clare.

Din momentul în care Mabel intrase la terapie, Carney fusese un om pierdut. Pentru prima dată în viaţă văzuse cum e să fii complet

singur. Nu-i mai rămăsese nimeni apropiat şi Mabel, prietena lui, singura lui legătură cu viaţa de dinainte, devenise o cu totul alta. Nu fuseseră niciodată iubiţi, cu toate bârfele care circulaseră; nu existase niciodată între ei o atracţie fizică. Nu erau decât doi bătrâni care duseseră acelaşi fel de viaţă, ataşaţi unul de celălalt prin respect reciproc, parcurgând aceeaşi orbită pentru că nu existase nici o forţă care să-l abată de la traiectorie.

Acum totul se schimbase. Întreaga lui lume se schimbase. Până şi dispreţul, dezgustul, teama lui faţă de Creiere se schimbase. Nici ei nu erau altceva decât nişte oameni care se străduiau să facă ce era mai bine, care încercau să-şi urmeze destinul. Astfel evoluase felul lui de a gândi din momentul în care Joe insistase ca el să părăsească periferia şi să vină la Clinica Margaret Kennedy. Nu înţelegea de ce Joe insistase asupra acestui lucru, nu era nevoie să i se spună că nu era necesară prezenţa lui acolo, că se afla în locul acela fără a-i aparţine. Nici măcar nu stătea în calea nimănui; nici măcar atât de important nu era.

Era derutat, era singur, nu mai era sigur de nimic. El, fără să ştie, era pregătit pentru Bossy. Şi Bossy îl atrăgea ca un magnet. O căuta pe Mabel, iar singura cale spre ea era Bossy. Ei vorbeau despre nemurirea pe care ţi-o putea da Bossy, dar el nu asta dorea. El nu voia decât să ştie, să înţeleagă, să găsească înţelegere, pentru că acum pricepuse că asta îi lipsea.

Singura rămăşiţă din viaţa lui anterioară era aversiunea faţă de lacătul de la uşa lui Bossy. Lacătul era simbolul întregii sale vieţi. El fusese întotdeauna încuiat afară sau încuiat înăuntru, întotdeauna se aflase un lacăt între el şi lucrul pe care şi-l dorise. Un lacăt devenise o provocare. Era o provocare căreia nu-i putea rezista. Mai înainte fusese cam nehotărât, ştiind foarte bine că, chiar dacă avea s-o regăsească pe Mabel cu ajutorul lui Bossy, n-avea să mai fie ca înainte, dar imediat ce apăruse lacătul, hotărârea lui fusese luată. Simbolul fusese interpus din nou între el şi ceea ce dorea. Acceptă provocarea.

Pentru Joe, motivele lui Carney erau cât se poate de clare; şi Joe răsufla uşurat. Aşteptase momentul când Carney avea să se ofere singur.

După ce bătrânul trecu cu bine de uşa lui, Joe se strecură pe coridor. Împrăştie un val de protecţie care să-l împiedice pe bătrân să-l audă sau să-l vadă, dacă se uita în spate.

Şi trimise un val de iluzii şi-n jurul bătrânului Carney.

La următorul colţ al coridorului, Carney se opri să cerceteze care e situaţia. Era aproape miezul nopţii şi tânărul soldat de pază, considerând că la ora aceasta locotenentul doarme liniştit în patul său, trăsese un scaun în faţa intrării principale a amfiteatrului. Postase scaunul cu spătarul rezemat de uşă şi moţăia confortabil cu puşca pe genunchi, visând la învoirea de douăzeci şi patru de ore şi la micuţa brunetă pe care o cunoscuse în troleu pe Hyde Street.

Carney construia în minte alternative. Ar fi putut să se strecoare pe lângă soldat, care părea că doarme, sau putea să facă zgomot să-l trezească, apoi să petreacă ce mai rămăsese din noapte cu puştiul care probabil se plictisise şi se simţea singur, timp în care ar fi găsit o ocazie să-l pocnească în cap.

Joe hotărî să acţioneze. Niciuna dintre alternativele lui Carney nu prea era de aşteptat să meargă. În visul soldatului, care nu era nici treaz, nici nu dormea adânc, Joe injecta imaginea unui ofiţer încruntat. Nu era un simplu locotenent, nici un căpitan. Era un ştab mare, mare de tot din General Headquarters – Statul Major. Tânărul avea deja în minte un sentiment de vină, pentru că se aşezase pe scaun şi-şi odihnea ochii; nu fu deloc dificil să materializeze simbolul pedepsei.

Soldatul se foi agitat şi mişcarea lui îl făcu pe Carney să aleagă a doua variantă. Avea să se prefacă rătăcit pe-acolo şi-o să se-apuce să stea de vorbă cu el. La zgomotul paşilor, simbolul pedepsei se cristaliza în realitate. Soldatul deschise ochii îngrozit

Sări de pe scaun şi reuşi ca prin minune să prindă puşca să nu-i cadă.

Săritura lui, privirea îngheţată de groază, îl şocară pe Carney care înţepeni şi el pe loc.

Statură aşa o vreme, fără să clipească măcar. Temerile soldatului se confirmaseră. Văzu în faţa lui un general, unul cu două stele. Fusese prins dormind în post de către un general cu două stele! Deschise gura de mai multe ori înainte de a reuşi să spună ceva.

— Î-î-îmi pare rău, dddomnule, bâigui el.

Efortul, aşa slab cum era, îi trezi spiritul de autoconservare.

— Eu... eu tocmai îmi odihneam piciorul rănit... mi l-am scrântit ieri... domnule...

Carney se holba la soldat, nevenindu-i să creadă. Puştiul se ţicnise. Toţi erau ţicniţi.

Joe îi transmise soldatului o primă rază de speranţă. Generalul acesta n-avea nici o treabă cu el. Nu se afla aici pentru a verifica paza. Avea alte treburi importante Venise cu avionul din Washington să

facă personal o inspecţie maşinii Bossy, dar vizita lui era strict secretă. Dosar secret. Specializat! Restricţii! Acces limitat! Trupa nu avea acces. Numai ofiţerii. Ştia refrenul:

— Vreau acolo înăuntru, chiar acum, imediat, se auzi Carney rostind cu asprime şi se miră de unde-i veniseră cuvintele.

— Da, d-le, abia şopti soldatul. Mulţumesc, d-le. Dar, d-le, nu am cheia, d-le. Locotenentul, d-le...

Se simţi oarecum uşurat. Dacă generalul nu putea să intre, era vina locotenentului. Şi folosi atâţia „domnule” cât să ajungă pentru doi generali cu două stele.

Carney deschise trusa cu scule de spărgător şi pescui din buzunar o legătura de chei. Legătura asta de chei constituia mândria şi bucuria lui, colecţia unuia dintre băieţii care în momentul acesta donau statului o parte din timpul lui.

— Încearcă astea, spuse el, zdrăngănindu-le în faţa soldatului.

Pe măsură ce încerca o cheie după alta, soldatul devenea tot mai nervos, până ce una se potrivi şi-atunci fu aşa de uşurat încât dădu uşa larg la perete, rupând sigiliul guvernamental, fără să stea nici o clipă pe gânduri.

— Poftiţi înăuntru, domnule, spuse el grăbii. O să am grijă să nu fiţi deranjat, domnule. Mulţumesc, domnule. Mulţumesc, DOMNULE.

*

Carney căscă ochii mari. Nu înţelegea nimic, nu înţelegea nici ce era cu el, nici felul cum se purtase. Puştiul părea ţicnit de-a binelea, dar la ce te puteai aştepta în zilele noastre? Îl bătu pe băiat pe umăr.

— Linişteşte-te, băiete, spuse el cu blândeţe. Nu eşti mai rău decât alţii.

Lacrimi de mulţumire izbucniră din ochii soldatului. Acum, pentru prima dată, înţelegea sentimentul de loialitate despre care i se spunea mereu că-l ai sau nu-l ai. În faţa lui stătea un ofiţer adevărat, unul pe cinste. Tipul de ofiţer pentru care ai fi mers şi-n iad... Clipi să i se ducă lacrimile şi salută, fără să aibă curajul să mai spună ceva.

Carney îşi scutură capul chel şi se strecură în sala de operaţii.

După ce uşa se închise în urma lui Carney, Joe se răsuci şi o luă la fugă pe coridor către camera lui Hoskins. Îl scutură pe cibernetician să-l trezească şi-l trase jos din pat, după care îl târî după el, bombănind, către camera lui Billings. Când cei doi fuseră destul de treji ca să-l înţeleagă, le spuse ce s-a întâmplat şi le schiţă în câteva cuvinte planul pe care îl avea.

Billings nu părea prea convins, dar Hoskins îşi frecă mâinile de încântare.

— Bună treabă, Joe, exclamă el. Merită să-ncercăm, orice-ar fi. Haide, Jonathan.

— Nu trebuie decât să treceţi senini pe lângă soldatul de pază, îi preveni Joe. Nu scoateţi nici o vorbă.

Se duse repede până în camera sa şi-i telefona lui Flynn. Telefonul sună îndelung până ce-l auzi Steve mormăind nervos.

La început, Steve nu pricepu despre ce e vorba. Joe repetă punctele esenţiale ale planului său. Atunci înţelese şi Steve. Trase un chiuit în telefon; furia şi somnul dispăruseră.

— Genial, băiete! De-a dreptul genial! Ai de grijă ce faci acolo şi-apoi să-l vezi pe Steve Flynn ce ştie să facă!

Capitolul XXIII

Era o vreme când oamenii de ştiinţă credeau că atunci când vaporii de apă dintr-un nor ajungeau la 32 F, ceaţa îngheţa, aşa cum stă bine unei ape respectabile, şi lua forma fulgilor de zăpadă, totul decurgând frumos în condiţiile date. Testele în condiţii naturale, în spiritul contradictoriu al realităţii, nu confirmaseră teoria. Uneori, temperatura ajungea până la 60 F sub limita de îngheţ, şi totuşi, norul încăpăţânat refuza să se coaguleze în zăpadă. Mai apoi aflară că un singur pumn de gheaţă uscată putea să transforme un întreg nor într-o furtună de zăpadă.

Psihologia de masă a publicului era la fel. Presiunea putea să crească, şi să nu apară o reacţie în masă. Puteai ridica un pai să vezi din ce parte bate vântul şi cădea spre pământ fără nici o abatere. De aceea, mulţi politicieni, conducători de sondaje de opinie, trăgeau concluzia că nu exista o presiune care să dezlănţuie reacţia.

Apoi se-ntâmpla nu ştiu ce lucru fără însemnătate, o chestie oarecare, care se-nsămânţa în mintea publicului, unde răsărea, ca din nimic, o furtună devastatoare. Pentru cei care nu aveau idee despre forţele care acţionează în psihologia maselor, lucrul acesta făcea ca mintea publicului să fie imprevizibilă.

Steve Flynn nu cunoştea termenii ştiinţifici care să definească arta lui de a manevra emoţiile publicului; dar ştia ceva mult mai folositor. Ştia cum să ia pulsul maselor şi când şi cum să însămânţeze pentru a cristaliza reacţia. Nu ar fi ştiut să-şi expună arta în limbajul unor epigrame lipsite de har care se rostogoleau cu uşurinţă din gura intelectualilor lunateci care trecuseră din artă în ştiinţa, dar el putea să obţină rezultate acolo unde ei nu făceau decât să irosească vorbe.

Se abţinu să răspândească ştirea despre terapia lui Carney timp de câteva ore. Mintea publicului avea un potenţial prea crescut de neîncredere după eşecul lui Bossy asupra lui Billings, ca să rişte un nou fiasco.

Neauzit, lucrând complet ascuns în spatele scenei, blestemând toate secretele din lume, el aranja cele necesare pentru un alt show ce avea să fie transmis în întreaga lume. Făcu însă greşeala, care făcea de fapt parte din planul său, de a-i permite unui comentator de ştiri, recunoscut pentru lipsa de etică, să afle câte ceva despre ceea ce se întâmpla, înainte ca ştirile exacte să fie date publicităţii.

Comentatorul răscoli lumea cu zvonul că Bossy este din nou la încercare.

Era acel pumn de gheaţă uscată care cristaliza potenţialul crescut al psihologiei de masă. Uraganul, taifunul, ciclonul reacţiei publicului fu rapid şi total. În condiţii normale, când armata ar fi aflat că se operase peste capul ei, ar fi fost trimis imediat un contingent mai numeros care să preia conducerea şi să oprească totul.

Dar, la cererea puternică a maselor de a fi informată despre ce se întâmpla, mulţimile de oameni adunate la porţile editurilor de ziare şi ale studiourilor de radio şi televiziune din toată ţara; mase imense de oameni ca acelea din filmele de modă veche, care dărmau porţi de palate, Pentagonul găsi că e mai bine să se abţină, dând ordine şi contramandând ordine, în aşa fel încât să nu se ia de fapt nici o măsură.

Şeful de Stat Major plecă brusc din oraş cu treburi urgente. Nu putea fi găsit pentru a lua vreo decizie. Responsabilitatea pentru decizii începu să coboare pe schemă din grad în grad. Ea ajunse până înapoi pe continent, la San Francisco. Apoi până la Stalul Major Local. Până la post. Până la locotenent, care luă singura hotărâre posibilă – de a lăsa totul pe seama sergentului.

— Ştiu că mă pot baza pe tine să faci aşa cum e bine, rosti el foarte sever.

Sergentul dădu din cap. Asta şi aştepta se. Avea să aibă în continuare grijă să se schimbe garda, garda absolut inutilă din moment ce numai câinii de pe stradă nu intrau şi ieşeau din cameră, până când, undeva, luă o hotărâre.

Scena fusese aranjata şi Bossy, binecuvântat fie el, era cooperant. La întrebările care se succedau, răspundea simplu imediat: „Progres satisfăcător”.

Primind asigurările lui Joe, Billings şi Hoskins, la prânz, Steve Flynn hotărî că existau toate şansele ca experimentul asupra lui Carney să fie un succes. Scena din amfiteatru, aranjată în aceleaşi condiţii ca la experimentul cu Billings, se răsfrângea pe ecranele din milioane de case.

Încetul cu încetul, amfiteatrul se umplu din nou cu renumiţii savanţi ai lumii.

Pe la ora şase, publicul începu să se plictisească, să se agite. Trupul bătrân şi obosit al lui Carney stătea întins pe masă sub lumina reflectoarelor şi singura mişcare era respiraţia ritmică şi uneori, câte o tresărire a muşchilor faciali şi mişcarea degetelor de la mâini şi picioare. Nu prea era mare lucru de văzut. Valoarea distractivă a activităţii de a privi un om care doarme este destul de redusă.

Rând pe rând, canalele de televiziune reveniră la emisiuni mai captivante, cu care publicul era familiarizat, cu situaţii trase la tipar şi gaguri care treceau drept distracţie din vremuri imemoriale. Fiecare canal promise să mai dedice câte o jumătate de oră când celor ce se întâmplau în amfiteatru, iar cine dorea să stea să numere de câte ori respiră Carney, n-avea decât să dea drumul la un cronometru şi să se uite la el.

Echipa lui Steve Flynn făcu o publicitate demnă de toată lauda, aruncând în luptă toate mijloacele verificate, garantate, care să facă publicul să-l iubească pe Carney.

Îndepărtata sa copilărie petrecută în zona pontonului Embarcadero suna ca un capitol din viaţa lui Lincoln. Carney deveni un copilaş isteţ care studia la lumina becurilor de pe stradă şi ţinea camarazilor lui de joacă predici despre principiile morale care aveau legătură cu furatul merelor. Anii de tinereţe petrecuţi la instituţiile pentru delicvenţi minori, le inspiră reluarea prozei sentimentale a lui Dickens. Anii de maturitate oferiră ocazia unei încercări de a înţelege un om neînţeles, marginalizat de societate, unul dintre nobilii martiri ai naturii.

Publicul plânse cum nu mai plânsese de pe vremea lui Camiele. Stăteau cu ochii pironiţi în ecranele televizoarelor, fascinaţi ca o mulţime care se adună pentru a fi martori la aşa o crimă şi care nu fac altceva decât să privească.

În zilele ce urmară, biroul lui Steve puse publicul la punct cu viaţa lui Carney din ultima perioadă de timp. Prietenia dintre bătrâna Mabel şi bătrânul Carney deveni un lucru măreţ şi nobil, cu accente de umor şi patetism neîntinat de vreo urmă de pasiune exagerată. Mabel salvase pur şi simplu un vechi prieten din copilărie, căruia îi redase respectul de sine – aici nu se dădea nici o explicaţie a felului în care şi-l pierduse făcându-l managerul pitorescului ei munte de pietate de pe Third Street.

Într-o oră, muntele de pietate era complet golit de către vânzătorii de suveniruri, care ar fi dat oricât pe un cărucior de transportat cărbunele mai puţin uzat sau pe o capotă de automobil demodat.

Lumea luă periferia la sânul ei matern şi beţivii, moţăind în adăposturile reci de la intrările caselor deveniră destinatarii stânjeniţi ai sfaturilor bune şi al unui oarecare ajutor. Renegaţii soartei erau şi mândrii, dar şi ofensaţi de noul lor statut. Făcătorii de bine ştiuseră de multă vreme de ei, de ajuns pentru a înţelege, cât de puţin, în primul rând, de ce un om se afla pe linia moartă. Aceşti noi susţinători îi stânjeneau. Dar până la urmă suportară şi asta, în felul lor pasiv, aşa cum înduraseră toate încercările la care-i spusese o societate la care nu fuseseră niciodată capabili să se adapteze.

Şi mai ştiau că într-o săptămână sau două valul de bunăvoinţă avea să treacă şi că aceasta se va ofili şi va fi dată uitării ca o beteală de Crăciun pe zece ianuarie.

De fapt, paloarea compasiunii începuse deja să ruginească în jurul petalelor, primul semn că avea să moară curând.

— De ce? începură să întrebe câţiva dintre cei mai respectabili membri ai societăţii. De ce Bossy reuşeşte numai cu cele mai decăzute creaturi care pot exista? Ce fel de minţi pervertite au construit maşina în aşa fel încât să facă nemuritori scursorile societăţii?

Obişnuiţi să aranjeze totul, de la automatele pentru cafea până la semantică în favoarea unui grup de aleşi, nu puteau concepe o maşină care să nu fi fost în mod deliberat construită pentru a funcţiona astfel.

Dedesubtul zgomotelor mulţimii care se amuza de toată povestea asta, undeva în profunzime, vocile celor cărora le păsa cu adevărat reuşiră să se contureze într-o opinie care începu să se facă auzită la Washington.

În cea de-a opta zi începură să devină evidente unele modificări la Carney. Treptat, treptat şi, de data aceasta, sub privirile pline de veneraţie ale lumii, Carney devenea al doilea om care repeta procesul de întinerire urmate de Mabel.

Rezerva de plasmă deveni brusc o problemă foarte importantă.

— Mai e nevoie de plasmă, anunţa întruna ecranul lui Bossy.

Comentatorul de la televiziune murmura cu o voce de zile mari

— Mai e nevoie de plasmă.

Apoi, după o necesară pauză de două secunde, comentatorul adăuga:

— Această transfuzie de plasmă a fost obţinută graţie Spitalului Midvale Memorial, din Oakland, care dispune de echipament şi personal competent pentru toate nevoile dumneavoastră. Servicii de lux, preţuri modeste. Plata la data cuvenită.

Corpul aflat pe masa de operaţie îşi întindea casele bătrâne şi obosite, epiderma de la suprafaţă se despuia de pe pielea zbârcită, capul se dezgolea de părul cenuşiu murdar. Începu să se contureze silueta unui tânăr puternic, mlădios şi frumos.

Se scurse cea de-a zecea zi. Interesul faţă de ecranele televizoarelor crescu. Toată lumea ştia că Mabel fusese gata în cea de-a zecea zi. Dar la întrebarea repetată „Când se va trezi Doc Carney", Bossy răspundea: „Progres satisfăcător".

Poate că diferenţele fundamentale dintre psihicul masculin şi cel feminin erau cele care prelungeau terapia; poate că erau mai multe celule care trebuiau reeducate. Sau poate că erau cele câteva noţiuni în plus pe care Joe le introdusese în memoria lui Bossy. Noţiuni despre psionică, pe care el spera că Bossy le va introduce în mintea pacientului pentru a-l întări împotriva eşecului produs de minţile nenormale care aveau să i se dezvăluie brusc.

Indiferent de motiv, trecuseră douăsprezece zile până ce Bossy fără nici un spectacol cu surle şi trâmbiţe anunţă:

— Procedură încheiată.

Bossy nu se pricepea la publicitate

În schimb, Steve Flynn se pricepea. Dezlegarea fiecărui electrod din punctele de plus ale lui Carney fu prezentată ca un eveniment zguduitor. În momentul crucial necesar protejării pudorii feminine, camerele de televiziune fuseseră obturate de medicii care se vânzoleau împrejur; iar când publicul putu să-l vadă din nou, prosopul care înfăşurase trupul lui Carney fusese înlocuit cu un şorţ convenţional.

Camerele erau toate fixate pe faţa lui Carney când acesta deschise ochii. Nu se citea nedumerire în ei. Prima lor expresie era de amuzament, o licărire de maliţiozitate. Ajutat de Billings, el se ridică în capul oaselor ţi privi în jur. Dădu cu ochii de Joe.

— Salut, amice, spuse el.

Acestea erau primele sale cuvinte.

I se putea da formula de înregistrare X762: Pacientul îşi Recapătă Cunoştinţa după o Stare Critică, pentru ca publicul să

înţeleagă. Publicul plânse, râse, ţipă, bătu în tobe, suflă în trompete, se îmbată, se distra ca de Mardi Gras (ajunul Postului Paştelui, la catolici).

Cu gesturi largi, Steve Flynn îl dărui cu pantaloni, cămaşă sport, şosete şi pantofi. Pentru a îndepărta orice urmă de neglijenţă, un frizer se apucă să-l tundă pe Carney. Părul castaniu îl fu aranjat după ultima modă a zilei, care făcea furori în rândul tinerelor cu sânge fierbinte.

Carney acceptă totul liniştit şi maleabil. Era impasibil, cu excepţia câtorva creţuri de râs care-i stăruiau la coada ochilor.

În zilele ce aveau să urmeze, douăzeci de milioane de tineri aveau să exerseze cu răbdare în faţa oglinzii pentru a-şi forma aceleaşi creţuri la ochi

— Poţi să vorbeşti cu noi? îl întrebă Steve Flynn pe Carney.

Din nou apăru acea scurtă privire întrebătoare către Joe.

— Desigur, răspunse Carney după o foarte scurtă ezitare.

Suportă procesul de exploatare a situaţiei cu toată drama de prost gust care-l presupunea, şi pe care televiziunea o consideră necesară pentru ca publicului să-i placă emisiunile. Şi totuşi, se simţea minunat. Da, era foarte fericit şi recunoscător pentru tinereţea redată. Nu, nu fusese neplăcut sau dureros. Da, îşi amintea tot ce se întâmplase. Nu, nu-şi dăduse seama că trecuseră douăsprezece zile; i se păruse că totul se întâmplase instantaneu, şi aport la toată istoria cu Bossy era cunoscut doar de Billings şi Hoskins, deşi Kennedy şi Flynn ghiceau şi ei câte ceva, era o parte neînsemnată din proprietatea publică, datorită poveştii de dragoste cu Mabel.

Comuniunea psionică dintre cei trei depăşea nivelul de pricepere al departamentelor de informaţii. Este adevărat că în Clinică lumea se mira destul de tare de felul în care Mabel şi Jeff îl adoptaseră pe Joe şi se făceau unele comentarii despre motivele secrete pentru care cei trei erau nedespărţiţi, unele aluzii despre viaţa anterioară a lui Mabel şi critici la adresa lui Bossy că nu fusese capabil să vindece asemenea apucături – dar nici urmă de înţelegere.

Exista şi o preocupare mai sănătoasă, în legătură cu faptul că cei trei începuseră să se strecoare afară din Clinică. Supraveghetorul Jones îi certă, făcându-le semn cu degetul şi Steve Flynn le prezentă îngrozitoarea situaţie de a fi asaltaţi de o masă de admiratori; dar la toate întrebările şi admonestările, Joe dădea acelaşi răspuns:

— Trebuie să ieşim şi să luăm contact direct cu lumea. Noi nu suntem de acord cu teoria generalizată a psihologiei că modalitatea

de a înţelege omul este să te închizi într-un turn de fildeş. Noi suntem de părere că modalitatea de a înţelege oamenii este să-i priveşti îndeaproape.

Era vorba de mai mult decât atât, bineînţeles, Bossy, cu noţiunile pe care i le furnizase Joe, reuşise să-l pregătească foarte bine pe Carney pentru şocul impulsurilor brute şi slobode ale oamenilor. Relaţiile sale erau normale şi reuşea să se amuze.

Dar Mabel, care era nepregătită, pentru că Joe nu-şi dăduse scama ce avea să-nsemne şocul unei dezvăluiri bruşte, avea încă nevoie de terapie. Medicul o ajuta, desigur, cunoştinţele ei erau vaste şi profunde. Dar chiar şi-ntr-o astfel de casă, la fel ca la interogatoriul luat de cel mai abil psiholog, omul ascunde mai mult decât lasă să se vadă.

Şi mai era un motiv pentru evadările lor din Clinică. Era o terapie de vindecare pentru Joe, care acum trebuia să poată merge în compania celor doi, pe aceleaşi străzi pe care mersese mai înainte, complet singur, închis pentru ceilalţi, pentru că nu existaseră „ceilalţi”. Unui om îi face plăcere să-şi ducă noul prieten sau noua iubită să vadă locurile pe care le cunoaşte deja, pentru a le vedea din nou cu o privire proaspătă, plină de încântare, să le arate frumuseţea şi să scuture amintirea urâtului. Erau tineri.

Cel mai adesea luau maşina pe care Kennedy o pusese la dispoziţia lui Joe şi coborau dealurile până în Berkeley. Nu era o problemă pentru ei să-şi facă trăsăturile feţei neclare pentru oricine i-ar fi privit de-aproape şi treceau cu uşurinţă drept trei studenţi din campusul învecinat al Universităţii din California; oamenii din oraş îi considerau ca fiind trei specimene din cele zece mii de exemplare de nulităţi cu creierul plin de cunoştinţe.

În jurul lor, peste tot pe unde mergeau, auzeau discuţii şi păreri ale oamenilor despre nemurire. Cum se întâmplă de obicei, o frântură de frază, prinsă din zbor, se propagase în întreaga ţară şi toată lumea ştia de-acum că numai cinci la sută din fiinţele umane meritau să fie perpetuate.

Într-o staţie de autobuz, doi oameni de afaceri în drum spre casă, discutau siguri pe ei despre această problemă.

— Trebuie avut grijă, spunea unul dintre ei, ca nu cumva vreo organizaţie subversivă să pună mâna pe maşinăria aceea. Ce ne trebuie nouă, este un comitet de oameni cu capul pe umeri, în fiecare comunitate, care să hotărască cine să fie făcut nemuritor.

— Daa, aprobă imediat celălalt. Ştii la fel de bine ca şi mine că numai cinci la sută din fiecare comunitate duc pe umeri responsabilităţile. Ceilalţi nu sunt buni de nimic

— Daa, lucrul acesta a fost dovedit de statistici. Hai să luăm exemplul nostru, Henry. Suntem oameni de afaceri prosperi. Câţi oameni reuşesc lucrul acesta? Numai vreo cinci la sută. Şi tu şi cu mine trebuie să-i ducem pe restul în spate.

Făcu un gest cu mâna în direcţia universităţii şi văzu trei studenţi care veneau înspre ei. Spuse cu voce mai scăzută:

— Şi nu mă refer numai la angajaţi. Ia gândeşte-te la profesorii ăia mari şi tari de colo. Unde-ar ajunge dacă nu i-am duce noi în spate, oamenii de afaceri?

Henry îşi ţuguie buzele a înţelegere,

— Mda, ai dreptate, Harry. Dar trebuie să gândim foarte bine toată treaba asta. Nu ne putem permite să umblăm cu ochelari de cal şi să nu privim lucrurile şi din alt punct de vedere. E nevoie de tot felul de oameni pentru a face lumea să meargă-nainte.

— Sigur că da, sigur că da, Henry. Dar, pe de altă parte, cine se aseamănă se adună şi prea mulţi bucătari strică bucatele. Când strecori supa, rămân totuşi numai vreo cinci la sută din oameni care valorează ceva.

Cei doi tăcură când studenţii erau destui de aproape ca să-i poată auzi.

Lui Mabel şi Joe li se taie răsuflarea când un hohot de râs inundă mintea lui Jeff.

— Nu, Jeff, murmură Joe. Nu face asta.

Dar Jeff nu avea experienţa de-o viaţă a lui Joe de a fi precaut şi a se ascunde. Vorbi destul de tare ca să fie auzit, dându-şi aere de mare Învăţat, care pentru oamenii practici sunt atât de nesuferite.

— Vă spun eu că trebuie aleşi cu mare atenţie cei cărora li se acordă nemurirea. Trebuie acordată o oarecare atenţie felului cum va arăta rasa umană.

Se prefăcu că devine conştient că cei doi bărbaţi îi priveau.

Cei trei trecură pe lângă cei doi. Fiecare grup tăcea, ca să nu fie auzit de celălalt. Fiecare grup se uita la celălalt cu un aer de ostilitate plin de dispreţ şi de amuzament, care separă de obicei o generaţie de alta.

— Gândiţi-vă cum ar arăta rasa umana, continuă Jeff; cât să poată fi auzit de ceilalţi, dacă ar fi făcuţi nemuritori nişte indivizi ca

ăştia doi, care să umple pământul cu copii cu fundul mare şi cu burţile umflate.

Mabel rămase fără aer şi se clătină sub impactul valului de furie colerică ce se abătu asupra lor. Chiar şi Jeff tăcu. Mabel trase adânc aer în piept şi-şi îndreptă ţinuta.

— Terapia ta este destul de stresantă, Jeff, spunea ea. În urmă cu câteva zile, n-aş fi putut face faţă unei asemenea lovituri.

Îngrijorarea lui Jeff o înconjură, o linişti, o alintă.

— Nu m-am gândit la efectul reacţiei lor asupra ta, Mabel, spuse el pocăindu-se. Am vrut doar să fac un test, să văd cât de siguri pe ei erau când au făcut selecţiile. În gândul lor, pe noi ne şi evaluaseră şi ne respinseseră.

— Mă bucur că acum ştiu că pot suporta, spuse Mabel.

— Da, aprobă Joe calm. Şi eu. Haide să mergem să testăm în prealabil. Încearcă să-ţi ţii mintea deschisă. Am să fiu alături.

Cotiră pe o stradă. Cu mintea larg deschisă, scena vizuală şi scena psionică le apărură clar în faţă.

O maşină, condusă de un profesor, tocmai trecuse pe lângă pompele unei staţii de benzină şi trăsese în faţa garajului. Inginerul lipsea, n-ar vrea mecanicul să se uite puţin la maşină. Mecanicul săltă capota şi văzu că unul dintre firele de la distribuitor se dezlipise. Ce poţi să ceri de la catârii ăştia bătrâni. Normal că sistemul de aprindere n-o să funcţioneze fără să fie alimentat! Simţi o pornire de a-şi exprima dezgustul faţă de şoferii nepricepuţi în general. Individul n-ar fi avut decât să ridice capota şi să se uite înăuntru.

Dar ăştia erau oamenii. Nouăzeci şi cinci la sută dintre ei nu erau în stare să deosebească un piston de o curea de transmisie. Dacă n-ar fi fost cei cinci la sută de tipi ca el, tipi care ştiau cum să facă un motor să păcăne, întreaga civilizaţie ar sta în loc. Indiferent cât ar fi mecanizat totul, tot pe ăştia cinci la sută cădea greul să-i ducă pe toţi în spate.

Printre gândurile mecanicului se amesteca încântarea din gândurile bătrânului. Era în drum spre Universitate pentru a prezenta legătura de necontestat dintre Dinastia Tu'un şi Dinastia Sung în Arta Chinezeasca. Era în culmea fericirii datorită acestei descoperiri pe care o căuta de atâta vreme. Abia putea să-şi stăpânească nerăbdarea cauzată de întârziere, dar vizita sa avea să fie lungă şi să dureze până târziu în noapte; o noapte de discuţii încântătoare. Şi dacă pacostea asta de motor se strica şi mai rău, avea să rămână pe

jos. Mecanicul era încă aplecat peste maşină, făcându-şi de lucru cu firele.

Bătrânul domn se delecta la gândul că i-ar spune mecanicului:

„Tocmai am găsit legătura dintre...”. Câtă veneraţie s-ar citi pe faţa individului!

Apoi îşi reconsideră pornirea. Mecanicului probabil că n-ar fi în stare nici măcar să recunoască o piesă Ming, cu atâta mai puţin o piesă Tu'un! Ca şi ţăranii simpli din China, animalele de muncă şi de povară, care trăiau numai să doarmă, să mănânce şi să-şi perpetueze propria mizerie.

Numai cinci la sută din omenire era în stare să poarte făclia învăţăturii şi s-o păstreze aprinsă. Numai cinci la sută care trebuiau să-i ducă în spate pe ceilalţi nouăzeci şi cinci la sută. Fără să-şi dea seama, îşi îndreptă spatele, ca si cum simţise povara şi se străduia s-o facă mai uşor de dus.

De la o fereastră de la etajul trei al unei clădiri de peste drum, un scriitor între două vârste privea la scena de dedesubt. Pe rând, ochii lui îi înregistrară pe cei trei studenţi, pe mecanic şi pe bătrânul domn. Gândurile sale îl lăsară pe exploratorul spaţial să lupte cu comenzile navei sale pentru a nu se izbi de soare şi se porniră să-i analizeze pe cei de jos ca făcând parte dintre virtualii săi cititori. Ar fi fost o minune dacă vreunul dintre ei intra în acel procent de cinci la sută care constituia elita capabilă să citească scrierile sale.

Ce tragedie, ce blestem pe rasa umană. Nouăzeci şi cinci la sută din cultură rămăsese în urmă cu o jumătate de secol. Numai când la sută erau în stare să priceapă o idee nouă, să privească înspre viitor, să fie purtători ai progresului. Cinci la sută care trebuiau să poarte povara culturii pe umerii lor, fără de care n-ar mai exista nici un progres!

Joe nu putu rezista tentaţiei. Insinua un gând în mintea scriitorului:

— Necazul este, îşi spuse scriitorul cu voce tare, cum obişnuiesc să facă scriitorii, că nouăzeci şi cinci la sută dintre oameni gândesc după teoria monovalentă. Dar cum rămâne cu teoria plurivalentă?

La început, nu realiză ceea ce spusese, o altă caracteristică a scriitorilor, apoi se repezi către maşina de scris. Era teribil de încântat de dimensiunile, incredibil de vaste, ale inspiraţiei sale. Smulse din maşina de scris pagina umplută jumătate din opera sa despre spaţiul

extraterestru. Cuprins de o grabă nervoasă, introduse altă pagină şi fixă degetele pe claviatura maşinii.

Dar nu scrise.

Culese de pe masa de lucru paginile cărţii pe jumătate terminată. Nici nu avea nevoie să le mai răsfoiască pentru a şti că povestea lui era deja depăşită. Analiza sa pseudo-ştiinţifică nu era altceva decât o aplicaţie a principiilor monovalente. Rupse manuscrisul în bucăţi şi-l aruncă la coşul de gunoi, îşi aşeză iarăşi degetele pe claviatura maşinii de scris. Dar nu se formula în minte nici o propoziţie care să se scurgă printre degete către pagină. Ce avea să se întâmple cu popularitatea sa în rândurile cititorilor dacă avea să afirme că îndrăgita metodă ştiinţifică era monovalentă, că ea nu interpreta decât un singur aspect al realităţii? Erau discipolii ştiinţei îndeajuns de implicaţi acesteia pentru a se îndoi de propriile judecăţii de valoare? Simţi că inspiraţia i se disipează în haos şi confuzie.

Se ridică şi merse până la fereastră, unde îi venise prima dată inspiraţia. Nu, nu era o superstiţie. Dar atunci, cum era cu superstiţiile? Fuseseră superstiţiile analizate vreodată după logica plurivalentă? Cum putea un om să fie aşa de convins că felul lui de a gândi; numai al lui era drumul ce duce către înţelegere?

Se strădui să depăşească starea de exasperare şi se concentra asupra realităţii. Bărbatul mai în vârstă părăsea garajul la volanul maşinii. Mecanicul punea o bancnotă de cinci dolari în sertarul casei de bani. Ciudat, cum ştia exact ce valoare avea bancnota!

Cei trei studenţi ajunseseră la colţul străzii şi tocmai coteau la dreapta. Ciudat, părea că există o oarecare legătură între aceştia şi inspiraţia pe care o avusese adineauri. Asociaţia de idei asta era, cu siguranţă. Ei se aflaseră în raza sa de observaţie când îi trecuse ideea; de aceea ideea părea asociată cu ei. Psihologie elementară, fără nimic misterios în ea.

Dar atunci nu cumva această explicaţie şi îndepărtarea problemei ca şi cum ar fi fost rezolvată, erau în spiritul concepţiei monovalente?

Nu cumva, pentru ei, el, un strălucit şi recunoscut scriitor, maestru în speculaţii ştiinţifice, era un simplu individ, fără valoare, ce făcea parte dintre cei nouăzeci şi cinci la sută? Se îndreaptă, pe gânduri, încet, către maşina de scris şi se aşează din nou. Dar nu se apucă să scrie nimic – nu încă.

„Acceptarea imediată a unei idei este o dovadă de autoapărare ca şi respingerea ei imediată”, murmură el şi se miră de unde-i

veniseră aceste cuvinte. „Implicaţiile plurivalenţei nu pot fi cunoscute în cinci secunde”,

Gândul acesta îl consolă puţin, pentru că subînţelesul lui era că, în timp, putea ajunge la cunoaşterea acestor implicaţii; şi că distrugerea fundaţiilor concepţiei monovalente crea numai un haos aparent datorat imposibilităţii noastre de a găsi ordinea în noul sistem de relaţii dintre lucruri. Adică imposibilităţii temporare.

Capitolul XXV

Manifestările care urmară reîntineririi lui Carney atinseră cota unei isterii naţionale.

Toată lumea îl voia pe Bossy. Lumea afacerilor şi industria îl voiau pe Bossy pentru că, pe lângă capacitatea sa de a produce reîntinerirea, Bossy era înlocuitorul universal pentru forţa de muncă a omului, pe care nu te puteai bizui, tratamentul sigur împotriva greşelilor de judecată ale managerilor. Nu există altă modalitate de a rezolva problemele inerente, uriaşe, care le stăteau în cale.

Atât cei cu scopuri nobile, cât şi cei setoşi de putere doreau să-l aibă pe Bossy din motive la fel de temeinice. Agenţiile de consolidare a legalităţii vedeau în Bossy detectorul de minciuni pe care nimeni nu l-ar fi putut păcăli. Pretenţiile de a-l avea pe Bossy nu aveau limite, interesele personale erau nenumărate. Nimeni nu ţinea seama că Bossy spărgea tiparele monovalenţei, că nu accepta viziunile înguste, că nu menaja filtrul de prejudecăţi care stabileau adevărul unic.

Secretarul Ministerului de Interne şi al Trezoreriei erau gata să explodeze în anticamera Casei Albe, unde fiecare dintre ei aştepta să fie primit de Şeful Executivului pentru a cere jurisdicţie exclusivă asupra lui Bossy. Cearta fusese stârnită de simpla apariţie a Secretarului de Stat şi a Secretarului Apărării care veniseră să ceară acelaşi lucru.

— Este cât se poate de evident, spuse Secretarul de Stat, scuturându-şi o urmă imaginară de praf de pe manşeta vestonului, ca Bossy trebuie rezervat diplomaţiei internaţionale. Nu este posibil ca...

— Nonsens, pufni Secretarul Apărării. Bossy este evident arma supremă. Ar fi sinucidere curată daca altcineva în afară de Forţele Armate ar căpăta controlul asupra lui.

— Bossy este o problemă pentru venitul naţional, insistă cu încăpăţânare Secretarul Trezoreriei. Doi oameni au fost deja făcuţi nemuritori fără să plătească taxă. Simpla dispariţie a taxelor de moştenire...

— Bossy face parte din resursele naţionale, strigă Secretarul de Interne.

Guvernele străine, actualii virtualii dictatori, de-aici şi de pretutindeni, cu toţii îl voiau pe Bossy. Moscova le atrăsese atenţia, la modul cel mai direct, că ea avea la fel de multă nevoie de Bossy, în scopuri pacifiste, desigur, aşa cum avusese nevoie de ştiinţa atomică pe care o căpătase cu atâta uşurinţă. Mafia pusese la cale cel mai ambiţios plan de răpire al tuturor timpurilor, răpirea lui Bossy. Ce cursă de cai, ce cazinou la care se practicau jocurile de noroc şi-ar fi permis să parieze împotriva lui Bossy?

Poşta susţinea că Bossy era singura soluţie posibilă pentru a se putea descurca în avalanşa de corespondenţă pe care o primea Kennedy Enterprises – oferte, contracte speciale, cereri, ameninţări, pretenţii.

Opera lui Steve Flynn obţinuse reacţia opiniei publice. Cu trecerea zilelor, haosul reacţiilor începu să se coaguleze într-o opinie. Dar deocamdată, opinia nu prea avea o direcţie. Aparatura care controla opinia publică încă nu intrase în funcţiune. Coaliţiile de la Washington nu-şi cristalizaseră încă politica de cooperare, încă nu fuseseră elaborate frânturile de frază care să constituie insulte magnetice în jurul cărora să se polarizeze convingerile.

Pentru prima dată în timp de mai mult de o generaţie, oamenii reacţionau independent, deschis, opiniile lor nu erau deformate de încărcături semantice sugerate de altcineva. Cantitatea de corespondenţă arăta că încrederea oamenilor se îndrepte cu preponderenţă către Kennedy, lăsând la o parte pe ceilalţi cinci la sută care încercau să-l capete pe Bossy. Scrisorile îl implorau pe Kennedy să nu trădeze masele largi ale poporului.

Apăruse un curent subteran ciudat, care-l implorau să nu îl cedeze pe Bossy, deşi mai târziu tot ei îi cerură s-o facă – de parcă,

instinctiv, ar fi ştiut că, atunci când mecanismul controlului opiniei publice avea să funcţioneze din nou, ei nu aveau să-i poată rezista. La fel ca alcoolicii, ştiind că atunci când băutura avea să le fie aşezată în faţă n-aveau să poată rezista tentaţiei, ei îl implorară pe Kennedy să ţină cârma navei cu fermitate şi să-i ducă în siguranţă la ţărm.

Piesa de teatru, aceeaşi de secole, se juca din nou. Imediat ce reuşeau să pună la punct diferenţele dintre ei, câţiva, cu de la sine putere, aveau să înceapă, mai întâi subtil, prin răspândirea unor informaţii puţin deformate, prin inflexiuni ale vocii, atunci când citau documente pe care le proclamau a fi sigure, să formuleze opinia publică. Folosindu-se de semantică, cei câţiva aveau să devină cei mulţi. Cum se întâmplă întotdeauna, o singură înghiţitură din licoare avea să ducă la o beţie generală.

Purtătorii de cuvânt ai cunoştinţelor, siguri de suportul opiniei maselor, puteau atunci să spună cu voce tare: „Noi, şi numai noi, suntem predestinaţi să hotărâm ce se va întâmpla cu Bossy. Suntem gata să ne purtăm bine cu el dacă sunteţi docili, dar dacă vă opuneţi...”

Omul de pe stradă, abandonat, nu era în stare să vadă altă ieşire. Tiparul şi antecedentele fiind atât de clar stabilite, el nu vedea nici o scăpare.

Aceste rugăminţi adresate lui Kennedy de a-l proteja pe Bossy, pentru a nu cădea sub controlul unor interese speciale, nu trecură neobservate la Washington. Şi acolo se aflau unii, la fel de preocupaţi de starea de spirit a poporului, ca şi Steve Flynn. Acidul încrederii poporului într-unul din afară, coagulă amalgamul din Washington mai bine decât ar fi reuşit oricine s-o facă. Se făcură concesii între cei cu interese opuse. Începu să se contureze o formă de control.

În ce priveşte starea de spirit a poporului, nu era înţelept să-l atace pe Kennedy pe faţă. Era foarte posibil să ucidă gâsca ce făcea ouă de aur. Bossy era încă, pentru mulţi, un obiect nu prea bine definit. Oamenii de ştiinţă ai lui Kennedy nu erau singurii care încercaseră să construiască, independent, un duplicat al lui Bossy, şi nu reuşiseră. Alţii eşuaseră într-un mod şi mai lamentabil decât oamenii lui Kennedy, căci refuzul de a lua în consideraţie un alt punct de vedere decât al lor, era mai puternic la cei cărora le lipsea acea legătură de loialitate faţă de Kennedy, care sprijinea progresul.

Aveau şansa să se găsească în situaţia unui sălbatic care ar fi reuşit să ghicească cum să conducă o maşină care avea motorul pornit, sau prin încercări şi din greşeli ar fi găsit şi-ar fi răsucit cheia de contact care să pornească motorul; dar ar fi complet pierdut dacă i s-ar lua cheia de contact. Era mai bine să se mişte cu băgare de seamă, să pună mâna pe Bossy câtă vreme acesta era încă intact.

Trebuia să se ajungă la o înţelegere, care să-l aducă pe Bossy în mâinile lor atâta vreme cât încă funcţiona. Odată ce puneau mâna pe Bossy, înţelegerea putea fi încălcată.

Din partea lui Billings şi Hoskins putea să se întâmple orice. Ei nu erau decât oameni de ştiinţă. Şi se ştia că oamenii de ştiinţa evitau responsabilităţile ce decurgeau din efectele operei lor asupra omenirii. Ei nu doreau decât să aibă hrană şi un adăpost şi să li se dea libertatea de a meşteri în atelierul lor, lăsând pe seama oamenilor practici să conducă lumea aşa cum credeau ei de cuviinţă.

Joe Carter nu era decât un puşti care fusese secretarul proiectului şi singurul lui merit era că Mabel se îndrăgostise de el. O, Doamne, asta trebuie să fie ceva grozav, având în vedere ce fusese ea toată viaţa! El îşi luase porţia şi oricum era o cantitate neglijabilă ce putea fi ignorată.

Rămânea Kennedy. Şi Kennedy era deschis negocierilor. Negociase sute de chestii până acum. Nu era nici un motiv să se creadă că nu era gata să negocieze din nou. Ca un chilipirgiu viclean, el aştepta ca ei să facă prima mişcare, asta era tot.

Poate că nici n-aveau să fie nevoiţi să încalce înţelegerea pe care o făceau cu el. De ce să nu-l ia asociat? Nu era el un industriaş prosper? Nu construise el un imperiu industrial care ar pune în umbră multe regate? Ar putea un om să ajungă la o astfel de poziţie fără să înceapă să creadă că el este ceva aparte faţă de oamenii de rând – aşa cum erau ei? Probabil că gândea şi el, identic ca ei. Probabil că şi pentru planurile sale de afaceri era la fel de deranjant să îndure supliciul alegerilor la fiecare patru ani.

În ierarhia nemuritorilor care aveau, probabil, să conducă lumea, era loc pentru un om cu calităţile lui Kennedy – dacă aveau să constate că el împărtăşeşte singurul punct de vedere just, al lor.

Hap Hardy, colaborator la un ziar, consilier la departamentul de investigaţii, se descurcase foarte bine cu ocazia multor negocieri delicate. Era un tip viclean, foarte abil, în stabilirea de condiţii care puteau fi cu uşurinţă atacate mai târziu. Nu exista unul care să se

pricează mai bine ca el la interpretările semantice în tot Washington-ul. Hap Hardy era omul potrivit pentru a negocia cu Kennedy.

Iar dacă el dădea greş, ei bine, nici o problemă, mai existau şi acţiunile armatei.

Odată ce primise însărcinarea, Hardy nu mai pierdu nici o clipă şi garantă că va reuşi. I se făcu urgent legătura telefonică cu Kennedy.

— Howard, tună el cordial, ce mai faci, bătrâne? Câţiva amici de-ai mei fac un zbor până pe Coastă mâine în legătură cu o chestiune măruntă – consilierul meu, Oliver Mills şi eu. Ne-am gândit să trecem să te-ntrebăm de sănătate, că tot suntem acolo – pentru chestiunea aceea.

Întâlnirea, care avu loc în biroul lui Kennedy din San Francisco, începu bine. Hap Hardy era genial şi într-o stare de spirit nemaipomenită. Consilierul său asociat, Oliver Mills, instruit cu grijă dinainte, încă nu era în stare să schiţeze un zâmbet cumsecade, dar cel puţin îşi ascundea răceala din ochi şi-şi îndulcise trăsăturile colţuroase ale feţei, afişând o expresie ce se voia plăcută.

Cei doi bărbaţi stăteau în nişte fotolii mari, îmbrăcate în piele moale, Hardy, răsturnat pe spate şi învăluit în fum de ţigară, Mills ţeapăn de parcă nu-şi putea convinge trupul să se rezeme confortabil în fotoliu.

Kennedy era la locul său obişnuit din spatele biroului imens, proiectat pe fundalul peretelui de sticlă ce dezvăluia panorama oraşului San Francisco, spre delectarea musafirilor săi – şi care, din întâmplare, le lumina feţele, în timp ce faţa lui era în umbră.

Joe stătea la un colţ al biroului, cu o agendă deschisă în faţă, jucând rolul de secretar confidenţial la cererea lui Kennedy.

— Ce figuri, exclamă Jeff Carney din camera sa din Berkeley.

El participa la toată scena prin ochii şi conştiinţa lui Joe.

— Mills ăsta seamănă leit cu Torquemada, parc-ar fi de la Inchiziţie Şi caraghiosul ăsta bătrân, John Silver Hardy...

— Sunt chitiţi să facă afaceri – adică asta speră, răspunse Joe împăciuitor.

— Am o poftă nebună să-l fac pe Kennedy să vadă ce-i în capul lor, ameninţă Jeff.

— Ca şi cum n-ar şti deja, răspunse Joe cu dispreţ. N-o fi el telepat, dar nici nu s-a născut ieri. Uite ce e, băiete, nu eşti decât observator, nu faci decât să priveşti cum se fac afacerile când nişte ţipi de treabă se unesc într-un spirit de prietenie.

Chiar dacă vreunul dintre cei doi vizitatori avea ceva împotriva prezenţei lui Joe Carter ca secretar, nu-şi arătară câtuşi de puţin sentimentele. Hardy ridică din sprâncene a mirare la hotărârea lui Kennedy de a avea nevoie de un secretar la o vizită de curtoazie, dar mişcarea trecu neobservată. Joe ştia că, de fapt, Hardy era încântat din mai multe motive. Prezenţa lui Joe arăta o recunoaştere deschisă că se aflau aici pentru a discuta afaceri, aşa că n-aveau nevoie să o ia pe ocolite şi să ajungă la subiect ca din întâmplare. Şi mai arăta că şi Kennedy era gata să discute afaceri. Nu ai nevoie de un secretar care să noteze un „Nu” hotărât şi clar.

Un lucru la fel de important, puştanul ăsta care stătea la coltul biroului şi-şi făcea de lucru cu notiţele putea fi mai târziu un martor valoros, când aveau să pornească acţiunea legală şi – aveau să-l sucească pe Kennedy, că e albă, că e neagră, pentru a rezilia contractul. O singură privire spre fata slabă a puştiului fu de ajuns să le confirme părerile deja formate. Acesta era o cantitate neglijabilă, care credea că a căpătat un post bun dacă e martor la această afacere. Când avea să fie confruntat cu un maestru în întrebări şi interpretări semantice, o să-l înfrunte pe Kennedy cu fiecare cuvânt pe care o să-l rostească.

Cu câţiva ani în urmă, Kennedy ar fi fost mai isteţ şi n-ar fi luat nici un martor la o întrunire de o asemenea importanţă. Era clar că bătrânul nu mai era acelaşi, că se ramolise!

Hardy se cufundă în fotoliul moale cu un oftat de mulţumire. Bătălia era pe jumătate câştigată. În mod sigur, toată conversaţia avea să fie înregistrată, dar n-avea nici o importanţă. În privinţa asta, legea era clară, în anumite cazuri, acuzarea putea folosi asemenea dovezi, dar apărarea nu putea. Acesta era un precedent fixat cu multă vreme în urmă; bineînţeles, condiţiile fuseseră cu totul altele, dar chiar şi nişte şcolari puteau să găsească asemănări paralele între două cazuri, odată ce fusese stabilit un precedent.

Lasă să aducă ei înregistrarea. Dacă aveau să fie ceva scăpări ale limbii în ea, cazul putea fi cu uşurinţă răsucit aşa încât să nu fie decât o chestiune de investigare, iar Kennedy nu avea să aibă dreptul la apărare, cu atât mai puţin la un avocat.

— Howard, spuse Hardy şi se aplecă în faţă, după ce fuseseră schimbate politeţurile de rigoare, America are faţă de tine o mare datorie. Vreau să te felicit pentru spiritul de prevedere de care ai dat dovadă, pentru felul în care ai riscat şi l-ai preluat pe Bossy, pentru că l-ai luat din mâinile radicalilor şi al oamenilor de ştiinţă. Aceasta arată

capacitatea de a lua o hotărâre imediată şi de a acţiona în spiritul acestei hotărâri, fără să-ţi pese prea mult de partidele din opoziţie.

— Ei bine, începu şovăitor Kennedy, de fapt, Bossy se află încă în mâinile savanţilor şi eu nu prea i-aş numi radicali. Ştii, profesorii Billings şi Hoskins încă au controlul deplin asupra lui Bossy.

— Aşa şi trebuie! Aşa şi trebuie! aprobă Hardy cu convingere. La noi e o adevărată tradiţie, nu? Inventatorii lui Bossy trebuie să se aleagă şi ei cu un beneficiu de pe urma muncii lor. Nu mă îndoiesc că-i plăteşti bine pentru beneficiile pe care ţi le aduc.

Kennedy râse.

— Probabil că n-ai să crezi, Hap, vorbi el, abia stăpânindu-şi râsul, dar încă nu i-am plătit deloc – le-am oferit doar întreţinere şi un loc unde să muncească.

Hardy începu să râdă şi el, ţinându-i isonul, şi se uită cu admiraţie la Kennedy.

— Era mai bine dacă stabileaţi o sumă de bani, spuse tăios Oliver Mills.

Încetase de a mai face eforturi să pară amabil şi funcţiona aşa cum era plătit să funcţioneze.

— O sumă de bani stabilită şi o declaraţie că renunţă…

Poftim! Lucrul acesta va figura în procesul verbal pe care tânărul acela îl mâzgălea acolo cu atâta conştiinciozitate. În deplină concordanţă cu procedura legală, ei îl sfătuiseră pe Kennedy să nu lase neclarităţi care ar putea fi atacate mai târziu.

— Eu am considerat întreţinerea lui Bossy mai mult ca pe o încredinţare, în aşteptarea unor dispoziţii finale, răspunse Kennedy. Nu am vrut să întreprind nimic până ce nu se vor lua hotărârile necesare.

Hardy făcu o evaluare rapidă a situaţiei. Avea să fie mai uşor decât prevăzuse. Kennedy recunoştea clar că muşcase mai mult decât putea să mestece. Lăsase clar să se înţeleagă că era gata să treacă povara pe alţi umeri

— Înţeleg de ce ai acţionat în felul acesta, Howard, spuse el cu amabilitate. Până să se ia o hotărâre, am stat cu toţii înţepeniţi în Washington, irosindu-ne în dezbateri şi contradicţii; cineva trebuia să facă ceva şi să-şi asume răspunderea. Asta confirmă spusele unui grup de acolo. Dar cred că-ţi dai scama că ai prins de coadă un tigru; şi că Bossy este un tigru mult prea mare pentru un singur om.

— Este mult prea marc şi pentru noi doi la un loc, Hap, râse iar Kennedy.

Vorbele acestea se bucurară de o mare popularitate şi râseră cu toţii. Hardy încetă primul să mai râdă şi faţa lui căpătă o expresie de nobleţe.

— Da, aprobă el foarte sobru, suntem cu toţii nişte instrumente în mâinile destinului. Dar avem totodată datoria să ne modelăm destinul, Howard. Nici un om nu vrea să preia destinul omenirii de bună voie în mâinile lui, Howard, dar există momente când suntem nevoiţi s-o facem. Nu putem lăsa ca Bossy să cadă în mâinile cui nu trebuie. Nu putem să fim nepăsători faţă de destinul poporului nostru şi să-i lăsăm pe trădătorii aceia să-l predea Naţiunilor Unite care au şi început dezbaterile cu privire la cine o să aibă controlul asupra lui Bossy.

Tăcu şi-l studie pe Kennedy pe sub ochi Acum era acum. Bătrânul diavol avea să creadă că va avea şi el partea lui, ori avea să arate că vrea să treacă de partea celor ce gândeau cum trebuie.

Joe ştia că planurile lui Kennedy nu erau foarte bine puse la punct. Era timpul să intervină.

— Mă scuzaţi, domnule, ridică el capul din agendă. Ăăă... aş putea să mai citesc o dată ultimele propoziţii pentru a verifica dacă sunt exacte? Aţi vorbit foarte repede.

Cei trei se uitară la el cu exasperarea unui executiv care dispune de un secretar ineficient. Dar Hardy nu se opuse. Ceea ce spusese suna foarte bine şi n-avea nimic împotrivă să-şi audă repetate frazele. Kennedy îşi reţinu un zâmbet şi-şi dădu consimţământul cu o mişcare a capului.

— Acum e-acum, diavol bătrân, citi Joe cu o voce albă care este caracteristică unui secretar care nu are nici o părere personală despre ceea ce reciteşte. Ori îţi rupi gâtul în rând cu papiţoii ăilalţi, ori te dai de partea grupului nostru care vrea să pună mâna pe Bossy pentru interesele noastre personale.

În cameră se lăsă o tăcere de moarte. Cei trei căpătară imobilitatea unor mumii într-un cavou.

— Asta este ceea ce aţi spus, nu-i aşa, domnule? întrebă Joe pe un ton plin de solicitudine

— Eu... eu...

Hardy se sufocă şi se învineţi la faţă.

— N-a zis asta!

Oliver Mills trânti cuvintele ca pe nişte pietre azvârlite din praştie.

— Ce e cu tine, Joe? întrebă Kennedy cu vocea întretăiată; dar Joe ştia că furia lui era simulată, că bătrânul se prăpădea de râs în sinea lui, îndărătul feţei ca o mască.

— Nnu... nu ştiu, domnule, spuse Joe tărăgănat. Câţiva dintre noi am observat asta; dintre noi cei care am lucrat mult pe lângă Bossy. Auzim într-una lucruri, lucruri pe care de fapt oamenii nu le spun De aceea am vrut să verific. Nu eram sigur dacă, domnul Hardy le-a spus, sau numai le-a gândit. Este... este foarte derutant!

— Hai, băiatu', îl încurajară gândurile lui Jeff Carney din Berkeley. Dă-i peste cap.

Chiar că erau daţi peste cap. Implicaţiile erau cât se poate de clare. Nu aveai cum să nu le intuieşti. Secretarul le putea ghid gândurile! Se impunea cu necesitate ideea de a părăsi încăperea, de a pleca imediat de acolo şi de a-şi revizui planurile. Trebuia să acţioneze urgent.

— Serveşte-le şi restul, Joe, îl îndemnă Jeff entuziast de pe celălalt mal al golfului.

Nu-i păsa dacă metafora folosită nu era cea potrivită, Joe avea să înţeleagă ce vrea el să spună.

— Noi ne străduim să punem lucrurile la punct, să nu se mai întâmple, domnule, spuse Joe, ca scuză. Pare să fie vorba de o pierdere de putere de emisie. Aşa că l-am demontat complet, şi...

— Bossy este demontat?

Hardy strigă cuvintele cu o voce răguşită şi sări în picioare.

— Oh, da, d-le, rosti Joe cu inocenţă. Ştiţi, maşina nu este decât un experiment şi...

Pocnetul uşii care se închise în urma lui Hardy şi Mills reteză continuarea explicaţiei. Cei doi plecaseră cuprinşi de panică. Chiar că trebuiau să-şi reorganizeze strategia.

Kennedy rămase pe scaunul lui, privindu-l pe Joe pe sub sprâncenele dese, albite.

— Bossy transmite posibilitatea de a citi gândurile, Joe? întrebă el moale.

— Nu, râse Joe. Dar era cât se poate de clar ceea ce gândeau.

Kennedy dădu din cap.

— Şi bănuiesc că nici nu e demontat, afirmă el.

— Numai dacă Hoskins s-a gândit să mai meşterească ceva pe-acolo, răspunse Joe.

— Atunci, bănuiesc că nu erai de acord ca eu să ajung la vreo înţelegere cu Hardy.

— Plănuieşti aşa ceva? întrebă Joe.

— Ştii bine că nu, tărăgăna Kennedy. Ştii bine asta, aşa cum ştii tot ceea ce se află în mintea celor din jurul tău. V-am urmărit pe tine şi pe Mabel şi pe Carney, Joe. L-am tras de limbă pe Billings şi Hoskins. Pretindeau că n-ar şti nimic, dar nu sunt eu omul pe care să-l ducă.

— Vă pare rău, domnule? întrebă Joe, şi de data aceasta folosi apelativul ca semn de respect sincer.

— Nu, răspunse repede Kennedy. Poate la început am fost puţin indignat când mi-am dat seama de talentul tău, din motive de secrete personale, mă rog. Dar am trăit destul ca să ştiu că nici un om nu stă pe piedestalul pe care-şi închipuie că-l ocupă şi poate că nici eu nu sunt mai rău decât alţii. Nu, chiar mă bucur.

— Trebuie găsită o soluţie pentru Bossy, ştiţi asta. Aceasta este doar prima dintre tentativele de a încheia un târg. Am ştiut care e problema de la bun început. Am crezut că sunt singur. Doi profesori cu capul în nori şi un băieţandru. Am crezut că povara de a decide ce să facem cu Bossy va atârna doar pe umerii mei

— Mă bucur că nu-i aşa.

Capitolul XXVII

— Trebuie găsită o soluţie.

Bossy era cel puţin la fel de periculos ca o armă încărcată, care nu putea fi lăsată drept jucărie în camera copiilor cu atitudinea iresponsabilă specifică ştiinţei.

— Iată, copii, o jucărie nouă. Cred că e de datoria mea să vă spun că este periculoasă şi că nu e deloc bine s-o îndreptaţi împotriva cuiva când apăsaţi pe trăgaci. Bineînţeles că dacă faceţi asta eu n-am nici o vină. Eu n-am făcut decât să descopăr principiile după care funcţionează ca şi să o asamblez. Distraţi-vă, copilaşi; şi dacă o fi să vă omorâţi cu ea, eu am să fiu primul care-o să-şi împreune mâinile şi-o să spună că ea nu a fost creată în acest scop.

Şi totuşi, dacă rezultatul ştiinţific şi principiile sale ar fi ţinute secrete, n-ar fi oare şi mai rău? Ce diferenţiază omul matur de un copil, omul civilizat de un sălbatic, omul de un animal, dacă nu cunoaşterea interconexiunilor dintre părţile universului şi felul cum funcţionează ele în cicluri de cauză şi efect? Ar putea oare copilul să se dezvolte intelectual dacă principiile descoperite în laborator i-ar fi ţinute secrete?

Trebuia găsită o soluţie pentru Bossy.

În esenţă, Bossy era arma supremă şi ridica aceeaşi veche problemă pe care au ridicat-o armele supreme.

— Până unde şi până când se poate avea încredere în oamenii de încredere?

Şi această întrebare nu ţi-o puneau doar câţiva oameni cu un intelect superior. Problema aceasta frământa gândurile tuturor pe lângă care treceau Joe, Jeff şi Mabel. Sute de soluţii pluteau în aer, publicate în fiecare ziar oferite de fiecare literă tipărită. Fiecare soluţie avea un ţel monovalent care trebuia atins. Fiecare avea omul lui negru, pe care Bossy trebuia să-l distrugă.

Fiecare recunoştea că numai un procent de cinci la sută dintre oameni sunt capabili să facă ceva în viaţă. Fiecare mulţumea cu pioşenie astrelor că prin eforturile şi meritele personale reuşise să ajungă printre cei cinci la sută. Fiecare privea cu milă, amestecată cu dispreţ, la cei nouăzeci şi cinci la sută care nu-i împărtăşeau soarta fericită.

Trebuia găsită o soluţie.

Presiunea exercitată de fiecare grup care avea mica lui soluţie, începu să crească. Trebuia ca, într-un fel, să se dezamorseze aceste presiuni. Mişcarea făcută de Hardy ca purtător de cuvânt al grupului său, care credea că o guvernare lineară era singurul mod de a menţine controlul asupra omului, era doar începutul.

Clinica Margaret Kennedy căpătă aspectul unei fortăreţe. Dar nu era păzită decât de garda lui Kennedy, o pază evident simbolică, nu împotriva unei tentative organizate de a ajunge la Bossy, dar ea reuşea să descurajeze tentativele dezorganizate. Aşteptând revizuirea strategiei, Pentagonul nu-şi întărise încă forţele şi sergentul dezgustat continua să schimbe garda la intervale regulate. Garda nu oprea pe nimeni care voia să intre sau să iasă din încăperea unde se afla Bossy şi se distra închipuindu-şi că are de a face cu o gardă de onoare şi prezenta arma ori de câte ori trecea cineva pe coridor. Sergentul de gardă care-i lăsase pe Carney să intre la Bossy îşi tot înflorise

povestea de câte ori o spusese, şi ceilalţi înţeleseseră că niciodată n-aveai de unde să ştii când un general cu cinci stele apare deghizat în om de serviciu, cu mătură şi găleată.

În momentul acesta, paza era mai vigilentă decât de obicei. Toţi cei ce se aflau în aceeaşi clădire cu Bossy ştiau că se întruniseră persoanele principale: Kennedy, Flynn, Billings, Hoskins, Carney, Mabel, Joe. Uşile erau închise şi gărzile personale ale lui Kennedy nu permiteau accesul nimănui pe coridoarele care duceau spre sala de întruniri.

Înăuntrul încăperii, întrunirea nu plutea într-o atmosferă oficială, ci grupul dădea impresia unor musafiri veniţi în vizită.

Steve Flynn, care reflecta ca o oglindă opinia publică, exprimă nedumerirea maselor:

— Ce-o să se întâmple cu Bossy?

Întrebarea avu darul de a devia discuţia de la subiectul cafea şi cornuri pe care şi le aduseseră pentru această ocazie.

— Ca o mică informaţie, Joe, întrebă Kennedy, ce-ar fi fost dacă aş fi făcut un târg cu Hardy şi banda lui? Ce-ar fi dacă acum sau mai târziu un virtual dictator ar pune mâna pe Bossy? Şi-ar dori cea mai eficientă strategie. Ar avea-o. Ar dori cele mai puternice arme; le-ar căpăta. Ar dori cea mai eficientă apărare împotriva altor arme; ar avea-o. Ar putea cu uşurinţă să cucerească lumea.

— Dar tot ar avea nevoie de susţinători, interveni Hoskins. Dacă poporul nu l-ar susţine...

Flynn pufni dispreţuitor.

— O mică manipulare semantică i-ar aduce milioane de susţinători. Oamenii se alătură unui fanatic fie şi numai pentru motivul că vor să lasă din monotonia vieţii lor. Asta n-ar fi deloc o problemă.

— Dar el n-ar putea fi făcut nemuritor, protestă Billings. Atâta vreme cât se agaţă de o idee fixă, tensiunile sale nu pot fi îndepărtate pentru a fi reînnoit. Şi bănuiesc că dorinţa de a cuceri lumea, sau o parte din ea, ar fi o idee fixă, o tensiune. Atâta vreme cât se ţine de această idee fixă, Bossy nu-l poate reînnoi. Şi-atunci ar fi conştient c-o să moară.

— Ei, şi? se repezi Flynn. Câtă vreme s-ar învârti pe-aici şi-ar lua porţia de distracţie.

— Dar o să vrea asta? întrebă Hoskins gânditor. Faţă de posibilitatea de a deveni nemuritor, n-ar fi oare satisfacţia de a învârti lumea pe deget doar pentru scurtă vreme, un mizilic?

— Dacă aţi avea cât de cât idee despre psihologia maselor – şi asta e meseria mea, răspunse Flynn, personajul şi-ar putea face planul că poate foarte bine să cucerească mai întâi lumea şi-apoi să se pocăiască pentru a căpăta nemurirea. Cel puţin ăsta e modelul.

Jeff şi Mabel se uitau la Joe, gândurile lor comunicând, identice.

— Dacă e să considerăm timpul istoriei, spuse încet Joe, asta n-ar avea prea multă importanţă. Destinul omului îşi urmează calea, fie că se află sub conducerea unui dictator, fie a unui democrat, fie a unei forme de guvernământ pe care noi încă n-o cunoaştem.

Kennedy şi Flynn îl priviră foarte nedumeriţi

— Eu cred că problema reală este ideea de univers, spuse Jeff. Şi restul ştiinţei.

Joe aprobă din cap.

— Bossy a conceput universul ca pe un tot unitar, spuse el. Unde, toate adevărurile şi procesele şi forţele se întrepătrund pentru a forma un concept unitar. În această fază a evoluţiei umane, oamenii noştri de ştiinţă sunt ca nişte copii puşi în faţa unei mese pe care sunt îngrămădite piesele unei poveşti în bucăţele. Cineva ia o piesă şi spune „Aceasta este piesa importantă. Eu am în mâna mea cheia întregii poveşti.” Ei, bine, aşa este, cu siguranţă. Pentru că fiecare piesă este o piesă-cheie

Mabel puse ceaşca de cafea pe masă şi prelua firul, netulburată.

— În majoritatea domeniilor, nici n-am încercat măcar să potrivim bucăţile. Sau, acolo unde încercăm, găsim discrepanţe. Ca şi copiii, avem tendinţa de a face o încercare, două, după care aruncăm toate piesele înapoi pe masă, descurajaţi. Dar piesele se potrivesc totuşi pentru a forma o imagine completă, încă nu ne dăm seama cum ar arăta acea imagine. Nici măcar n-am găsit o metodă adecvată de lucru.

— Adesea credem c-am găsit, continuă Jeff. Construim o teorie şi aceasta pare să fie valabilă până ce dăm de o piesă care dovedeşte că nu este. Dar cel puţin am înregistrat un progres prin analizarea încă o dată a ceea ce am realizat, pentru a vedea dacă o teorie nouă, care aduce în faţă o piesă nouă, s-ar fi potrivit şi în trecut.

— Noi încă înghesuim şi forţăm piesele ca să se potrivească, prelua Joe gândurile celorlalţi. Se pare că avem o adevărată manie de a răspunde prematur la întrebări.

— Viaţa e scurtă, spuse Billings cu o umbră de nostalgie. Un om poate fi iertat pentru încercarea de a găsi un răspuns, o încununare a eforturilor sale.

— Dar asta deformează imaginea completă, răspunse Joe. Prin forţarea pieselor, ajungem la nişte relaţii foarte ciudate, ca să nu mai pomenim de faptul că o asemenea tactică ne aduce totdeauna înfrângerea.

— Nu prea cred că înţeleg, spuse Kennedy.

— Savanţii care i-au furnizat lui Bossy cunoştiinţele de bază, explică Joe, erau cu toţii familiarizaţi cu conceptul pe care tocmai l-am expus. Ei au făcut tot ce au putut pentru a se limita să diferenţieze adevărurile care pot fi demonstrate de supoziţiile ce pot fi făcute pe baza acestor adevăruri. Iată un exemplu: în principiu, toate manualele de astronomie afirmă în mod categoric că Marte are două luni. Le-am înregistrat orbitele şi n-am considerat ca fiind de vreo importanţă faptul că ele nu urmează orbita obişnuită a celorlalte corpuri din sistemul solar. Le-am dat nume, le-am evaluat masa. Şi apoi, le-am scos din discuţie, considerându-le un adevăr deja cunoscut. În realitate însă, tot ceea ce noi putem demonstra este că telescoapele noastre înregistrează nu se ştie ce lumină reflectată de ceea ce par să fie corpuri materiale, care par să fie sateliţi ai lui Marte. Şi aceasta a fost informaţia introdusă în memoria lui Bossy – nu aceea că Marte are două luni naturale, ci că telescoapele noastre înregistrează o lumină reflectată. Noi ştim că aceia ar putea fi sateliţi artificiali, iar dacă ei ar fi din metal, atunci lumina lor reflectată ar putea să reprezinte o masă mai mică decât cea pe care am presupus-o noi. Nu ne-am gândit la asta când am afirmat că există două luni, pentru că sateliţi speciali nu puteau fi, sau aşa am crezut noi. Aşa că iată două explicaţii posibile acolo unde aveam numai una înainte. De aceea e normal să ne întrebăm la ce noi dezvăluiri ale ştiinţei ne vor duce alte deducţii în secolul următor? Aplicaţi acest mod de a privi lucrurile în toate domeniile de cunoaştere ale omului. Imensa majoritate a ceea ce el consideră cunoştinţe, nu este decât presupunere – forţarea şi strivirea pieselor nepotrivite pentru a le face să se potrivească.

— Nu văd ce are asta de-a face cu un dictator care ar pune mâna pe Bossy, spuse Steve. La fel ca şi cu copacii, pare că pentru voi are un înţeles, dar, ştiţi, eu sunt un om de rând.

— Eu încercam să spun, răspunse Joe, luând ceaşca de cafea pe care i-o turnase Mabel, că Bossy lucrează numai cu adevăruri demonstrate, nu cu presupuneri. De aceea, răspunsurile lui se

bazează pe relaţii reale. El potriveşte piesele aşa cum trebuie. Dacă un dictator ar pune mâna pe Bossy, el i-ar pune întrebări. Bossy i-ar răspunde la întrebări, iar dacă acela ar acţiona după răspunsurile primite, atunci, fără să vrea, ar potrivi piesele aşa cum trebuie pentru a forma un tot unitar, benefic omenirii.

— Dacă ar acţiona conform acestor răspunsuri, rosti Steve cu cinism. Dar să presupunem, că nu i-ar place răspunsurile pe care i le dă Bossy. Să presupunem că s-ar înfuria şi-ar pune mâna pe un ciomag şi l-ar stâlci pe Bossy pentru că nu-i place ceea ce-i spune. Aşa se cam întâmplă de obicei. Omului îi cam stă în fire să-l stâlcească pe individul sau obiectul care încearcă să i spună ceva ce lui nu-i place.

— Hm, da, oftă Joe, cam aşa e. Dar scapi din vedere faptul că Mabel sau Carney l-ar putea construi din nou pe Bossy. Hoskins, Billings şi eu, lucram împreună, am putea de asemenea s-o facem din nou – dar Mabel şi Carney ar putea s-o facă singuri, într-un fel ei sunt un duplicat al lui Bossy, iar Bossy, având la dispoziţie accesoriile necesare, s-ar putea reconstitui singur.

— Dar voi trei aţi putea fi distruşi şi Bossy la fel, argumentă Kennedy.

— Omul îl va redescoperi cândva pe Bossy, îl răspunse Mabel. Lucru pe care ne încăpăţânam mereu să-l trecem cu vederea este încrederea în generaţiile următoare. Ne comportam ca şi cum soluţia finală ar depinde de noi, ca şi cum ea ar trebui stabilită definitiv pentru că urmaşii noştri, imbecili, nu ar fi în stare s-o facă. Să presupunem că Bossy ar fi distrus şi noi odată cu el. Şi ce-i cu asta? Timpul este lung. În faţa omului stau milioane de ani.

— Eu nu pot s-aştept atâta vreme, spuse Kennedy grav, dar şi cu o undă de sarcasm în voce. Eu mă încăpăţânez să mă agăţ de vechea mea obsesie, că eu trebuie să apăr omul împotriva autodistrugerii. Vreau să mă asigur că vor exista descendenţi fie ei imbecili sau nu. Voi sunteţi altfel. Poate că voi puteţi privi lucrurile la scară mai largă, din ceea ce numeşte punct de vedere cosmic, dar eu, eu nu pot aştepta un milion de ani pentru a găsi o soluţie.

— Bănuiam eu că nu poţi, zâmbi Joe.

— Şi ce-ai de gând să faci, Şefule? întrebă Flynn.

— Nu există decât o singură modalitate de a apăra un secret atât de bine încât nici un om să nu se poată folosi de el spre avantajul lui şi în detrimentul celorlalţi, spuse Kennedy gânditor şi această modalitate este să dai secretul în vileag, să-l transformi în informaţie pentru toată lumea. Să-l dai tuturor.

— Oamenii de ştiinţă ştiu asta de multă vreme, spuse Hoskins. De aceea insistăm noi asupra liberei circulaţii a ideilor.

— Dar cum puteţi face asta cu Bossy? întrebă Billings. Îl închiriaţi cu săptămâna? Nu puteţi transforma mai mult de câţiva aleşi şi asta ne duce înapoi de unde am plecat.

Kennedy se întoarse spre Joe.

— Există vreun impediment ca Bossy să fie pus pe o linie de producţie, produs în masă ca aspiratoarele, aparatele de radio, automobilelor? întrebă el.

Mabel, Jeff şi Joe se priviră şi îşi zâmbiră.

— Acesta este răspunsul pe care ni l-a dat Bossy acum o săptămâna, spuse Joe.

Kennedy rămase cu gura căscată.

— Vezi tu, continuă Joe, când ai o problemă, nu trebuie să faci altceva decât să-l întrebi pe Bossy.

— M-aţi fi putut scuti de o mulţime de nopţi nedormite, le reproşa Kennedy.

— Tu ai controlul fabricilor. Era problema unui dictator, înţelegi? Dacă ideea ţi-ar fi fost prezentată înainte ca tu să fi pregătit s-o accepţi şi n-ai fost de acord cu ea, s-ar fi putut să vrei s-o distrugi. Cum spuneai, pentru noi timpul are altă valoare. Noi ne permitem să aşteptăm.

— Deşi am fost cam ocupaţi, îl tachina Mabel zâmbind, am schiţat planul pentru o fabrică. Ştii, Bossy a schiţat planul după care este construit şi toate instalaţiile speciale necesare pentru a produce părţile lui componente. Totul este gata pentru a fi înmânat inginerilor şi maiştrilor tăi.

Capitolul XXVIII

Întotdeauna trebuie să treacă o perioadă de timp între momentul când hotărăşti să bagi o maşina în producţie şi momentul când poţi livra articolul finit. Mai este şi acea perioadă de timp necesară punerii la punct a tehnologiei – aşa de multe presupuneri sunt luate drept adevăruri, aşa de puţin se cunoaşte din proces, încât fiecare lucru trebuie testat din nou în diferitele combinaţii sau modele.

Toate fazele de producţie pentru Bossy fuseseră puse la punct, în afară de una. Dar tot mai trece timp, când faci ceva după ce omul ştie şi ce şi cum să facă. Întreprinderile lui Kennedy gemeau de personal instruit şi loial, dar tot mai trece timp până ce faci o unealtă nouă şi s-o pui pe picioare.

Şi timpul îi presa.

Câteva zile, anunţul lui Joe că Bossy era demontat, ţinu grupul lui Hardy suspendat în nesiguranţă. Dar asta nu făcu decât să permită altor grupuri să-şi definitiveze planurile lor de a prelua controlul asupra lui Bossy.

Avocaţii lui Kennedy erau afundaţi până la gât în citaţii, ordonanţe, ordine. Un om mai puţin important ar fi fost pur şi simplu arestat şi plimbat de colo-colo, până ce ar fi consimţit să facă ceea ce i se cerea. Dar Kennedy era un om important.

Ca un paradox, înspăimântătorul pericol care plutise asupra ţării de câteva zeci de ani încoace, acţiona acum ca o protecţie pentru Kennedy. Treptat, se ajunse de la guvernarea reprezentanţilor la guvernarea angajaţilor reprezentanţilor. Iar aceşti angajaţi fuseseră aleşi pe baza loialităţii faţă de anumite persoane.

Cu o asemenea miză pusă în joc, era inevitabil să apară o luptă aprigă între aceste două fracţiuni şi ca o mare parte a energiei lor să se irosească în strădania de a-şi contracara reciproc acţiunile.

Şi totuşi, când şi când, avocaţii fiecărei părţi găseau timp să mai adauge câte o citaţie la grămada ce creştea văzând cu ochii, cerând ca Bossy să le fie cedat în stare perfectă de funcţionare, sub ameninţarea pedepsei cu... pedepsele variau în funcţiune de puterea celor ce hotărâseră să-şi satisfacă orgoliile.

Kennedy îşi uimi avocaţii, spunându-le să răspundă fiecărei cereri cu presiunea de a le îndeplini dorinţa. La cererea lor, Bossy avea să fie cedat la o anumită dată. El stabili acea dată în funcţie de planul său de producţie.

Era bine cunoscut faptul că, odată dat, cuvântul lui Kennedy avea să fie respectat. Fiecare grup etichetă răspunsul de concesionare ca ultrasecret. Fiecare grup începu cu frenezie să facă planuri secrete pentru a ajunge la puterea supremă, pentru a prelua controlul asupra întregii ţări, asupra întregii lumi.

Câteva grupuri, în maniera legii prohibiţiei încă în vigoare, îl ceruseră pe Bossy mai mult ca un gest simbolic. Şi ei fuseseră peste măsură de uimiţi să le fie cedat la o dată stabilită. Considerară că acesta avea o simpatie secretă faţă de ei. Unui om nu i se pare surprinzător ca altcineva să împărtăşească prejudecăţile şi tensiunile sale; chiar şi un fanatic constată că mai sunt câţiva care ar putea deosebi răul de bine – calitate care numai lui i-ar aparţine. Dar şi aceste grupuri mărunte, obscure, îşi ţinură reuşita în secret; şi jubilau la gândul puterii pe care urmau s-o aibă, de a forţa pe toată lumea să creadă şi să facă ceea ce era corect – s-au cum aveau să dorească ei.

În felul acesta, Kennedy îşi procură preţiosul timp necesar producţiei, plătind cu promisiuni. Chiar şi cetăţenilor care făcuseră cereri pe cont propriu pentru a-l căpăta pe Bossy, cu ajutorul căruia intenţionau să-şi ocupe locul ce li se cuvenea, de unde să-i comande pe ceilalţi oameni, li se răspunse cu aceeaşi promisiune.

Pentru că atunci când Kennedy spusese că avea de gând să cedeze tuturor secretul, exact asta voise să spună. Nu se mulţumea să publice doar planurile şi teoriile ce stăteau la baza construcţiei lui Bossy, ceea ce ar fi limitat iarăşi folosirea lui la nivelul câtorva favorizaţi ai soartei, care aveau bani şi mijloace să-i producă. Nu, el intenţiona ca însăşi maşina să fie pusă la dispoziţia oricui o voia. Îşi dădea scama ce avea să însemne asta pentru economia lumii; dar schimbările pe care le avea să le determine Bossy erau decât o amplificare a schimbărilor care se produseseră atunci când vapoarele cu aburi înlocuiseră vapoarele cu pânze. El bănuia că dând un preţ lui Bussy pentru cei care îşi permiteau să-l cumpere şi deschizând clinici uriaşe pentru cei care nu-şi permiteau, asta ar produce o pagubă mai puţin importantă finanţelor sale decât modificările secundare, care vor interveni datorită faptului că acum fiecare om va deţine soluţiile de care avea nevoie pentru a-şi rezolva problemele economice – răspunsurile aveau să fie influenţate numai de incapacitatea omului de a pune întrebări corecte, sau din cauza răspunsului persistent şi enervant al lui Bossy „Date insuficiente”.

Nu, avocaţii săi nu aveau nevoie să se îngrijoreze de consecinţa promisiunii că fiecare grup care-l ceruse pe Bossy avea să-l primească. Chiar aveau să-l primească.

Singura problemă care rămânea, din punct de vedere tehnic, era că aveau să apară o mulţime de Bossy şi că, pe cât de repede posibil ei aveau să fie împrăştiaţi în întreaga lume. Bossy nu cunoştea toate adevărurile universului. Bossy cunoştea numai ceea ce cunoştea ştiinţa de până azi.

Până acum, omul nu zgâriase nici măcar pelicula ce acoperea adevărurile din jurul unghiei sale. Nu reuşise nici măcar o crestătură în masa de adevăruri ale universului care trebuiau descoperite. Unii dintre aceşti Bossy aveau să primească noi cunoştinţe, alţii nu. Dar imaginea generală a universului, încă nedezvăluită, pe măsură ce piesele erau asamblate, trebuia pusă la dispoziţia tuturor oamenilor. Altfel, Bossy s-ar autoanula.

Trebuia să existe o modalitate ca toate maşinile Bossy să comunice între ele.

Nu era greu să fie găsite principiile pe baza cărora se putea realiza acest lucru. Bossy funcţiona deja pe baza undelor armonice care trebuiau transmise pe acelaşi principiu ca undele radio. Nu era nevoie de un principiu nou. Orice Inginer obişnuit putea s-o facă – chiar şi acei care credeau în ceea ce citeau în manuale şi socoteau presupunerile ca fiind adevăruri demonstrate.

Nu era greu să concepi un aparat pentru transmisie şi recepţie, nici nu era nevoie de timp din moment ce aceasta mică modificare avea legătură cu procesul de producţie pentru restul aparatului.

Nici producerea numeroaselor copii ale creierului în sine nu era o problemă, nu era mai dificil decât atunci când foloseai o cartelă perforată pentru a copia mii sau sute de astfel de cartele cu ajutorul sistemului învechit folosit de computer.

Nici o piedică nu le stătea în cale, intervenţiile guvernului încetaseră, furnizorii de materii prime erau de mult obişnuiţi să trateze cererile întreprinderilor Kennedy în mod preferenţial, uzinele lui Kennedy erau specializate în modificări şi adaptări rapide în diferitele domenii de activitate.

Maşini Bossy finite începură să apară. Erau asamblate şi gata să fie livrate cu mult înainte de data promisă. Rezerva de timp păstrată pentru eventualele întârzieri, conform standardelor unei industrii serioase, nu fusese folosită.

Şi fiecare depozit din vasta reţea a întreprinderilor Kennedy începură să primească echipament care avea să fie cât de curând pus în vânzare.

Steve Flynn primi ordinele de a aranja din nou o emisiune ce avea să fie transmisă în întreaga lume. Ordinele îl făcură să dea din umeri a nepăsare. De-acum, asta nu mai era o noutate. N-avea decât să spună că va fi făcut un nou anunţ în legătură cu Bossy şi avea să se bucure imediat de colaborarea subordonaţilor săi.

Dar când i se spuse că după ce avea să se anunţe că Bossy va fi pus la dispoziţia tuturor, Joe va apărea în faţa camerelor de televiziune şi va explica ce înseamnă Bossy, scutură din cap şi fluieră a pagubă.

Oh, Doamne! gemu.

Apoi, îi zise lui Kennedy:

— Uite ce e, d-le Kennedy, n-ai vrea, te rog, să-i spui lui Joe că ăia pentru care o să vorbească nu sunt Creiere – că ăia sunt oameni simpli care nu ştiu nimic despre nimic, şi nici nu vor să ştie, vrei să-i spui să nu se apuce să vorbească despre conifere sau poveşti în

bucăţele sau lucruri de felul ăsta şi să mai aibă şi pretenţia să fie înţeles?

— Am înţeles că are de gând să vorbească despre apă, răspunse Kennedy abia stăpânindu-şi râsul.

— Oh, Doamne, gemu Steve. Şi jumătate din oameni o să creadă că Bossy este un boiler sau un nou fel de cadă pentru baie. Bine, dar cel puţin, te rog să-i spui să nu amintească despre... asta ce vorbea el cu Hoskins ieri... fizica plurivalentă?

Steve arăta de parcă era pe cale să-i cedeze nervii şi să înceapă să plângă.

Suferi de teamă cât durară preliminariile pentru emisiune. Fu realizat un adevărat spectacol, pentru că lumea se oprise în loc şi asculta. Lumea rămase ca trăsnită când se anunţă că Bossy va fi pus la dispoziţia tuturor.

Nimeni nu crezuse vreo clipă că de Bossy va beneficia altcineva în afară de câţiva privilegiaţi. La început nu pricepură adevăratul înţeles al anunţului. Rămăseseră uimiţi, cu răsuflarea tăiată, ca un sărăntoc căruia i se spune, fără ocolişuri, că a devenit milionar. Mintea lor, ca a săracului, nu putea concepe decât întrebuinţări naive sau extravaganţe smintite.

Pe ecrane apăru figura lui Kennedy şi acesta le fu prezentat. Apoi, îl văzură pe Billings care le spuse că avea de gând să încerce din nou să-şi recapete tinereţea, căci, de la data eşecului şi până acum învăţase multe. Făcură cunoştinţă cu Hoskins care le ţinu o scurtă cuvântare despre principiile ciberneticii pe care puţini o înţeleseră.

Îi văzură din nou pe Carney şi pe Mabel. Chiar şi Steve Flynn, care de obicei se ţinea în spatele camerelor de luat vederi, consimţi să spună câteva cuvinte despre Bossy. El încercă să folosească tonul şi felul de a vorbi al celor care făceau reclamă unui dispozitiv de deschis conservele care putea fi folosit şi la curăţatul cartofilor. Şi aproape că reuşi.

Reuşi să readucă o senzaţie de familiar în mintea celor cel auzeau şi-l vedeau. Apariţia lui semăna destul de mult cu o reclamă comercială, destul de mult cu acei care încercau, – de parcă stătea cineva cu biciul la spatele lor să-i facă să înţeleagă, lucru pe care ceilalţi nu-l reuşiseră, că Bossy stătea la dispoziţia lor şi putea fi cumpărat din cei mai apropiat magazin al lui Kennedy, la un preţ accesibil aproape tuturor.

O parte dintre ei îşi aduseră aminte de guma de mestecat, unii observară că paharul de bere trebuia umplut din nou, altora mirosul de mâncare arsă de pe aragaz le pătrunse nările.

Lucrurile reveniseră cât de cât la normal pentru ca ei să fie în stare să bage de seamă că Joe apăruse în faţa camerelor de luat vederi şi Creierele lor reuşiseră să priceapă cel puţin câteva din lucrurile pe care le spunea acesta.

— Au existat multe concepţii greşite despre Bossy, îşi începu Joe discursul. El spera, în ciuda prezicerilor lui Steve, că o să reuşească să se facă înţeles, pentru că ceea ce avea el de spus rezuma semnificaţia lui Bossy pentru întreaga lume, pentru fiecare om în parte. Una dintre concepţiile greşite – cea mai frecventă – a fost aceea că, din moment ce Bossy poate gândi mai rapid şi mai corect decât un om, omul va înceta să mai gândească, va deveni, un sclav indolent al maşinii şi în felul acesta, nu-şi va mai împlini destinul. Maşina de socotit poate gândi mai repede decât un funcţionar cu creion şi hârtie, dar ea nu a distrus afacerile. Automobilul se poate deplasa dintr-un loc în altul mai repede şi mai uşor decât o poate face un om care merge pe jos, dar asta nu a făcut să dispară dorinţa omului de a merge. Aceste maşini nu sunt decât unelte de care omul se foloseşte. Bossy este o simplă unealtă. Bossy vă poate răspunde la întrebări, dar numai dacă îl întrebaţi. Iată şi o concepţie şi mai aberantă. S-a spus că Bossy este o maşină fără suflet şi omul, ghidat de maşină, va deveni la rândul lui un monstru fără suflet pierzându-şi credinţa, dorinţa de a ajunge la stele. Bossy este un produs al ştiinţei. Nu este, n-a fost niciodată o contradicţie între ştiinţă şi credinţă. Ambele ţintesc spre acelaşi ţel; ambele sunt în căutarea înţelegerii; ambele au aceeaşi dorinţă de a face ca omul să trăiască mai fericit, mai sănătos, în armonie cu el însuşi şi cu semenii săi. Omul se străduieşte să pătrundă, să înţeleagă forţele care-i guvernează viaţa. Căile, aparent diferite pe care le urmează ştiinţa şi credinţa, nu au nici o importanţă în comparaţie cu dorinţa omului de a cunoaşte. Adevărul îl înspăimântă pe om. El îşi înconjoară mintea cu iluzii care să-l apere de lumina albă pe care o aduce adevărul. Iluziile sale umbresc înţelepciunea adevărului. Ideile preconcepute şi prejudecăţile lui hotărăsc dinainte ce formă trebuie să aibă adevărul, ce veşminte trebuie să poarte; din această cauză i se întâmplă adesea să nu-l recunoască atunci când îl întâlneşte. Iluziile sale îl îndepărtează de adevăr. Şi totuşi, omul caută adevărul. Căutarea stă în firea omului. Ea este calitatea inerentă intelectualului însuşi. El vrea să cunoască.

Bossy nu va înlătura această dorinţă de a şti a omului, dimpotrivă, el o va sprijini. Bossy este o unealtă pentru om. Ca şi celelalte unelte, Bossy este creat în folosul omenirii. Da, el vă poate face nemuritori. Şi aici există din nou o concepţie greşită. Dacă staţi pe panta unui deal, în preajma unui lac şi întindeţi degetul spre apă şi comandaţi „Vino şi spală-mă”, apa n-o să se mişte. Ea va continua să facă valuri şi să lucească în soare, dar nu vă va lua în seamă.

Apa sc supune legilor universului. Pentru a face baie, va trebui să vă folosiţi de cel puţin câteva din aceste legi. Până acum, omul nu stăpâneşte forţe care să facă apa să sară din matca ei şi să urce dealul pentru a-l spăla.

Dar staţi puţin. Da, omul stăpâneşte câteva din legile care guvernează apa. El foloseşte pompe şi conducte. El poate chiar comanda apei să urce dealul şi să-l spele, iar apa îl ascultă atunci şi numai atunci când omul se foloseşte de legile care au fost descoperite prin aplicarea ştiinţei. Bossy este un produs al ştiinţei. Bossy vă va da ascultare atunci când îi veţi comanda să vă redea tinereţea numai dacă vă veţi folosi de legile vieţii care trebuie aplicate celulelor corpului pentru a le reda vigoarea tinereţii. Bossy nu are nimic de-a face cu magia, nici nu este supraom. Bossy este numai o unealtă. Şi uneltele sunt folosite cu succes numai dacă se conformează legilor universului.

Bossy este numai o unealtă. El n-o să vă roage să învăţaţi şi să folosiţi legile vieţii şi ale materiei. El n-o să vă ameninţe, n-o să vă ademenească, n-o să vă mituiască, n-o să vă promită nici focul iadului, nici binefacerile raiului. Dacă vă doriţi un înlocuitor al părinţilor, o întoarcere în braţele mamei, Bossy o să vă trateze cu răceală. Lui Bossy nu-i pasă.

Apei nu-i pasă dacă te scalzi sau te îneci în ea. Munţilor nu le pasă dacă te caţeri pe ei sau le dai ocol. Stelelor nu le pasă dacă omul ajunge sau nu până la ele. Universului nu-i pasă dacă omul stăpâneşte toate relaţiile dintre forţele şt procesele lui, sau moare pentru că refuză să le stăpânească. Viaţa continuă în măsura în care foloseşte aceste relaţii, încetează când este copleşită de alte forţe pe care nu le stăpâneşte!

Aceasta este o slabă consolare pentru cei care ar plăti orice preţ pentru siguranţă, confort, pentru întoarcerea în pântecul mamei. Nu, căci întoarcerea în pântecul mamei presupune o luptă, o întoarcere spre nefiinţă.

Dar el reprezintă o speranţă pentru cei care cred că omul trebuie să aibă mai mult decât indolenţă şi o repetare la nesfârşit a aceluiaşi drum fără ţintă pe care-l parcurge de generaţii. Căci asta înseamnă că mai există o provocare pe care omul trebuie s-o accepte.

Această provocare este Bossy. El n-o să vă ordone, nici n-o să încerce să vă mituiască. Lui nu-i pasă dacă deveniţi nemuritori sau preferaţi să vă agăţăţi de ideile şi prejudecăţile voastre fragile, monovalente şi să muriţi. Dar el este aici. El este o unealtă care vă va încălzi casele, sau vă va distra, sau va pregăti mâncarea, sau va scălda copilul, sau va plimba câinele, sau va socoti venitul impozabil. Va face ceea ce i se comandă, şi n-o să-i pese dacă e mult sau puţin. Căci Bossy este doar o unealtă.

Dar, cu timpul, el vă poate învăţa nebănuit de multe lucruri, lucruri la care nici nu visaţi acum. El vă poate dărui nemurirea. Dar trebuie să vă ridicaţi la înălţimea pretenţiilor lui. Nu vă puteţi folosi de o unealtă dacă nu înţelegeţi câte ceva din legile universului ce ne guvernează viaţa.

El este aici. Este al vostru. Nu este o ameninţare. Este poate cea mai mare provocare cu care s-a confruntat vreodată omul. El este o provocare pentru dispoziţia voastră de a admite că e posibil să nu aveţi încă răspunsul la toate întrebările. El vă provoacă să învăţaţi, în loc să contraziceţi.

Femei şi bărbaţi din întreaga lume. Iată-l! Bossy e al vostru.

Postfaţă

Decernarea Premiului „Hugo” în anul 1955 cuplului de autori Mark Clifton şi Frank Riley, pentru romanul „***They'd Rather Be Right***, pare să ilustreze de minune dictonul latin „Non multa, sed multum”.

Într-adevăr, dacă despre Frank Riley nu este cunoscută decât această unică incursiune în domeniul literar S.F., nici despre Mark Clifton nu se poate spune că ar fi fost un scriitor foarte prolific.

Născut în anul 1906, Mark Clifton a lucrat poate douăzeci şi cinci de ani ca şef al serviciilor de personal ale unor societăţi industriale. Activităţile sale literare sunt concentrate exclusiv în ultimii

zece ani de viaţă (Mark Clifton a încetat din viaţă în anul 1963), când a devenit unul dintre colaboratorii relativ permanenţi ai revistei ***'Astounding Stories'***. În cea mai mare parte, scrierile sale aparţin serialelor „Ralph Kennedy” şi „Bossy” – un computer supradotat; alte câteva povestiri sunt dedicate implicaţiilor decurgând din utilizarea însuşirilor parapsihologice.

Romanul „***They'd Rather Be Right***” este, în fapt, unul din titlurile serialului „Bossy”, putând fi rezumat Ia binomul „computerul şi nemurirea”. Ralph Kennedy este eroul povestirii „***When They Come From Space***”, o analiză satirică şi amuzantă a ineficientei birocratice confruntată cu sosirea unor extraterestri simpatici şi, la prima vedere, animaţi de cele mai bune intenţii într-o altă povestire – „***What Have I Done?***” – Mark Clifton tratează tema „supermanului” în contexul relativităţii noţiunii de egalitate în societatea omenească.

Bibliografie (selectivă): „What Have I Done?”(1952); „They'd Rather Be Right” (1954; în colaborare cu Frank Riley) republicată în 1957 sub titlul „The Forever Machine”; „Eight Keys for Eden” (1960); „When They Come From Space” (1962); „Sense from Thought Divide”.

Prezentul titlu se constituie drept prima traducere In limba română din opera lui Mark Clifton.

Mihaela şi Cristian Ionescu